

МОРСКА ТРУДОВА КОНВЕНЦИЯ, 2006 г., на Международната организация на труда

Приета от Конференцията на Деветдесет и четвъртата ѝ сесия, Женева, февруари 2006 г. Ратифицирана със закон, приет от 40-ото НС на 27.05.2009 г. - ДВ, бр. 42 от 5.06.2009 г. Издадена от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, обн., ДВ, бр. 76 от 30.08.2013 г., в сила от 20.08.2013 г., попр., бр. 46 от 23.06.2015 г., изм. и доп., бр. 54 от 5.07.2017 г., в сила от 18.01.2017 г.

Преамбюл

Генералната конференция на Международната организация на труда,

Свикана от Административния съвет на Международното бюро по труда в Женева и започнала своята Деветдесет и четвърта сесия на 7 февруари 2006 г., и

В желанието си да създаде единен последователен нормативен акт, който да обхваща в себе си, доколкото е възможно, всички съвременни норми на съществуващите международни морски трудови конвенции и препоръки, както и основните принципи, установени в други международни трудови конвенции, и в частност:

- Конвенция № 29 относно принудителния труд, 1930 г.;
- Конвенция № 87 за синдикалната свобода и закрила на правото на синдикално организиране, 1948 г.;
- Конвенция № 98 за правото на организиране и колективно договаряне, 1949 г.;
- Конвенция № 100 за равенството в заплащането, 1951 г.;
- Конвенция № 105 относно премахването на принудителния труд, 1957 г.;
- Конвенция № 111 относно дискриминацията в областта на труда и професиите, 1958 г.;
- Конвенция № 138 относно минималната възраст за приемане на работа, 1973 г.;
- Конвенция № 182 относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детски труд;

Взимайки предвид основния мандат на Организацията, който е да насърчава достойните условия на труд, и

Припомняйки Декларацията за основните принципи и права на работа на Международната организация на труда от 1998 г., и

Отчитайки също, че статутът на моряците се урежда от разпоредбите и на други нормативни актове на Международната организация на труда и че те имат права, които са установени като основни права и свободи, приложими за всички лица, и

Считайки, че предвид глобалната същност на корабоплавателната индустрия моряците имат нужда от специална защита, и

Отчитайки също международните норми за безопасността на корабите, сигурността на хората и качествено управление на корабите на Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море от 1974 г. (SOLAS), както е изменена, Конвенцията за международните правила за предотвратяването на сблъскване на море, 1972 г., както е изменена, и изискванията за обучение и компетентност на моряците на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена, и

Припомняйки, че Конвенцията на ООН по морско право, 1982 г., установяваща общата правна рамка, в която трябва да се извършват всички дейности в океаните и

моретата, е от стратегическо значение като основа за националните, регионалните и глобалните действия и сътрудничество в морския сектор и че нейната цялост трябва да бъде запазена,

Припомняйки, че член 94 на Конвенцията на ООН по морско право, 1982 г., урежда правата и задълженията на държавата, под чието знаме плава корабът, по отношение на, *inter alia*, условията на труд, окомплектоването на екипажи и социалните въпроси на корабите, плаващи под нейно знаме, и

Припомняйки алинея 8 на член 19 от Устава на Международната организация на труда, който постановява, че приемането на конвенция или препоръка от Конференцията или ратификацията на конвенция от някоя от държавите-членки в никакъв случай не може да засегне закон, решение, обичай или споразумение, които осигуряват на съответните работници по-благоприятни условия от предвидените в конвенцията или препоръката, и

Убедена, че новият нормативен акт трябва да бъде разработен, така че да бъде приет от възможно най-голям брой правителства, корабособственици и моряци, посветени на принципите на достойния труд, да бъде лесен за осъвременяване и да води до ефективно приложение и изпълнение, и

След като взе решение за приемане на определени предложения за реализацията на такъв нормативен акт, което е единствената точка от дневния ред на Сесията, и

След като определи, че тези предложения ще приемат формата на международна конвенция;

Днес, 23 февруари две хиляди и шеста година, приема следната конвенция, която може да бъде наричана Морска трудова конвенция, 2006 г.

Общи задължения

Член I

1. Всяка държава-членка, която ратифицира тази конвенция, се задължава да приложи изцяло нейните разпоредби по начина, указан в член VI, за да се гарантира правото на достоен труд на всички работници.

2. Страните-членки ще си сътрудничат помежду си с цел ефективното прилагане и изпълнение на тази конвенция.

Определения и обхват на приложение

Член II

1. За целите на тази конвенция и доколкото не е предвидено друго в конкретните разпоредби, терминът:

(а) компетентна власт означава министъра, правителствен орган или други власти, които имат компетенциите да издават и прилагат правила, заповеди или други инструкции, имащи силата на закон по отношение на съдържанието на съответните разпоредби;

(б) декларация за съответствие с Морската трудова конвенция означава декларацията, описана в Правило 5.1.3;

(с) брутен тонаж означава брутният тонаж, изчислен в съответствие с разпоредбите за измерване на тонажа, които се съдържат в Приложение I на Международната конвенция за измерване на тонажа на корабите, 1969 г., или в някоя заместваща конвенция; брутният тонаж за кораби според временната схема за измерване на тонажа, приета от Международната морска организация, ще представлява брутният тонаж в колонката "Забележки" (REMARKS) на Международното мерително свидетелство (1969 г.);

(д) Морско трудово свидетелство означава свидетелството, описано в Правило 5.1.3;

(e) изисквания на тази конвенция се отнасят за изискванията в членовете и в Правилата и в Част А на Кодекса на тази конвенция;

(f) моряк означава всяко лице, което е наето или ангажирано или работи в каквото и да е качество на борда на кораб, за което се прилага тази конвенция;

(g) трудовият договор на моряците включва както договора за наемане на работа, така и клаузите по договора;

(h) служби по набирането и настаняването на работа на моряци означава всяко лице, компания, институция, агенция или друга организация в обществената или частния сектор, които се занимават с набирането на моряци от името на корабособственици или настаняване на работа на моряци при корабособственици;

(i) кораб означава всеки кораб, който не плава изключително във вътрешни води или близко прилежащи води, или защитени води или зони, в които се прилагат пристанищни правила;

(j) корабособственик означава собственика на кораба или всяка друга организация или лице, като например мениджър, агент или бърбоут чартър, което е поело отговорността за оперирането на кораба от собственика и което при поемането на такава отговорност се е съгласило да поеме задълженията и отговорностите, наложени на корабособствениците в съответствие с тази конвенция, без значение дали друга организация или лица изпълняват някои от задълженията и отговорностите от името на корабособственика.

2. Освен ако изрично не е предвидено друго, тази конвенция се отнася за всички моряци.

3. В случай на съмнение, дали определени категории лица следва да се считат за моряци по смисъла на тази конвенция, въпросът се разрешава от компетентната власт на съответната държава след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците.

4. Освен ако изрично не е предвидено друго, тази конвенция се прилага за всички кораби, държавна или частна собственост, които по принцип са предназначени за извършване на морски превози с търговска цел, с изключение на кораби, предназначени за риболов или подобни дейности, както и кораби с традиционна конструкция като плоскодънни лодки и платноходи. Тази конвенция не се прилага за военни кораби и спомагателни военни кораби.

5. В случай на съмнение дали конвенцията се прилага по отношение на даден кораб или определена категория кораби, въпросът се разрешава от компетентната власт на съответната държава след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците.

6. Когато компетентната власт определи, че в даден момент прилагането на някои елементи от Кодекса, упоменати в член VI, алинея 1, спрямо кораб или определена категория кораби, плаващи под знамето на държава-членка, не би било разумно или възможно, съответните разпоредби от Кодекса няма да се прилагат при положение, че въпросната материя е уредена по различен начин в националното законодателство или колективни договори или чрез други мерки. Подобно решение може да бъде взето само след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците и само по отношение на корабите с брутен тонаж, по-малък от 200 тона, които не осъществяват международни плавания.

7. Всички решения, взети от държава-членка по отношение прилагането на алинеи 3, 5 или 6 на този член, се съобщават на генералния директор на Международното бюро по

труда, който уведомява членовете на Организацията.

8. Освен ако изрично не е предвидено друго, всяко позоваване на тази конвенция представлява едновременно и позоваване на Правилата и Кодекса.

Основни права и принципи

Член III

Всяка държава-членка трябва да се увери, че разпоредбите на нейното законодателство зачитат в контекста на тази конвенция основните права на:

(a) свободата на сдружение и ефективното признаване на правото на колективно договаряне;

(b) премахването на всички форми на принудителен или задължителен труд;

(c) ефективното ликвидиране на детския труд;

(d) премахването на дискриминацията по отношение на заетостта и професиите.

Заетост и социални права на моряците

Член IV

1. Всеки моряк има право на безопасно и сигурно работно място, което да отговаря на нормите за безопасност.

2. Всеки моряк има право на справедливи условия на заетост.

3. Всеки моряк има право на достойни условия на работа и живот на борда на кораба.

4. Всеки моряк има право на здравеопазване, медицинско обслужване, мерки за неговото благосъстояние и други форми на социално осигуряване.

5. Всяка държава-членка обезпечавя в рамките на своята юрисдикция пълното зачитане на трудовите и социалните права на моряците, посочени в предходните алинеи на този член, в съответствие с изискванията на тази конвенция. Ако в конвенцията не е установено друго, зачитането на тези права може да бъде постигнато чрез актове на националното законодателство, чрез приложими колективни трудови договори или чрез други мерки или в практиката.

Отговорности по приложението и изпълнението

Член V

1. Всяка държава-членка прилага и въвежда в сила законодателство или други мерки, които е приела, за да изпълни задълженията си по тази конвенция по отношение на корабите и моряците под нейна юрисдикция.

2. Всяка държава-членка упражнява ефективно своята юрисдикция и контрол над корабите, които плават под нейно знаме, като създава система, която да осигури съответствие с изискванията на тази конвенция, включително редовни проверки, доклади, мониторинг и мерки по съдебен ред съгласно приложимите закони.

3. Всяка държава-членка гарантира, че корабите, които плават под нейно знаме, притежават Морско трудово свидетелство и Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция в съответствие с изискванията на тази конвенция.

4. Всеки кораб, за който тази конвенция е приложима, в съответствие с международното право може да бъде проверен от държава-членка, различна от тази, под чието знаме плава, при посещение на нейно пристанище, за да се определи дали корабът съответства на изискванията на тази конвенция.

5. Всяка държава-членка ефективно упражнява своята юрисдикция и контрол над службите по набиране и настаняване на работа на моряци, установени на нейна територия.

6. Всяка държава-членка забранява нарушаването на изискванията на тази конвенция, установява, в съответствие с международното право, санкции или изисква коригиращи мерки съгласно своето законодателство, които да са достатъчни, за да предотвратят подобни нарушения.

7. Всяка държава-членка изпълнява своите задължения, произтичащи от тази конвенция, по начин, който не позволява на корабите, плаващи под знаме на държави, които не са ратифицирали тази конвенция, да получават по-благоприятно третиране от тези, които плават под знаме на държави, които са я ратифицирали.

Правила и части А и В на Кодекса

Член VI

1. Правилата и разпоредбите на Част А на Кодекса са задължителни. Разпоредбите на Част В на Кодекса не са задължителни.

2. Всяка държава-членка се задължава да зачита правата и принципите, изложени в Правилата, и да прилага всяко Правило по начина, посочен в съответните разпоредби на Част А на Кодекса. В допълнение държавата-членка трябва да обръща необходимото внимание на изпълнението на отговорностите си по начина, предвиден в Част В на Кодекса.

3. Освен ако в тази конвенция изрично не е предвидено друго, държава-членка, която не е в състояние да прилага правата и принципите по начина, установен в Част А на Кодекса, може да прилага Част А чрез разпоредби на своето законодателство или други мерки, които са равностойни по същество на разпоредбите на Част А.

4. В контекста на тази конвенция единствено за целите на алинея 3 на този член всеки закон, разпоредба, колективен договор или друга мярка за прилагане се счита за равностойна по същество, ако държавата-членка гарантира, че тя:

(а) води до пълното постигане на общата идея и цел на разпоредбата или разпоредбите на Част А на съответния Кодекс; и

(б) изпълнява разпоредбата или разпоредбите на Част А на съответния Кодекс.

Консултации с организациите на корабособствениците и на моряците

Член VII

В случай че не съществуват представителни организации на корабособствениците и на моряците в дадена държава, всяко дерогиране, освобождаване или друго гъвкаво прилагане на тази конвенция, за които се изискват консултации с организациите на корабособствениците и на моряците, може да бъде предприето от тази държава-членка единствено след консултации с Комитета, посочен в член XIII.

Влизане в сила

Член VIII

1. Официалните ратификации на тази конвенция се съобщават на генералния директор на Международното бюро по труда за регистрация.

2. Тази конвенция е обвързваща само за тези държави - членки на Международната организация на труда, чиито ратификации са регистрирани от генералния директор.

3. Тази конвенция влиза в сила 12 месеца след датата, на която са били регистрирани ратификациите на най-малко 30 държави-членки, чийто обединен търговски флот съставлява 33 процента от брутния тонаж на световния търговски флот.

4. След това тази конвенция влиза в сила за всяка държава-членка 12 месеца след

датата, на която е регистрирана нейната ратификация.

Денонсиране

Член IX

1. Всяка държава-членка, ратифицирала тази конвенция, може да я денонсира след изтичането на период от десет години от датата на първоначалното ѝ влизане в сила с акт, отправен до генералния директор на Международното бюро по труда за регистриране. Такова денонсиране не влиза в сила преди изтичането на една година след датата на регистрирането.

2. Всяка държава-членка, която в рамките на една година след изтичането на десетгодишния период, посочен в алинея 1 на този член, не е упражнила правото си на денонсиране, както това е предвидено в този член, ще остане обвързана за следващ десетгодишен период, след което може да денонсира тази конвенция при изтичането на всеки десетгодишен период по реда, предвиден в този член.

Резултат от влизането в сила

Член X

(Попр. – ДВ, бр. 46 от 2015 г.)

Тази конвенция ревизира следните конвенции:

Конвенция № 7 относно минималната възраст за приемане на работа (морски труд), 1920 г.

Конвенция № 8 относно обезщетенията при безработица (корабокрушение), 1920 г.

Конвенция № 9 относно настаняването на работа на моряците, 1920 г.

Конвенция № 16 относно медицинския преглед на младежите (морски труд), 1921 г.

Конвенция № 22 за договора за наемане на работа на моряците, 1926 г.

Конвенция № 23 за репатрирането на моряците, 1926 г.

Конвенция № 53 относно свидетелствата за правоспособност на офицерите, 1936 г.

Конвенция № 54 относно платените отпуски (морски труд), 1936 г.

Конвенция № 55 относно задълженията на корабопридетеля при болест или злополука на моряците, 1936 г.

Конвенция № 56 относно осигуровка за болест на моряците, 1936 г.

Конвенция № 57 относно работното време и окомплектоването на корабите с екипаж, 1936 г.

Конвенция № 58 относно минималната възраст за наемане на работа (морски труд), ревизирана, 1936 г.

Конвенция № 68 относно прехраната и сервирането (екипажи на кораби), 1946 г.

Конвенция № 69 относно свидетелството за професионална правоспособност на готвачите на кораби, 1946 г.

Конвенция № 70 относно социалното осигуряване на моряците, 1946 г.

Конвенция № 72 относно платения отпуск на моряците, 1946 г.

Конвенция № 73 относно медицинския преглед на моряците, 1946 г.

Конвенция № 74 относно освидетелстването на моряците, 1946 г.

Конвенция № 75 относно настаняването на екипажа, 1946 г.

Конвенция № 76 относно заплащането, работното време и окомплектоването на корабите с екипаж, 1946 г.

Конвенция № 91 относно платения отпуск на моряците (ревизирана), 1949 г.

Конвенция № 92 относно настаняването на екипажа (ревизирана), 1949 г.

Конвенция № 93 относно заплащането, работното време и окомплектоването на корабите с екипаж (ревизирана), 1949 г.

Конвенция № 109 относно заплащането, работното време и окомплектоването на корабите с екипаж (ревизирана), 1958 г.

Конвенция № 133 относно настаняването на екипажа (допълнителни разпоредби), 1970 г.

Конвенция № 134 за предотвратяването на злополуки на море, 1970 г.

Конвенция № 145 относно продължителността на стажа на моряците, 1976 г.

Конвенция № 146 на Международната организация на труда, отнасяща се за платения годишен отпуск на моряците, 1976 г.

Конвенция № 147 на Международната организация на труда относно търговското корабоплаване (минимални норми), 1976 г.

Протокол от 1996 г. към Конвенция № 147 на Международната организация на труда относно търговското корабоплаване (минимални норми), 1976 г.

Конвенция № 163 относно благосъстоянието на моряците на море и в пристанищата, 1987 г.

Конвенция № 164 на Международната организация на труда относно защитата на здравето и медицинските грижи за моряците, 1987 г.

Конвенция № 165 относно социалното осигуряване на моряците (ревизирана), 1987 г.

Конвенция № 166 относно репатрирането на моряците, 1987 г.

Конвенция № 178 на Международната организация на труда относно инспекцията на условията на труда и живот на моряците, 1996 г.

Конвенция № 179 на Международната организация на труда, отнасяща се за набирането и назначаването на моряци.

Конвенция № 180 на Международната организация на труда относно работното време на моряците и окомплектоване на корабите с екипажи.

Функции на депозитаря

Член XI

1. Генералният директор на Международното бюро по труда уведомява всички държави - членки на Международната организация на труда, за регистрирането на всички ратификации, одобрения и денонсирания на тази конвенция.

2. Когато посочените в алинея 3 на член VIII условия са изпълнени, генералният директор уведомява държавите - членки на Организацията, за датата, на която конвенцията влиза в сила.

Член XII

Генералният директор на Международното бюро по труда съобщава пълните подробности за всички актове на ратификация, одобрение и денонсиране, регистрирани от него в съответствие с тази конвенция, на генералния секретар на Организацията на обединените нации с цел да се регистрират в съответствие с разпоредбите на член 102 от Устава на Организацията на обединените нации.

Специална тристранна комисия

Член XIII

1. Административният съвет на Международното бюро по труда следи постоянно за прилагането на тази конвенция чрез специално създадения от него Комитет с компетенции

в областта на морските трудови норми.

2. За разглеждане на въпроси в съответствие с тази конвенция Комитетът се състои от двама представители, определени от правителство на всяка държава-членка, ратифицирала конвенцията, и представителите на корабособствениците и моряците, посочени от Административния съвет, след консултации със Смесената морска комисия.

3. Представителите на правителствата на държавите-членки, които не са ратифицирали тази конвенция, могат да участват в Комитета, но нямат право на глас по никой от въпросите, разглеждани в съответствие с тази конвенция. Административният съвет може да покани други организации или институции за участие с наблюдатели в Комитета.

4. Гласовете на всеки представител на корабособствениците и на моряците в Комитета се претеглят по начин, който гарантира, че всяка от групите на корабособствениците и на моряците поотделно има половината от гласовете на общия брой на присъстващите на конкретната среща и имащи право на глас правителства.

Изменения на конвенцията

Член XIV

1. Генералната конференция на Международната организация на труда може да приеме изменения на всяка разпоредба на тази конвенция в рамките на член 19 от Устава на Международната организация на труда и на правилата и процедурите на Организацията за приемане на конвенции. Изменения на Кодекса могат да се приемат, следвайки и процедурите в член XV.

2. Текстът на изменението се предоставя за ратификация на държавите-членки, чиито ратификации на тази конвенция са регистрирани преди приемането на това изменение.

3. Текстът на конвенцията, както е изменена, се съобщава на другите държави - членки на Организацията, за ратификация в съответствие с член 19 на Устава.

4. Едно изменение се счита за прието на датата, на която са регистрирани ратификациите на това изменение, или на конвенцията, както е изменена, в зависимост от случая, на най-малко 30 държави-членки, чийто обединен търговски флот съставлява най-малко 33 процента от брутния тонаж на световния търговски флот.

5. Изменение, прието в рамките на член 19 на Устава, е обвързващо само за тези държави - членки на Организацията, чиито ратификации са регистрирани от генералния директор на Международното бюро по труда.

6. За всяка държава-членка, посочена в алинея 2 на този член, изменението влиза в сила дванадесет месеца след датата на приемане, посочена в алинея 4 на този член, или дванадесет месеца след датата, на която е регистрирана ратификацията на изменението от тази държава, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна.

7. За държавите-членки, посочени в алинея 3 и в съответствие с изискванията на алинея 9 на този член, конвенцията, както е изменена, влиза в сила 12 месеца след датата на приемане, посочена в алинея 4 на този член, или 12 месеца след датата, на която ратификацията на конвенцията е била регистрирана, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна.

8. За тези държави-членки, чиито ратификации на конвенцията са регистрирани преди приемането на изменението, но не са ратифицирали изменението, тази конвенция остава в сила без съответното изменение.

9. Държава-членка, чиято ратификация на тази конвенция е регистрирана след приемане на изменението, но преди датата, посочена в алинея 4 на този член, може да

уточни в придружаваща инструмента за ратификация декларация, че ратификацията се отнася за конвенцията без съответното изменение. Ако ратификацията е придружена от такава декларация, конвенцията влиза в сила за съответната държава-членка 12 месеца след датата на регистриране на ратификацията. Ако инструментът за ратификация не е придружен от такава декларация или ратификацията е регистрирана на или след датата, посочена в алинея 4, конвенцията влиза в сила за съответната държава-членка 12 месеца след датата на регистриране на ратификацията и след влизане в сила на изменението съгласно алинея 7 от този член и изменението става обвързващо за съответната държава-членка, освен ако самото изменение предвижда друго.

Изменения на Кодекса

Член XV

1. Кодексът може да бъде изменян както съгласно процедурата, изложена в член XIV, така и в съответствие с процедурата, изложена в този член, ако изрично не е предвидено друго.

2. Предложение за изменение на Кодекса може да бъде отправено до генералния директор на Международното бюро по труда от правителството на всяка от държавите - членки на Организацията, както и от групата на представителите на корабособствениците или от групата на представителите на моряците, назначени в Комисията, описана в член XIII. Предложеното от дадено правителство изменение следва да е предложено или подкрепено от най-малко 5 правителства, които са ратифицирали конвенцията, или от групата на корабособствениците или на моряците, упоменати в тази алинея.

3. Генералният директор, след като се увери, че предложението за изменение отговаря на изискванията на алинея 2 на този член, незабавно свежда до знанието на всички държави - членки на Организацията, това предложение заедно с всички считани за необходими коментари и бележки и ги приканва в срок от шест месеца или друг подобен срок (но не по-малък от три месеца и не по-голям от девет месеца), определен от Административния съвет, да представят своите забележки и предложения във връзка с това предложение.

4. След изтичане на посочения в алинея 3 на този член срок предложеното изменение заедно с кратко описание на забележките и предложенията, направени в съответствие с разпоредбите на същата алинея, се предават за разглеждане от Комисията на нейно заседание. Изменението се счита за прието от Комисията, ако:

(а) на заседанието, на което се разглежда предложението, присъстват най-малко половината от държавите-членки, ратифицирали тази конвенция; и

(б) мнозинство от най-малко две трети от членовете на Комисията гласува "за" изменението; и

(с) това мнозинство се състои от гласовете "за" на най-малко половината от гласовете на правителствата, половината от гласовете на корабособствениците и половината от гласовете на моряците, членове на Комисията, регистрирани за заседанието, на което се гласува предложението.

5. Изменение, прието в съответствие с разпоредбите на алинея 4 на този член, се предава за одобрение на следващата сесия на Конференцията. За да бъде одобрено това изменение, се изисква мнозинство от две трети от подадените гласове на присъстващите делегати. Ако няма такова мнозинство, предложеното изменение се връща на Комисията за преразглеждане, ако последната има такова желание.

6. Генералният директор уведомява за одобрените от Конференцията изменения

всяка държава-членка, чиято ратификация на тази конвенция е регистрирана преди датата на одобрението от Конференцията. Тези държави-членки са наричани по-нататък "държави-членки, ратифицирали конвенцията". Уведомлението съдържа препратка към този член и определя срока за съобщаване на тяхното официално несъгласие. Този срок е две години от датата на уведомлението, освен ако при приемането Конференцията не е определила различен срок, който е минимум една година. Копие на уведомлението се изпраща и на другите държави - членки на Организацията, за тяхна информация.

7. Одобреното от Конференцията изменение се счита за прието, освен ако в определения срок генералният директор получи официални изявления на несъгласие от повече от 40 процента от държавите-членки, които са ратифицирали конвенцията и които представляват не по-малко от 40 процента от световния брутен тонаж на корабите на държавите-членки, ратифицирали конвенцията.

8. Изменение, което се счита за прието, влиза в сила шест месеца след изтичането на определения срок за всички държави-членки, ратифицирали конвенцията, освен за тези, които в съответствие с изискванията на алинея 7 на този член официално са заявили своето несъгласие и не са изтеглили подаденото несъгласие в съответствие с алинея 11. Същевременно:

(а) преди края на определения срок всяка държава-членка, ратифицирала конвенцията, може да изпрати уведомление до генералния директор, че ще се счита за обвързана с изменението само след последващо изрично уведомление за неговото приемане; и

(б) преди датата на влизане в сила на изменението всяка държава-членка, ратифицирала конвенцията, може да изпрати уведомление до генералния директор, че няма да прилага изменението за определен срок.

9. Изменение, за което се уведомява в съответствие с разпоредбите на алинея 8 (а) на този член, влиза в сила за държавата-членка, изпратила такова уведомление, шест месеца след като тази държава-членка е уведомила генералния директор, че приема изменението или на датата, на която изменението влиза в сила за първи път, в зависимост от това коя от двете дати е по-късна.

10. Срокът по алинея 8 (б) на този член не трябва да е по-дълъг от една година от датата на влизане в сила на изменението или да не надвишава друг по-дълъг срок, определен от Конференцията по време на приемането на изменението.

11. Държава-членка, която официално е изразила несъгласие с някое изменение, може да изтегли своето несъгласие по всяко време. Ако генералният директор получи уведомление за такова изтегляне след влизането в сила на изменението, изменението влиза в сила за държавата-членка шест месеца след датата, на която е регистрирано уведомлението.

12. След влизането в сила на дадено изменение конвенцията може да бъде ратифицирана само в изменения ѝ вид.

13. В случаите, в които Морско трудово свидетелство е свързано с въпроси, попадащи в обсега на влязло в сила изменение на конвенцията:

(а) държава-членка, която е приела това изменение, не е задължена да разшири действието на конвенцията по отношение на морските трудови свидетелства, издадени на кораби, плаващи под знамето на друга държава-членка, която:

(i) съгласно алинея 7 на този член официално е изразила несъгласие с изменението и не е изтеглила това несъгласие;

(ii) съгласно алинея 8 (а) на този член е изпратила уведомление, че приемането на

изменението ще стане само след последващо изрично уведомление;

(b) държава-членка, която е приела изменението, трябва да разшири действието на конвенцията по отношение на морските трудови свидетелства, издадени на кораби, плаващи под знамето на друга държава-членка, която съгласно алинея 8 (b) на този член е представила заявление, че няма да прилага изменението за определен в съответствие с алинея 10 на този член срок.

Официални езици

Член XVI

Английският и френският вариант на текста на тази конвенция имат еднаква сила.

Разяснителна бележка към Правилата и Кодекса на Морската трудова конвенция

1. Тази разяснителна бележка, която не представлява част от Морската трудова конвенция, е предназначена да служи като общо ръководство за конвенцията.

2. Конвенцията се състои от три различни, но свързани части: Членове, Правила и Кодекс.

3. Членовете и Правилата определят фундаменталните права и принципи, основните задължения на държавите-членки, ратифицирали конвенцията. Членовете и Правилата могат да бъдат изменени само от Конференцията в съответствие с разпоредбите на член 19 на Устава на Международната организация на труда (вж. член XIV на конвенцията).

4. Кодексът съдържа подробностите за прилагането на Правилата. Той се състои от Част А (задължителни стандарти) и Част Б (незадължителни ръководства). Кодексът може да бъде изменен чрез опростената процедура, изложена в член XV на конвенцията. Тъй като Кодексът съдържа подробни указания относно начина, по който следва да се прилагат Правилата, измененията в него трябва да останат в общия обхват на Членовете и Правилата.

5. Правилата и Кодексът са групирани в пет глави по основни области, както следва:

Глава 1: Минимални изисквания към моряците за работа на кораб

Глава 2: Трудови отношения

Глава 3: Жилищни помещения, съоръжения и средства за отдих и възстановяване, храна и сервиране

Глава 4: Опазване на здравето, медицинско обслужване, благосъстояние и социално осигуряване

Глава 5: Изпълнение и въвеждане в сила.

6. Всяка Глава съдържа групи от разпоредби, отнасящи се за конкретно право или принцип (или мярка за прилагане в Глава 5), със съответното номериране. Например първата група в Глава 1 съдържа Правило 1.1, Стандарт A1.1 и Ръководство B1.1 относно минималната възраст.

7. Конвенцията има три основни цели:

(a) да установи чрез своите Членове и Правила устойчива система от права и принципи;

(b) да предостави на държавите-членки чрез Кодекса значителна степен на гъвкавост относно начина, по който те прилагат тези права и принципи;

(c) да осигури чрез Глава 5 правилното прилагане и спазване на правата и принципите.

8. Съществуват две основни области, позволяващи гъвкав подход при прилагането:

първата предоставя възможността на държавите-членки в случай на нужда (вж. член VI, алинея 3) да изпълнят подробните изисквания на Част А на Кодекса чрез мерки, равносилни по същество (според определението в член VI, алинея 4).

9. Втората област, позволяваща гъвкав подход при прилагането, се предоставя чрез по-общата формулировка на задължителните изисквания на много от разпоредбите на Част А, като по този начин се предоставя по-голяма свобода по отношение на преценката и избора на точните действия, които да се предприемат на национално ниво. В такива случаи се ползват ръководствата за начина на прилагане, посочени в незадължителната Част Б на Кодекса. По този начин държавите-членки, ратифицирали тази конвенция, могат да установят вида действия, които могат да се очакват от тях по съответното общо задължение в Част А, както и действията, които няма да се изискват задължително. Например Стандарт А4.1 изисква всички кораби да предоставят незабавен достъп до необходимите лекарства за медицинско обслужване на борда на кораба (алинея 1(b) и да имат "медицинска аптечка" (алинея 4(a)). Добросъвестното изпълнение на последното задължение съвсем ясно означава нещо повече от това просто на борда на всеки кораб да има медицинска аптечка. По-точно обяснение за това, което е необходимо, за да се гарантира правилното зареждане, употреба и поддръжка на аптечката, е предоставено в съответното Ръководство В4.1.1 (алинея 4).

10. Държавите-членки, ратифицирали тази конвенция, не са обвързани от съответното Ръководство и както е посочено в разпоредбите на Глава 5 относно държавния пристанищен контрол, проверките визират единствено съответните изисквания на конвенцията (Членове, Правила и Стандарти в Част А). Същевременно съгласно алинея 2 на член VI от държавите-членки се изисква, изпълнявайки своите отговорности, разписани в Част А на Кодекса, да вземат под внимание начина, изложен в Част В. В дадения по-горе пример, ако след щателното разглеждане на съответните Ръководства държава-членка реши да регламентира по различен начин осигуряването на правилното зареждане, употребата и поддържането на съдържанието на медицинската аптечка, каквото е изискването на Стандарта в Част А, то това е приемливо. От друга страна, следвайки ръководствата, предоставени в Част В, съответната държава-членка, както и органите на МОТ, отговорни за надзора върху прилагането на международните трудови конвенции, могат да бъдат сигурни без допълнително разглеждане, че осигуреното от държавата-членка регламентиране е достатъчно за изпълнение на отговорностите по Част А, за които се отнасят ръководствата.

ПРАВИЛА И КОДЕКС

Глава 1: Минимални изисквания към моряците за работа на кораб

Правило 1.1 - Минимална възраст

Цел: да се гарантира, че малолетни лица няма да работят на борда на кораб

1. Лица на възраст под минималната не могат да бъдат наемани или ангажирани за работата на борда на кораб.

2. Минималната възраст в момента на влизането в сила на тази конвенция е 16 години.

3. При определени в Кодекса обстоятелства се изисква по-висока минимална възраст.
Стандарт А1.1 - Минимална възраст

1. Наемането, ангажирането или полагането на труд на борда на кораб на/от лица под шестнайсетгодишна възраст е забранено.

2. Забранява се полагането на труд през нощта от моряци под осемнайсетгодишна възраст. За целите на този Стандарт понятието "нощ" се определя според националните закони и практики. То обхваща период от най-малко девет часа, който започва не по-късно от полунощ и завършва не по-рано от 5 часа сутринта.

3. Изключение от стриктното придържане към забраната за полагане на труд през нощта може да се разреши от компетентната власт в случаите, когато:

(а) това би попречило на ефективното обучение на съответните моряци в съответствие с установените програми и графици; или

(б) специфичният характер на задълженията или на одобрената програма за обучение изисква моряците, попадащи в това изключение, да изпълняват задължения през нощта; компетентната власт след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците определя, че работата няма да навреди на тяхното здраве или благосъстояние.

4. Наемането, ангажирането или полагането на труд на/от моряци под осемнайсетгодишна възраст е забранено, когато съществува вероятност работата да изложи на опасност тяхното здраве или безопасност. Видовете такава работа се определят от националното законодателство или от компетентната власт след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците в съответствие със съответните международни норми.

Ръководство В1.1 - Минимална възраст

1. Държавите-членки следва да обръщат специално внимание на нуждите на младежите под 18-годишна възраст, когато регламентират условията на труд и живот.

Правило 1.2 - Медицинско свидетелство

Цел: да се гарантира, че всички моряци от медицинска гледна точка са годни да изпълняват своите задължения на море

1. Моряк не може да работи на борда на кораб, ако не притежава медицинско свидетелство, удостоверяващо медицинската му годност за изпълняване на неговите задължения.

2. Изключения се допускат единствено в съответствие с предвиденото в Кодекса.

Стандарт А1.2 - Медицинско свидетелство

1. Компетентната власт изисква всички моряци преди започване на работа на борда на кораб да притежават валидно медицинско свидетелство, удостоверяващо тяхната медицинска годност за изпълнение на задълженията им на море.

2. За да се гарантира, че медицинските свидетелства отразяват действително здравословното състояние на моряците, по отношение на задълженията, които те изпълняват, компетентната власт, след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците и отчитайки приложимите международни ръководства, посочени в Част В на този Кодекс, определя естеството на медицинския преглед и свидетелството.

3. Прилагането на този стандарт не влияе върху прилагането на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (STCW). За целите на Правило 1.2 компетентната власт приема медицинските свидетелства, издадени в съответствие с изискванията на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (STCW). Така също се приемат медицинските свидетелства, отговарящи по същество на изискванията на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (STCW), издадени на моряци, които не попадат под разпоредбите на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (STCW).

4. Медицинското свидетелство се издава от надлежно квалифициран практикуващ лекар или когато следва да се освидетелства единствено зрителната способност, от лице, което е признато от компетентната власт за квалифицирано да издаде такова свидетелство. При извършване на медицински преглед на лекарите следва да се предостави пълна професионална самостоятелност за изготвяне на медицинско заключение.

5. На моряците, на които е отказано да им бъдат издадени свидетелства за медицинска годност или за които е установена ограничена трудоспособност особено по отношение на работното време, работното място или географския район на плаване, се предоставя възможност да се явят на допълнителен преглед при друг независим практикуващ лекар или при независим медицински арбитър.

6. Всяко медицинско свидетелство изрично удостоверява, че:

(а) слухът и зрението на съответния моряк, както и цветоусещането, когато морякът ще извършва дейност, при която способността за работа може да бъде засегната от погрешното различаване на цветовете, са задоволителни;

(б) съответният моряк не страда от никакви здравословни проблеми, които могат да се обострят в резултат от службата на море или да направят моряка негоден за такава служба, или да застрашат здравето на другите лица на борда.

7. Ако спецификата на задълженията, които ще изпълнява съответният моряк, или изискванията на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (STCW), не изискват по-кратък срок, то:

(а) медицинското свидетелство е валидно за максимален срок от две години, освен ако морякът е на възраст под осемнайсет години, в който случай максималният срок на валидност е една година;

(б) свидетелството за цветоусещане е валидно за максимален срок от шест години.

8. В спешни случаи компетентната власт може да разреши на моряка да работи без валидно медицинско свидетелство до следващото пристанище, в което морякът може да се сдобие с медицинско свидетелство от квалифициран практикуващ лекар, при условие че:

(а) срокът на това разрешение не надвишава три месеца; и

(б) морякът притежава изтекло медицинско свидетелство от скорошна дата.

9. Ако срокът на валидност на свидетелството изтече по време на плаването, свидетелството продължава да е валидно до следващото пристанище, в което морякът може да се сдобие с медицинско свидетелство от квалифициран практикуващ лекар при условие, че срокът не надвишава три месеца.

10. Минималното изискване по отношение на медицинските свидетелства, издавани на моряците, които работят на борда на кораби, изпълняващи международни рейсове, е те

да бъдат на английски език.

Ръководство В1.2 - Медицинско свидетелство

Ръководство В1.2.1 - Международни ръководства

1. Компетентната власт, практикуващите лекари, проверяващите, корабособствениците, представителите на моряците и всички други лица, свързани с провеждането на прегледите за медицинска годност на бъдещите и действащите моряци, трябва да следват Ръководството на Международната организация на труда и Световната здравна организация за извършването на предрейсови и периодични прегледи за установяване на медицинската годност на моряците, включително всички последващи версии и всички други приложими международни ръководства, публикувани от Международната организация на труда, Международната морска организация и Международната здравна организация.

Правило 1.3 - Обучение и квалификации

Цел: да се гарантира, че моряците са преминали обучение и притежават квалификация, за да изпълняват своите задължения на борда на кораба

1. Моряците не могат да работят на кораби, ако не са преминали обучение, или не притежават свидетелство за правоспособност или не са квалифицирани по друг начин, за да изпълняват своите задължения.

2. На моряците не се разрешава да работят на кораб, ако не са преминали успешно през обучение за лична безопасност на борда на кораб.

3. Обучението и освидетелстването в съответствие със задължителните нормативни актове, приети от Международната морска организация, се считат като отговарящи на изискванията на алинеи 1 и 2 на това Правило.

4. Държава-членка, която по време на ратифицирането на тази конвенция е обвързана от Конвенция № 74 относно освидетелстването на моряците, 1946 г., продължава да изпълнява задълженията си, произтичащи от нея, освен ако не бъдат приети и не влязат в сила задължителни норми, регламентиращи тази материя, приети от Международната морска организация, или докато не изминат пет години от влизането в сила на тази конвенция, в съответствие с алинея 3 на член VIII в зависимост от това коя дата е по-ранна.

Правило 1.4 - Набиране и настаняване на работа

Цел: да се гарантира, че моряците имат достъп до ефективна и добре регулирана система за набиране и настаняване на работа

1. Всички моряци трябва да имат достъп до ефективна, адекватна и прозрачна система за намиране на работа на борда на кораб, като тази услуга им се предоставя безплатно.

2. Службите по набиране и настаняване на работа на моряците, функциониращи на територията на държава-членка, трябва да отговарят на установените в Кодекса норми.

3. По отношение на моряците, които работят на кораби, плаващи под знамето на държава-членка, тази държава-членка изисква от корабособствениците, които ползват услугите на служби по набиране и настаняване на работа на моряци, които са установени в държави или територии, в които тази конвенция не се прилага, да гарантират, че тези служби отговарят на установените в Кодекса изисквания.

Стандарт А1.4 - Набиране и настаняване на работа

1. Всяка държава-членка, която създава и поддържа обществена служба за набиране и настаняване на работа на моряци, гарантира, че службата функционира по установения правов ред, който защитава и насърчава трудовите права на моряците според разпоредбите на тази конвенция.

2. Ако на територията на държава-членка съществуват частни служби за набиране и настаняване на работа, чиято основна дейност е набиране и настаняване на работа на моряци, или които набират и настаняват на работа значителен брой моряци, тези служби функционират само в съответствие със стандартизирана система за лицензиране или сертифициране или друг вид регулиране. Тази система се създава, изменя или променя само след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците. В случай на съмнение дали тази конвенция се прилага по отношение на частна служба за набиране и настаняване на работа въпросът се разрешава от компетентната власт във всяка държава-членка след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците. Прекомерното разпространение на частните служби за набиране и настаняване на работа на моряци не следва да се насърчава.

3. Разпоредбите на алинея 2 от този Стандарт се прилагат, доколкото се счете за подходящо от страна на компетентната власт, след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците, също така и по отношение на служби за набиране и настаняване на работа на моряци, функциониращи на територията на държавата-членка и управлявани от организация на моряците, за осигуряване на работа на моряци, граждани на съответната държава-членка, на кораби, плаващи под нейно знаме. Определените в тази алинея служби отговарят на следните условия:

(а) службата за набиране и настаняване на работа функционира в съответствие с колективен трудов договор между организацията и корабособственика;

(b) организациите на моряците и корабособствениците са установени на територията на държавата-членка;

(с) държавата-членка има национално законодателство или процедури за одобряване или регистриране на колективни трудови договори, позволяващи функционирането на служби за набиране и настаняване на работа; и

(d) службата за набиране и настаняване на работа функционира по установения правов ред и съществуват мерки за закрила и насърчаване на трудовите права на моряците, сравними с тези, предвидени в алинея 5 на този Стандарт.

4. Нищо от този Стандарт или от Правило 1.4 не може да се счита, че:

(а) възпрепятства дадена държава-членка да поддържа безплатна обществена служба за набиране и настаняване на работа на моряци в рамките на политика за задоволяване на нуждите на моряците и корабособствениците независимо дали службата представлява част от, или е координирана с обществена служба за заетост за всички работници и служители и работодатели; или

(b) налага на дадена държава-членка задължението да създаде система за функциониране на частни служби за набиране и настаняване на работа на моряци на нейна територия.

5. Държава-членка, която е установила определената в алинея 2 на този Стандарт система, чрез своето законодателство или други мерки трябва най-малко да:

(а) забрани на службите за набиране и настаняване на работа на моряци да използват средства, механизми или списъци, целящи да възпрепятстват или разубедят моряците от

намиране на работа, за която са квалифицирани;

(b) изисква за набирането или настаняването на работа на моряк или осигуряване на работа на моряк да не се заплащат такси или други начисления пряко или косвено, изцяло или частично от моряка, с изключение на разходите за придобиването от моряка на установеното със закон национално медицинско свидетелство, национална моряшка книжка и паспорт или други подобни лични пътни документи, без да се включват разходите за визите, които са за сметка на корабособственика;

(c) гарантира, че службите за набиране и настаняване на работа на моряци, функциониращи на нейна територия:

(i) поддържат актуален регистър, достъпен за проверка от компетентната власт, на всички моряци, наети или настанени на работа чрез тях;

(ii) осигуряват, моряците да са информирани за своите права и задължения съгласно трудовия си договор преди или в процеса на сключването му и са предприети нужните мерки, за да могат моряците да проучат своите трудови договори преди и след подписването им, както и да получат копие от договорите;

(iii) проверяват дали наетите или настанени на работа чрез тях моряци са квалифицирани и притежават необходимите за съответната работа документи и дали трудовите договори на моряците са в съответствие с прилаганото законодателство и всички други колективни трудови договори, съставляващи част от трудовия договор;

(iv) осигуряват, доколкото е осъществимо, корабособственикът да разполага със средствата да защити моряците от изоставяне в чуждестранно пристанище;

(v) проучват и отговарят на всяка жалба, свързана с тяхната дейност, и уведомяват компетентните власти за всяка неразрешена жалба;

(vi) са създали система за защита на моряците чрез застраховка или други равностойни мерки за компенсиране на парични загуби на моряците, които те биха могли да понесат в резултат на неизпълнение на задълженията, поети към тях от страна на службата за набиране и настаняване на работа или съответния корабособственик според трудовия договор.

6. Компетентната власт следи и контролира отблизо всички служби за набиране и настаняване на работа на моряци, които функционират на територията на съответната държава-членка. Тя издава или подновява всички лицензи, свидетелства или други подобни упълномощаващи документи за функционирането на частните служби на територията на тази държава-членка само след като провери, че съответната служба за набиране и настаняване на работа на моряци отговаря на изискванията на националното законодателство.

7. Компетентната власт гарантира наличието на адекватни механизми и процедури за разследване, при необходимост, на жалби относно дейността на службите за набиране и настаняване на работа на моряци, които включват, ако е подходящо, представители на корабособствениците и на моряците.

8. Всяка държава-членка, ратифицирала тази конвенция, уведомява, доколкото е осъществимо, своите граждани за възможните проблеми при постъпване на работа на кораб, който плава под знаме на държава, която не е ратифицирала конвенцията, докато не се увери, че се прилагат норми, равностойни на тези, установени в тази конвенция. Предприетите в тази насока мерки от държавата, ратифицирала тази конвенция, не трябва да противоречат на принципа на свободното движение на работниците, уговорен в споразумения, сключени между двете държави.

9. Всяка държава-членка, ратифицирала тази конвенция, изисква от

корабособствениците, които притежават кораби, плаващи под нейно знаме, и които ползват служби за набиране и настаняване на работа на моряци, установени в държави или територии, в които тази конвенция не се прилага, да гарантират, доколкото е осъществимо, че тези служби отговарят на изискванията на този Стандарт.

10. Нищо в този Стандарт не може да се тълкува като намаляващо задълженията и отговорностите на корабособствениците или на държавите-членки по отношение на корабите, които плават под тяхно знаме.

Ръководство В1.4 - Набиране и настаняване на работа

Ръководство В1.4.1 - Организационни и оперативни насоки

1. При изпълнението на задълженията си по алинея 1 на Стандарт А1.4 компетентната власт трябва да отчита:

(а) предприемането на необходимите мерки за осъществяване на ефективно сътрудничество между службите за набиране и настаняване на работа на моряци, независимо дали същите са обществени или частни;

(б) нуждите на корабоплавателната индустрия както на национално, така и на международно равнище при разработването на програми за обучение на моряците, които съставляват тази част от екипажа на кораба, която е отговорна за безопасното плаване на кораба и операциите по предотвратяване на замърсяването, с участието на корабособственици, моряци и съответните учебни заведения;

(с) предприемането на подходящи мерки за сътрудничеството между представителните организации на корабособствениците и на моряците при организирането и функционирането на обществените служби за набиране и настаняване на работа на моряци, ако такива съществуват;

(д) определянето на условията, при които се обработват личните данни на моряците от страна на службите за набиране и настаняване на работа, включително събиране, съхраняване, комбиниране и съобщаване на подобна информация на трети страни, като се зачита правото на защита на личните данни и необходимостта от запазване на поверителността;

(е) създаването на условия за събиране и анализ на цялата информация, свързана с пазара на труда в морския сектор, включително текущото и очакваното предлагане на моряци, които работят като членове на екипажи, класифицирана по възраст, пол, чин и квалификации, и изискванията на индустрията, като събирането на данни относно възрастта и пола е допустимо само за статистически цели или за ползване в рамките на програма за предотвратяване на дискриминацията на базата на възраст или пол;

(ф) гаранциите, че персоналът, отговорен за контрола върху обществените и частните служби за набиране и настаняване на работа на моряци, които наемат членовете на екипажа на даден кораб, отговорни за безопасното плаване на кораба и операциите по предотвратяване на замърсяването, са преминали съответното обучение, включително одобрен практически стаж на море, и притежават нужните познания за корабоплавателната индустрия, включително за съответните международни морски нормативни актове относно нормите за обучение и освидетелстване, както и трудовите норми;

(г) установяването на експлоатационни норми и приемането на кодекси за поведение и етически практики за службите за набиране и настаняване на работа на моряци; и

(х) упражняването на контрол над системата за лицензиране или сертифициране на основата на система от стандарти по качеството.

2. При създаването на системата, посочена в алинея 2 на Стандарт A1.4, всяка държава-членка трябва да предвиди да изисква от службите за набиране и настаняване на работа на моряци, намиращи се на нейна територия, да въведат и поддържат функционални практики, които да подлежат на проверки. Тези функционални практики за частните служби за набиране и настаняване на работа на моряци и доколкото са приложими, за обществените служби за набиране и настаняване на работа на моряци трябва да уреждат следните въпроси:

(a) медицински прегледи, документи за самоличност на моряците и други подобни документи, които може да се изискват от моряка за започване на работа;

(b) като се зачита правото на защита на личните данни и необходимостта от запазване на поверителността, поддържане на пълна и изчерпателна документация за моряците, обхванати от тяхната система за набиране и настаняване на работа, която документация трябва да съдържа следните данни, но да не се ограничава само с тях:

(i) квалификация на моряците;

(ii) данни за трудов стаж;

(iii) лични данни, необходими за назначаването на работа;

(iv) медицински данни, необходими за назначаването на работа;

(c) поддържане на актуални списъци с корабите, за които службите за набиране и настаняване на работа на моряци осигуряват моряци, и гарантиране на наличието на начини за връзка със службите по всяко време на денонощието при спешен случай;

(d) процедури, които гарантират, че моряците не са обект на експлоатация от страна на службите за набиране и настаняване на работа или от техния персонал във връзка с предлагането на работа или назначаването на определени кораби или в определени компании;

(e) процедури за предотвратяване на рискове от експлоатация на моряците, които могат да възникнат при превеждане на аванси върху заплатите или всякакви други финансови трансакции, договорени между корабособственика и моряците, и които се извършват от службите за набиране и настаняване на моряци;

(f) ясно обявяване на разходите, ако има такива, които се очаква да бъдат поети от моряците в процеса на тяхното настаняване на работа;

(g) гарантиране, че моряците са осведомени относно всички конкретни условия за работата, за която биват наети, и за конкретните политики на корабособственика по отношение на тяхната работа;

(h) процедури, които са в съответствие с традиционното правосъдие за разрешаване на случаи на некомпетентност или недисциплинираност в съответствие с националното законодателство и когато това е приложимо, с колективните договори;

(i) процедури за гарантиране, в рамките на осъществимото, че всички задължителни свидетелства и документи, предоставени във връзка с работата, съдържат актуални данни, не са придобити чрез измама и че трудовите препоръки са проверени;

(j) процедури за гарантиране, че молбите за информация или съобщения от членовете на семействата на моряците, докато моряците са на море, се обработват бързо и отзивчиво и без заплащане; и

(k) потвърждаване, че условията на труд на корабите, на които се настаняват на работа моряците, са в съответствие с приложимите колективни трудови договори, сключени между корабособственик и представителните организации на моряците, и че се прилага политика за осигуряване на моряци само на корабособствениците, които предлагат на моряците трудови условия, отговарящи на прилаганото законодателство или

колективни договори.

3. Международното сътрудничество между държавите-членки и заинтересованите организации следва да се насърчава и по-специално по отношение на:

(a) системния обмен на информация относно корабоплавателната индустрия и трудовия пазар на двустранна, регионална и многостранна основа;

(b) обмена на информация относно морското законодателство;

(c) хармонизацията на политиките, методите на работа и законодателството в областта на набирането и настаняването на работа на моряци;

(d) подобряването на процедурите и условията на международното набиране и настаняване на работа на моряци;

(e) планиране на работната сила, като се взема предвид търсенето и предлагането на моряци и изискванията на морската индустрия.

Глава 2: Трудови отношения

Правило 2.1 - Моряшки трудови договори

Цел: да се гарантират справедливи моряшки трудови договори

1. Условията на наемането на работа на моряка се определят или посочват в ясно формулиран, законово обезпечен писмен договор, който съответства на установените в Кодекса норми.

2. Моряшките трудови договори се договарят с моряка при условия, които гарантират, че морякът има възможността да прегледа и да се консултира по условията на договора и да ги приеме свободно преди подписването.

3. Счита се, че моряшкият трудов договор включва всички приложими споразумения по колективното договаряне, доколкото това е съвместимо с националното законодателство на държавата-членка.

Стандарт A2.1 - Моряшки трудови договори

1. Всяка държава-членка приема законодателство, съгласно което корабите, плаващи под нейно знаме, трябва да отговарят на следните изисквания:

(a) моряците, работещи на кораби, плаващи под нейно знаме, притежават моряшки трудов договор, подписан както от моряка, така и от корабособственика или представител на корабособственика (или когато те не са наети по договор, доказателство за постигнати договорености или споразумение с еквивалентна сила), с който му се предоставят достойни условия на труд и живот на борда на кораба съгласно изискванията на тази конвенция;

(b) моряците, които сключват моряшки трудов договор, получават възможността да проучат договора и да се консултират във връзка с този договор, преди да го подпишат, както и да разполагат с всички други възможности, необходими за гарантирането, че те сключват свободно този договор с достатъчно разбиране на техните права и задължения;

(c) както корабособственикът, така и морякът, които се явяват страни по трудовия договор, получават по един подписан оригинален екземпляр от моряшкия трудов договор;

(d) предприемат се мерки, които гарантират, че на борда на кораба моряците, в т. ч. и капитанът на кораба, могат лесно да получат ясна информация относно условията на тяхното наемане на работа, както и че тази информация, включително моряшкият трудов договор, е достъпна за преглед от длъжностните лица на компетентната власт,

включително и от тези на посещаваните пристанища; и

(е) моряците получават документ, съдържащ тяхното трудово досие на борда на кораба.

2. Ако колективният трудов договор е включен частично или изцяло в моряшкия трудов договор, екземпляр от този колективен трудов договор трябва да се съхранява на борда на кораба. Когато моряшкият трудов договор, както и всеки друг приложим колективен договор не са изготвени на английски език, следните документи следва да бъдат на английски език (с изключение за корабите, вътрешно корабоплаване (*1)):

(а) екземпляр от стандартния формуляр на договор; и

(б) онези части на колективния трудов договор, които са обект на контрол от държавния пристанищен контрол съгласно Правило 5.2.

3. Посоченият в алинея 1(е) на този Стандарт документ не трябва да съдържа никакви оценки относно качеството на работата на моряците или индикации за техните заплати. Формулярът на документа, данните, които се вписват в него, и начинът, по който тези данни се вписват, се определят от националното законодателство.

4. Всяка държава-членка приема законодателство, което определя съдържанието на моряшкия трудов договор в съответствие с националното ѝ законодателство. Във всички случаи моряшките трудови договори съдържат следните данни:

(а) пълното име на моряка, дата на раждане или възраст, както и място на раждане;

(б) името и адреса на корабособственика;

(с) място и дата на сключване на моряшкия трудов договор;

(д) длъжността, на която е нает морякът;

(е) размера на заплатата на моряка или когато е приложимо, формулата, използвана за изчисляването ѝ;

(ф) размера на платения годишен отпуск или когато е приложимо, формулата, използвана за изчисляването му;

(г) времетраене и условия за прекратяване на договора, включително:

(i) ако договорът е сключен за неопределен период от време, условията, при които всяка една от договарящите се страни има право да го прекрати, както и периода на предизвестие, който за корабособственика не трябва да бъде по-кратък от този за моряка;

(ii) ако договорът е сключен за определен срок, датата на изтичането му; и

(iii) ако договорът е сключен за един рейс, пристанището на назначение и периода от време от пристигането в това пристанище до момента на освобождаване от длъжност на моряка;

(h) средства в полза на моряка, предоставяни от корабособственика на моряка във връзка с опазване на здравето и социалното осигуряване на моряка;

(i) правото на репатриране на моряка;

(j) препратки към колективен трудов договор, ако е приложим; и

(k) всички други данни, които може да се изискват съгласно националното законодателство.

5. Всяка държава-членка приема законодателство, което определя минималните срокове за подаване на предизвестие от моряците и корабособствениците при предсрочно прекратяване на моряшкия трудов договор. Продължителността на тези минимални срокове се определя след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците, но не по-кратка от седем дни.

6. Допуска се по-кратък от минималния срок за подаване на предизвестие при обстоятелства, които в съответствие с националното законодателство или действащите

колективни трудови договори се приемат за основание, оправдаващо по-ранното прекратяване на моряшкия трудов договор в по-кратък срок или без предизвестие. При определянето на тези обстоятелства държавата-членка гарантира, че е отчетена необходимостта морякът да прекрати трудовия договор с по-кратко предизвестие или без предизвестие по семейни или други спешни причини, без от това да последват санкции.

Ръководство В2.1 - Моряшки трудов договор

Ръководство В2.1.1 - Трудово досие

1. При определянето на данните, които трябва да се впишат в трудовото досие, посочено в алинея 1(е) на Стандарт А2.1, всяка държава-членка трябва да гарантира, че документът съдържа достатъчна и преведена на английски език информация, която да подпомогне намирането на друга работа или да отговаря на изискванията за плавателен стаж с цел придобиване на по-висока степен или повишение. Изискванията на алинея 1(е) на Стандарта могат да се изпълнят посредством Моряшка трудова книжка.

Правило 2.2 - Възнаграждение

Цел: да се гарантира, че на моряците се заплаща за техните услуги

1. Всички моряци в съответствие с трудовите си договори получават редовно и в пълен размер възнаграждение за тяхната работа.

Стандарт А2.2 - Възнаграждение

1. Всяка държава-членка изисква плащанията, дължими на моряците, работещи на кораби, които плават под нейно знаме, да се извършват на интервали не по-дълги от един месец и в съответствие с всички приложими колективни трудови договори.

2. На моряците се предоставят ежемесечни отчети за дължимите им плащания и платените суми, включително възнаграждения, допълнителни заплащания и използвания обменен курс, когато плащанията са направени във/при различни от договорените валута или курс.

3. Всяка държава-членка изисква от корабособствениците да предприемат изброени в алинея 4 на този Стандарт мерки, за да предоставят на моряците възможност да превеждат изцяло или част от доходите си на своите семейства, лицата на тяхна издръжка или законни наследници.

4. Мерките, гарантиращи възможността на моряците да изпращат своите доходи на семействата си, включват:

(а) система, която предоставя възможност на моряците в момента на постъпване на работа или по време на работа по желание да разпределят част от възнагражденията си за превеждане на регулярни интервали от време на своите семейства чрез банков превод или други подобни средства;

(б) изискването така разпределени суми да бъдат надлежно превеждани в срок и директно на лицата, посочени от моряка.

5. Всички удържани такси за услугата, посочена в алинеи 3 и 4 на този Стандарт, трябва да са в разумен размер и обменният курс, освен ако не е предвидено друго, трябва в съответствие с националното законодателство да е равен на преобладаващия пазарен курс или оповестения официален курс и не трябва да бъде неблагоприятен за моряка.

6. Всяка държава-членка, която приема национално законодателство, уреждащо възнагражденията на моряците, трябва да обърне необходимото внимание на

ръководствата, разписани в Част В на Кодекса.

Ръководство В2.2 - Възнаграждение

Ръководство В2.2.1 - Специфични определения

1. За целите на това Ръководство терминът:

(а) правоспособен моряк означава всеки моряк, който е оценен като компетентен да изпълнява всякакви задължения, които може да се изискват от персонала от изпълнителско ниво, нает на работа на палубата, с изключение на тези, чиито задължения включват надзор или специализирана дейност, или които са определени като такива от национално законодателство или практики или от колективни трудови договори;

(б) основно заплащане или възнаграждение означава заплащането, независимо от неговата структура за работата в нормалната продължителност на работното време, то не включва заплащането за допълнителни отработени часове, премии, надбавки, платен отпуск или други форми на допълнително заплащане;

(с) консолидирано възнаграждение означава надница или заплата, която включва основното заплащане или възнаграждение и други свързани със заплащането на труда плащания; консолидираното заплащане може да включва компенсации за всички допълнителни отработени часове и всички други свързани със заплащането на труда плащания или може да включва само определени плащания, свързани със заплащането на труда, при частично консолидиране;

(д) работно време означава времето, през което морякът е задължен да извършва работа, свързана с кораба;

(е) извънреден труд означава отработените часове извън нормалното работно време.

Ръководство В2.2.2 - Изчисляване и заплащане

1. За моряците, на които положеният от тях извънреден труд се заплаща отделно:

(а) за целите на изчисляването на възнаграждението нормалното работно време на море и в пристанище не трябва да надвишава осем часа дневно;

(б) за целите на изчисляването на часовете извънреден труд, седмичното нормално работно време, което се покрива от основното заплащане или възнаграждение, трябва да бъде установено в националното законодателство, ако не е определено в колективните трудови договори, но не трябва да надвишава 48 часа на седмица; колективните трудови договори могат да предвиждат други, но не по-неблагоприятни условия;

(с) размерът или размерите на компенсациите за положения извънреден труд, който трябва като минимум да бъде с 25 % по-висок от основното заплащане или възнаграждение на час и трябва да бъде установен в националното законодателство или колективните трудови договори, ако такива са приложими; и

(д) капитанът или лице, определено от капитана, трябва да води отчетна форма на целия положен извънреден труд, като морякът трябва да заверява тази отчетност на интервали не по-редки от веднъж месечно.

2. За моряците, чието възнаграждение е изцяло или частично консолидирано:

(а) моряшкият трудов договор, доколкото това е уместно, следва ясно да установява броя работни часове, които морякът следва да отработи, за да получи възнаграждението си, както и всички допълнителни надбавки, които може да му се дължат в допълнение към консолидираното възнаграждение и при какви обстоятелства;

(б) когато почасовият извънреден труд е платим за отработените часове извън тези,

включени в консолидираното възнаграждение, почасовата ставка трябва като минимум да бъде с 25 % по-висока от основното заплащане или възнаграждение според определеното в алинея 1 на това Ръководство; същият принцип следва да се прилага за допълнителните часове, включени в консолидираното възнаграждение;

(с) заплащането за тази част от цялото или частично консолидирано възнаграждение, която включва отработените часове през нормалното работно време съгласно определението в алинея 1(a) на това Ръководство, не трябва да бъде по-малко от приложимото минимално възнаграждение; и

(d) за моряците, чието възнаграждение е частично консолидирано, трябва да се води и заверява отчетна форма за целия положен извънреден труд, както е предвидено в алинея 1(d) на това Ръководство.

3. В националното законодателство или в колективните трудови договори може да е предвидено компенсиране за извънредния труд или труд, положен в седмичния почивен ден и на официални празници, чрез предоставяне най-малкото на същия период от време под формата на свободно от задължения на борда на кораба време, почивка на брега или с допълнителен отпуск вместо парично обезщетение или друг вид подобна компенсация.

4. Националното законодателство, прието след консултации с представителните организации на корабособствениците и на моряците или ако е удачно, колективните трудови договори трябва да отчитат следните принципи:

(a) на моряците, наети на работа на борда на един и същ кораб, без дискриминация, основана на раса, цвят, пол, религия, политически възгледи, национален или социален произход, се полага еднакво заплащане за работа с еднаква стойност;

(b) моряшките трудови договори, в които се определят приложимите възнаграждения или надници, трябва да бъдат съхранявани на борда на кораба; информацията относно размера на възнагражденията или надниците трябва да бъде достъпна за всеки моряк или чрез предоставяне на моряка на един подписан екземпляр от съответната информация на разбираем за него език, или чрез поставяне на екземпляр от договора на място, достъпно за моряците, или чрез други подходящи средства;

(с) възнагражденията следва да се изплащат в законни платежни средства; когато това е подходящо, те може да се превеждат посредством банков превод, банков чек, пощенски чек или паричен запис;

(d) при приключване на трудовото правоотношение всички дължими плащания трябва да бъдат извършени без необосновани закъснения;

(e) компетентната власт трябва да налага адекватни санкции или други подходящи мерки, когато корабособствениците необосновано забавят или изобщо не извършват дължимите плащания;

(f) възнаграждението трябва да се превежда директно в посочената от моряка банкова сметка, освен ако той не е поискал друго в писмена форма;

(g) отчитайки изискванията на разпоредбите на буква (h) на тази алинея, корабособственикът не може да налага ограничения на свободата на моряците да разполагат със своето възнаграждение;

(h) удръжки от възнаграждението могат да бъдат разрешени само ако:

(i) има изрична разпоредба в националното законодателство или приложимите колективни трудови договори и моряците са уведомени по начин, считан за най-подходящ от компетентната власт, за условията за такива удръжки; и

(ii) общият размер на удръжките не надвишава определения от националното законодателство, колективните трудови договори или съдебни решения лимит за

налагането на такива удръжки;

(i) от възнаграждението на моряците не трябва да се правят удръжки във връзка със започване или запазване на работа;

(j) парични глоби на моряци, различни от предвидените в националното законодателство, колективните трудови договори или други мерки, трябва да бъдат забранени;

(k) компетентната власт трябва да има правомощия да проверява предоставяните на борда на кораба стоки и услуги, за да гарантира, че в полза на съответните моряци се предлагат на справедливи и разумни цени; и

(l) доколкото вземанията на моряците във връзка с възнагражденията и другите дължими суми, свързани с тяхната работа, не са гарантирани в съответствие с разпоредбите на Международната конвенция за морски залози и ипотeki, 1993 г., тези вземания трябва да бъдат защитени в съответствие с разпоредбите на Конвенция № 173 на Международната организация на труда относно защитата на вземанията на работниците в случай на несъстоятелност на работодателя, 1992 г.

5. Всяка държава-членка трябва след консултации с представителните организации на корабособствениците и на моряците да приеме процедури за разследване на жалби относно всички въпроси, съдържащи се в това Ръководство.

(*1) Кораби, посещаващи само пристанищата в държавата, под чието знаме плават (б. пр.).

Ръководство В2.2.3 - Минимално възнаграждение

1. Всяка държава-членка трябва след консултации с представителните организации на корабособствениците и на моряците да приеме процедури за определяне на минималното възнаграждение на моряците, като не засяга принципа на свободно колективно договаряне. Представителните организации на корабособствениците и на моряците трябва да участват в прилагането на тези процедури.

2. При приемането на такива процедури и определянето на минималното възнаграждение следва да се отчитат международните трудови стандарти относно определянето на минималното възнаграждение, както и следните принципи:

(a) равнището на минималното възнаграждение трябва да отчита естеството на работата на борда на кораб, числеността и състава на екипажа на кораба и нормалната продължителност на работното време;

(b) равнището на минималното възнаграждение трябва да отчита промените в цената на живота и нуждите на моряците.

3. Компетентната власт трябва да гарантира:

(a) чрез система за контрол и санкции, че възнагражденията се изплащат в размер или размери не по-ниски от договорените;

(b) че всеки моряк, на когото е бил изплатен размер на възнаграждението, по-малък от минималния, има възможността да му се възстанови размерът, с който е бил ошетен, евтино и бързо по съдебен ред или чрез други процедури.

Ръководство В2.2.4 - Размер на минималното месечно основно заплащане или възнаграждение за правоспособни моряци

1. Основното заплащане или възнаграждение за календарен месец работа на

правоспособен моряк не трябва да бъде по-малко от размера, установяван периодично от Съвместната морска комисия или друг орган, упълномощен от Административния съвет на Международното бюро по труда. По решение на Административния съвет генералният директор на МБТ трябва да уведоми членовете на Организацията за всяка промяна в размера.

2. Нищо в това Ръководство не следва да се приема като накърняващо постигнатите договорености между корабособствениците или техните организации и организациите на моряците по отношение на регулирането на стандартните минимални норми и условия на труд при условие, че тези норми и условия са признати от компетентната власт.

Правило 2.3 - Работно време и почивки

Цел: да се гарантира, че моряците имат нормирано работно време и почивки

1. Всяка държава-членка гарантира, че работното време и почивките са регулирани.

2. Всяка държава-членка определя максималната продължителност на работното време или минималната продължителност на почивката за даден период от време в съответствие с разпоредбите на Кодекса.

Стандарт А2.3 - Работно време и почивки

1. За целите на този Стандарт терминът:

(а) работно време означава времето, през което морякът е задължен да извършва работа, свързана с кораба;

(б) почивка означава времето, което не е включено в продължителността на работното време; този термин не включва кратките почивки.

2. Всяка държава-членка определя в рамките на ограниченията, посочени в алинеи 5 и 8 на този Стандарт, максималната продължителност на работното време, която не може да се надвишава за даден период от време, или минималната продължителност на почивката, която се предоставя за даден период от време.

3. Всяка държава-членка приема, че нормата за нормална продължителност на работното време на моряците, както на всички други работници, се основава на осемчасов ден с един почивен ден в седмицата и почивка по време на официални празници. Това обаче не възпрепятства държавите-членки да установят процедури за разрешаване или регистриране на колективен трудов договор, който определя нормалното работно време на моряците на база условия не по-малко благоприятни, отколкото определените с този Стандарт.

4. При определяне на националните норми всяка държава-членка държи сметка за опасността, която се създава от умората на моряците, особено на тези, чиито задължения включват осигуряване на безопасността на корабоплаването и на сигурното и безопасно управление на кораба.

5. Границите на работното време и времето за почивка са, както следва:

(а) максималното работно време не трябва да надвишава:

(i) 14 часа за всеки период от 24 часа; и

(ii) 72 часа за всеки седемдневен период; или

(б) минималното време за почивка не трябва да бъде по-малко от:

(i) 10 часа за всеки период от 24 часа; и

(ii) 77 часа за всеки седемдневен период.

6. Времето за почивка не може да бъде разделено на повече от два периода, единият от които трябва да бъде с продължителност най-малко шест часа и интервалът между два последователни периода за почивка не трябва да надвишава 14 часа.

7. Извънредните повиквания, тренировките за борба с пожари и със спасителни лодки, както и тренировките, предвидени в националното законодателство и в международните нормативни актове, се провеждат по начин, който в най-малка степен засяга периодите за почивка и не предизвиква умора.

8. Когато даден моряк е на разположение за повикване, например, когато машинното отделение е без надзор, той ползва съответна компенсационна почивка, ако нормалната му почивка е нарушена поради извънредни повиквания за работа.

9. Ако няма сключен колективен трудов договор или издадено арбитражно решение или компетентният орган определи, че условията на колективния трудов договор или арбитражното решение не съответстват на предвиденото в алинеи 7 или 8, компетентният орган определя такива разпоредби, които да гарантират на заинтересованите моряци необходимата почивка.

10. Всяка държава-членка изисква да се постави на достъпно място на борда на кораба табло за организацията на работата на борда, което по отношение на всяка длъжност съдържа най-малко следното:

(a) работен график на море и в пристанище; и

(b) максимална продължителност на работното време или минимално време за почивка, регламентирани в действащото в държавата на знамето национално законодателство или в приложимите колективни трудови договори.

11. Посоченото в алинея 10 на този Стандарт табло се изработва в стандартизиран формат на работния език или на говоримите на кораба езици и на английски език.

12. Всяка държава-членка изисква да се води отчетна форма за ежедневната продължителност на работното време на моряците или за ежедневната продължителност на тяхната почивка, за да се осъществи контрол на съответствието с разпоредбите на алинеи от 5 до 11 включително на този Стандарт. Компетентната власт определя стандартизиран формат на отчетната форма, като взема предвид всички съществуващи указания на Международната организация на труда или използва стандартен формат, изготвен от Организацията. Тези отчетни форми се водят на езиците в съответствие с изискванията на алинея 11 на този Стандарт. Всеки моряк получава копие от отчетната форма, отнасяща се за него, което е заверено от капитана или от лице, упълномощено от капитана и от моряка.

13. Текстовете на алинеи 5 и 6 не препятстват наличието в държавата-членка на национално законодателство или процедура, на базата на които компетентният орган одобрява или регистрира колективни трудови договори, допускащи изключения от установените по-горе граници. Доколкото това е възможно, тези изключения съответстват на утвърдените норми и същевременно могат да допускат по-чести и по-дълги отпуски или предоставянето на компенсационен отпуск на моряците, даващи вахта, или на моряците, работещи на борда на кораби, които извършват кратки рейсове.

14. Нищо в този Стандарт не следва да се тълкува като накърняващо правото на капитана на кораб да изисква от моряк да работи толкова часове, колкото са необходими за обезпечаване на непосредствената безопасност на кораба, лицата или товара, намиращи се на борда, или за предоставяне на помощ на други кораби или лица, изпаднали в беда на море. В съответствие с това капитанът може да отмени графика с работното време и времето за почивка и да изиска от даден моряк да работи толкова часове, колкото са необходими за възстановяването на нормалната обстановка. Веднага щом стане възможно след възстановяване на нормалната обстановка, капитанът трябва да осигури на всеки моряк, работил по време на планираната по график почивка, ползване на адекватен период

на почивка.

Ръководство В.2.3 - Работно време и почивки

Ръководство В2.3.1 - Млади моряци

1. По отношение на всички млади моряци на възраст под 18 години трябва да се прилагат следните разпоредби на море и в пристанище:

(а) работното време не трябва да надвишава осем часа на ден и четиридесет часа на седмица и полагане на извънреден труд се допуска само при неизбежни обстоятелства, свързани с безопасността;

(б) трябва да се предоставя достатъчно време за всяко хранене, а за основното хранене на деня трябва да се осигури почивка от поне един час; и

(с) на всеки период от два часа непрекъсната работа трябва при първа възможност да се предоставя петнадесетминутна почивка.

2. По изключение разпоредбите на алинея 1 на това Ръководство не е необходимо да се прилагат, ако:

(а) са неприложими за млади моряци, които са в състава на палубната, машинната и домакинската команда, които дават вахти или работят по установен стъпаловиден график; или

(б) ще бъде нарушено ефективното обучение на младите моряци, което се провежда в съответствие с установените програми и графици.

3. Такива изключения, както и причините, които ги пораждат, трябва да бъдат записвани от капитана и заверявани с неговия подпис.

4. Алинея 1 на това Ръководство не освобождава младите моряци от общото задължение на всички моряци да работят по време на непредвидени обстоятелства съгласно алинея 14 на Стандарт А2.3.

Правило 2.4 - Право на отпуск

Цел: да се гарантира ползването от моряците на адекватен отпуск

1. Всяка държава-членка изисква моряците, които работят на кораби, плаващи под нейно знаме, да ползват платен годишен отпуск при подходящи условия в съответствие с разпоредбите на Кодекса.

2. Моряците имат право на кратки престои на брега за обезпечаване на тяхното здраве и благосъстояние и в съответствие с функционалните изисквания на заеманата от тях длъжност.

Стандарт А2.4 - Право на отпуск

1. Всяка държава-членка приема законодателство, което определя минималните норми за годишен отпуск на моряците, работещи на кораби, които плават под нейно знаме, отчитайки специалните нужди на моряците по отношение на този отпуск.

2. Отчитайки предвиденото в колективен трудов договор или законодателството по отношение целесъобразния метод на изчисление, който отчита специалните нужди на моряците в това отношение, платеният годишен отпуск се изчислява на основата на най-малко 2,5 календарни дни за всеки отработен месец. Начинът на изчисление на трудовия стаж се определя от компетентната власт или чрез съответните механизми на всяка държава. Отсъствие от работа по уважителни причини не се счита за годишен отпуск.

3. Забранява се договарянето на отказ от минимален платен годишен отпуск, установен в този Стандарт, освен в случаите, предвидени от компетентната власт.

Ръководство В2.4 - Право на отпуск

Ръководство В2.4.1 - Изчисляване на отпуска

1. При условия, определени от компетентната власт или посредством съответните механизми на всяка отделна държава, работата, извършена извън рамките на договореното, трябва да се счита за част от трудовия стаж.

2. При условия, определени от компетентната власт или в приложимия колективен трудов договор, отсъствието от работа с цел посещаване на одобрен курс за морско професионално обучение или поради причини, като например болест, злополука или майчинство, трябва да се считат за част от трудовия стаж.

3. Размерът на заплащането по време на годишния отпуск трябва да бъде равен на обичайния размер на заплащането на моряка, както същият е регламентиран в националното законодателство или в приложимия моряшки трудов договор. Моряците, които са наети на работа за срок, по-кратък от една година, или в случай на прекратяване на трудовото правоотношение, имат право на платен годишен отпуск, пропорционален на отработеното време.

4. Следното не трябва да се счита за част от платения годишен отпуск:

(а) официалните и традиционните празници, приети за такива от държавата, под чието знаме плава корабът, независимо дали попадат в периода на платения годишен отпуск;

(б) периоди на неработоспособност в резултат на болест, злополука или майчинство при условия, определени от компетентната власт или посредством съответните механизми на всяка отделна държава;

(с) временните кратки престои на брега, разрешени на моряците по време на трудовото правоотношение;

(д) всякакъв вид компенсационен отпуск при условия, определени от компетентната власт или посредством съответните механизми на всяка отделна държава.

Ръководство В2.4.2 - Ползване на годишния отпуск

1. Периодът, в който ще се ползва годишният отпуск, следва да се определя от корабособственика след консултации и доколкото е възможно, със съгласието на съответните моряци или техни представители, освен ако то не е установено в наредба, колективен трудов договор, арбитражно решение или по друг начин в съответствие с националната практика.

2. По принцип моряците следва да имат право да ползват годишния си отпуск на място, с което те са трайно свързани и което обикновено е същото място, до което те имат право да бъдат репатрирани. Ако моряците не са дали своето съгласие, не трябва да се изисква от тях да ползват годишния си отпуск на друго място, освен ако това е предвидено в моряшкия трудов договор или в националното законодателство.

3. Ако моряците трябва да ползват годишния си отпуск на място, различно от разрешеното в алинея 2 на това Ръководство, те трябва да имат право на безплатен транспорт до мястото, на което са ангажирани или наети на работа, което от двете е по-близо до техния дом; дневните командировъчни пари и всички други разходи, пряко свързани с тяхното завръщане, следва да бъдат за сметка на корабособственика; времето за

пътуването не трябва да бъде приспадано от полагаемия се на моряка платен годишен отпуск.

4. Моряците, които ползват годишния си отпуск, не трябва да бъдат повиквани обратно на работа освен в случай на крайна спешност и с тяхно съгласие.

Ръководство В2.4.3 - Разделяне и събиране

1. Разделянето на платения годишен отпуск на части или събирането на дължимия такъв отпуск с последващ може да се разреши от компетентната власт или посредством съответните механизми във всяка отделна държава.

2. В съответствие с ал. 1 от това Ръководство и освен ако не е предвидено друго в договор, обвързващ заинтересованите корабособственик и моряк, платеният годишен отпуск, предвиден в това Ръководство, следва да се състои от непрекъснат период от време.

Ръководство В2.4.4 - Млади моряци

1. По отношение на младите моряци на възраст под осемнадесет години, които на основание колективен трудов договор или моряшки трудов договор са работили без отпуск в продължение на шест месеца или по-кратък период от време на борда на кораб от задгранично плаване, който не се е завърнал в държавата, в която те живеят, и няма да се върне там през следващите три месеца от рейса, трябва да се предвидят специални мерки. Такива мерки могат да включват репатрирането им, без заплащане от тяхна страна, до мястото на първоначалното им ангажиране в държавата, в която те живеят, с цел ползване на отпуск, натрупан по време на рейса.

Правило 2.5 - Репатриране

Цел: да се гарантира на моряците възможността да се завърнат у дома

1. Моряците имат правото да бъдат репатрирани без заплащане от тяхна страна при обстоятелствата и условията, определени в Кодекса.

2. Всяка държава-членка изисква от корабите, които плават под нейно знаме, да предоставят финансови гаранции, за да се осигури навременното репатриране на моряците в съответствие с разпоредбите на Кодекса.

Стандарт А2.5.1 - Репатриране

(Загл. изм. – ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.)

1. Всяка държава-членка осигурява на моряците, наети на работа на кораби, плаващи под нейно знаме, правото на репатриране при следните обстоятелства:

(а) ако срокът на моряшкия трудов договор изтече, докато морякът е на борда на кораба;

(б) когато моряшкият трудов договор бъде прекратен:

(i) от корабособственика; или

(ii) от моряка по уважителни причини; и също така

(с) когато морякът не е способен да изпълнява повече своите задължения съгласно трудовия си договор или не може да се очаква да ги изпълнява при конкретни обстоятелства.

2. Всяка държава-членка осигурява наличието на съответните разпоредби в националното си законодателство или други мерки или в колективните трудови договори, които определят:

(a) обстоятелствата, при които моряците имат право на репатриране в съответствие с алинея 1(b) и (c) на този Стандарт;

(b) максималната продължителност на периодите на работа на борда на кораб, след които морякът има право на репатриране - тези периоди трябва да са по-кратки от 12 месеца; и

(c) конкретните права, предоставяни от корабособственика във връзка с репатрирането, включително тези, отнасящи се до крайната точка на репатриране, начина на транспортиране, съответните разходи, които са за сметка на корабособственика, и други мерки, които той предприема.

3. Всяка държава-членка забранява на корабособствениците да изискват от моряците да извършват авансови плащания за покриване на разходите по тяхното репатриране при започване на работа, както и да си възстановяват разходите по репатрирането от възнагражденията на моряците или от други техни вземания, освен в случаите, когато в съответствие с националното законодателство или други мерки или приложимите колективни трудови договори е установено, че морякът е в сериозно нарушение на своите трудови задължения.

4. Националното законодателство не накърнява правото на корабособственика да си възстанови разходите за репатрирането по договор с трета страна.

5. Ако корабособственикът не е в състояние да организира репатрирането или да поеме разходите за репатрирането на моряците, които имат право на репатриране:

(a) компетентната власт на държавата-членка, под чието знаме плава корабът, организира репатрирането на съответните моряци; ако тя не успее да го организира, държавата, от която моряците трябва да бъдат репатрирани, или държавата, чиито граждани са те, може да организира репатрирането и да си възстанови разходите от държавата-членка, под чието знаме плава корабът;

(b) държавата-членка, под чието знаме плава корабът, си възстановява от корабособственика направените във връзка с репатрирането на моряците разходи;

(c) разходите за репатрирането освен в случаите, предвидени от разпоредбите на алинея 3 на този Стандарт, не са за сметка на моряка.

6. Всяка държава-членка, която е платила разходите за репатрирането в съответствие с този Кодекс и като отчита приложимите международни нормативни актове, включително Международната конвенция за арест на кораби, 1999 г., може да арестува или да изиска арестуването на корабите на съответния корабособственик, докато не бъде извършено възстановяване на разходите в съответствие с разпоредбите на алинея 5(a) на този Стандарт.

7. Всяка държава-членка улеснява репатрирането на моряците, които работят на кораби, които посещават нейните пристанища или преминават през нейните териториални или вътрешни води, както и извършването на замени на членовете на екипажа на борда.

8. По-конкретно държавите-членки нямат право да откажат правото на репатриране на никой моряк поради финансовото състояние на корабособственика или поради неспособността или нежеланието на корабособственика да замени някой моряк.

9. Всяка държава-членка изисква от корабите, които плават под нейно знаме, да имат в наличност и да предоставят на разположение на моряците екземпляр от прилаганото национално законодателство относно репатрирането, написано на подходящ език.

Стандарт А2.5.2 – Финансово обезпечение

(Нов – ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.)

1. Като прилага Правило 2.5, ал. 2, този Стандарт установява изисквания, които целят да осигурят бърза и ефективна система на финансово обезпечение, която да подпомага моряците в случай на изоставяне.

2. По смисъла на този Стандарт морякът се счита за изоставен в нарушение на изискванията на тази Конвенция или на условията на моряшкия трудов договор, когато корабособственикът:

a) не покрие разходите по репатрирането на моряка; или

b) изостави моряка без необходимата поддръжка и подкрепа; или

c) прекрати едностранно договореностите с моряка, включително като не му изплати договорените заплати за период най-малко два месеца.

3. Всяка държава-членка осигурява наличието на система за финансово обезпечение, която отговаря на изискванията на този Стандарт, за всички кораби, плаващи под нейно знаме. Системата за финансово обезпечение може да бъде под формата на схема за социално осигуряване, застраховка, национален фонд или други еквивалентни мерки. Всяка държава-членка след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците определя формата на системата за финансово обезпечение.

4. В съответствие с изискванията на този Стандарт системата за финансово обезпечение осигурява пряк достъп, достатъчно покритие и бърза финансова помощ на всеки изоставен моряк на кораб, плаващ под нейно знаме.

5. По смисъла на ал. 2(b) на този Стандарт необходимата поддръжка и подкрепа на моряците включва: адекватна храна, настаняване, снабдяване с питейна вода, необходимите количества гориво за оцеляване на борда на кораба и необходимата медицинска помощ.

6. Държавата-членка изисква корабите, плаващи под нейно знаме и които попадат в обхвата на ал. 1 или 2 на Правило 5.1.3, да имат на борда удостоверение или друг подобен документ, издаден от предоставящия финансово обезпечение и удостоверяващ наличието на такова финансово обезпечение. Копие от удостоверението или документа се поставя на видно и достъпно за моряците място на борда на кораба. Когато предоставящите финансово обезпечение са повече от един, на борда на кораба следва да са налични удостоверенията или документите, издадени от всички предоставящи финансово обезпечение.

7. Удостоверението или еквивалентният документ, удостоверяващо наличието на финансово обезпечение, съдържа информацията, която се изисква съгласно Приложение А2-І, и се съставя на английски език или се придружава от превод на английски език.

8. Предоставяната от системата за финансово обезпечение помощ се отпуска незабавно при поискване от моряка или от назначен негов представител. Искането трябва да съдържа необходимата обосновка на правото на моряка да получи такава помощ в съответствие с ал. 2 по-горе.

9. Като взема под внимание разпоредбите на Правила 2.2 и 2.5, предоставената от системата за финансово обезпечение помощ трябва да е достатъчна, за да покрие следното:

a) неизплатените заплати и други суми, които корабособственикът дължи на моряка съгласно сключения трудов договор, съответния колективен трудов договор или

националното законодателство на държавата на знамето, като дължимият размер не трябва да надвишава четири месечни заплати или дължимите други суми за четири месеца;

б) всички основателни разходи, направени от моряка, включително и тези, свързани с упоменатото в ал. 10 репатриране; и

в) основните потребности на моряка, които включват: адекватна храна, дрехи при необходимост, настаняване, снабдяване с питейна вода, необходимите количества гориво за оцеляване на борда на кораба, необходимата медицинска помощ, както и всякакви други разходи и разноски, породени от действие или бездействие, съставляващо изоставянето, до пристигането на моряка в неговия дом.

10. Разходите по репатрирането включват пътуването с подходящ и бърз вид транспорт, обикновено въздушен транспорт, осигуряване на храна и настаняване на моряка от момента на напускане на кораба до пристигането му в неговия дом, необходимата медицинска помощ, пренасяне и превозване на личните вещи, както и всякакви други основателни разходи и разноски, възникнали във връзка с изоставянето на моряка.

11. Финансовото обезпечение не се прекратява преди изтичането на периода на неговата валидност, освен в случаите, в които предоставящият това финансово обезпечение е подал предизвестие към компетентните власти на държавата на знамето най-малко 30 дни предварително.

12. Ако предоставящият застраховка или друго финансово обезпечение е извършил плащане на моряк в съответствие с изискванията на този Стандарт, той придобива правата, от които би се възползвал морякът, чрез суброгация, прехвърляне или по друг начин в съответствие с приложимото законодателство и до размера на изплатената от него сума.

13. Нищо в този Стандарт не накърнява правото на регрес на застрахователя или на предоставящия финансово обезпечение срещу трети страни.

14. Разпоредбите на този Стандарт не са ексклузивни или ограничаващи други права, искове или средства за правна защита, които могат да се използват за обезщетение на изоставения моряк. В националното законодателство и правила може да се предвиди възможността дължимите съгласно този Стандарт суми да бъдат приспаднати от получените от други източници суми, произтичащи от права, искове или средства за правна защита, които могат да са обект на обезщетение по смисъла на този Стандарт.

Ръководство В2.5 - Репатриране

Ръководство В2.5.1 - Право на репатриране

1. Моряците трябва да имат право на репатриране:

(а) в предвидените в алинея 1(а) на Стандарт А2.5 случаи: при изтичане на срока на предизвестие, определен в съответствие с клаузите на моряшкия трудов договор;

(б) в предвидените в алинея 1(б) и (с) на Стандарт А2.5 случаи:

(i) на болест или злополука или други здравословни причини, които изискват репатриране, ако здравословното състояние на моряка му позволява да пътува;

(ii) на корабкрушение;

(iii) че корабособственикът не е способен да продължи да изпълнява своите правни или договорни задължения като работодател на моряка поради несъстоятелност, продажба на кораба, промяна в регистрацията на кораба или други подобни причини;

(iv) че корабът се е отправил към зона на военен конфликт съгласно определението на такава зона в националното законодателство или моряшкия трудов договор, в която зона морякът не е съгласен да отиде; и

(v) на прекратяване или прекъсване на трудовото отношение в съответствие с решение по търговско дело или колективен трудов договор или прекратяване на трудовото отношение поради други подобни причини.

2. При определяне на максималния период на работа на борда на кораб, след който морякът има право на репатриране, в съответствие с този Кодекс, трябва да се отчитат факторите, които оказват влияние на работната среда на моряците. Всяка държава-членка трябва да се стреми, когато това е възможно, да намалява тези периоди в светлината на технологичните промени и развитие и може да се ръководи от препоръките, направени от Смесената морска комисия.

3. Разходите, които трябва да се поемат от корабособственика за репатриране съгласно Стандарт А2.5, трябва да включват като минимум следното:

(a) транспорт до мястото, избрано за репатриране в съответствие с алинея б на това Ръководство;

(b) настаняване и храна от момента, в който морякът напусне кораба, докато пристигне в мястото за репатриране;

(c) възнаграждение и командировъчни от момента, в който морякът напусне кораба, до пристигане в мястото за репатриране, ако това е разпоредено от националното законодателство или колективните трудови договори;

(d) превоз на 30 килограма личен багаж на моряка до мястото за репатриране; и

(e) медицинско обслужване, когато е необходимо, докато здравословното състояние на моряка му позволи да пътува до мястото за репатриране.

4. Полагаемият се платен годишен отпуск на моряка не следва да се намалява с времето, прекарано в очакване на репатрирането и в пътуване за репатрирането.

5. Корабособствениците трябва да продължават да покриват разноските по репатрирането, докато съответните моряци пристигнат в дестинацията, определена от този Кодекс, или получат подходяща работа на борда на кораб, движещ се към една от тези дестинации.

6. Всяка държава-членка трябва да изисква от корабособствениците да поемат отговорност по организацията на репатрирането по подходящи за целта и експедитивни начини. Обичайният вид транспорт следва да бъде въздушен. Държавите-членки трябва да определят дестинациите, до които моряците следва да бъдат репатрирани. Дестинацията трябва да бъде в някоя от държавите, с които може да се приеме, че морякът има значителна връзка, включително:

(a) мястото, на което морякът е встъпил в трудово отношение;

(b) мястото, посочено в колективно споразумение;

(c) държавата, в която живее морякът; или

(d) друго такова място, което е договорено взаимно при сключване на трудовия договор.

7. Моряците трябва да имат право на избор на мястото, до което да бъдат репатрирани, измежду определените дестинации.

8. Правото на репатриране може да изгуби сила, ако съответният моряк не го предяви в рамките на разумен срок, който трябва да бъде определен от националното законодателство или колективните трудови договори.

Ръководство В2.5.2 - Приложение от държавите-членки

1. На моряците, които очакват своето репатриране в чужди пристанища, в случай на забавяне на репатрирането трябва да бъде оказвана всякаква практическа подкрепа и компетентната власт в чуждото пристанище трябва да предприеме необходимото, за да бъдат незабавно уведомени консулският или местният представител на държавата, под чието знаме плава корабът, или съответно на държавата, чийто гражданин е морякът, или на държавата, където живее морякът.

2. Всяка държава-членка трябва да следи за предприемането на съответните мерки:

(а) за репатрирането на моряците, работещи на кораб, плаващ под знаме на чужда държава, които са свалени на брега в чуждо пристанище поради независещи от тях причини, до:

(i) пристанището, в което съответният моряк е встъпил в трудово отношение; или

(ii) пристанище, съответно в държавата, чийто гражданин е морякът, или в държавата, където морякът живее; или

(iii) друго пристанище, за което са се договорили морякът и капитанът или корабособственикът, с одобрението на компетентната власт или при други подходящи гаранции;

(б) за медицинско обслужване и издръжка на моряците, работещи на кораб, плаващ под знаме на чужда държава, които са свалени на брега в чуждо пристанище поради болест или злополука, причинена по време на работа на кораба, но не и поради тяхното предумишлено лошо поведение.

3. Ако се установи, че млад моряк, на възраст под 18 години, е непригоден за живот на море, след като той е работил на кораб най-малко четири месеца по време на първото си задгранично плаване, трябва да му се предостави възможност да бъде репатриран, без разности за негова сметка, от първото подходящо пристанище, в което има консулска служба на държавата, под чието знаме плава корабът, или на държавата, чийто гражданин е младият моряк или в която той живее. Властите, които са издали документите, позволяващи на младия моряк да приеме работата на море, следва да бъдат уведомени за всяко подобно репатриране, както и за причините за това репатриране.

Ръководство В2.5.3 – Финансово обезпечение

(Ново – ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.)

1. Прилагайки разпоредбите на ал. 8 на Стандарт А2.5.2, ако е необходимо време за проверка на достоверността на отделни аспекти от искането на моряка или на назначен негов представител, това не би трябвало да попречи на моряка да получи веднага част от исканата помощ, която е призната за основателна.

Правило 2.6 - Компенсация на моряците при погиване или потъване на кораба

Цел: да се гарантира, че моряците ще бъдат компенсирани в случай, че корабът погине или потъне

1. Моряците имат право на подходяща компенсация в случай на злополука, загуба или безработица, породени от погиването или потъването на кораба.

Стандарт А2.6 - Компенсация на моряците при погиване или потъване на кораба

1. Всяка държава-членка създава правила, гарантиращи, че във всеки случай на погиване или потъване на кораб корабособственикът ще изплати на всеки моряк на борда обезщетение за безработица, причинена от това погиване или потъване.

2. Правилата, посочени в алинея 1 на този Стандарт, не накърняват други права, които моряците могат да имат в съответствие с националното законодателство на съответната държава-членка във връзка със загуби или злополуки, причинени от погиването или потъването на кораба.

Ръководство В2.6 - Компенсация на моряците при погиване или потъване на кораба

Ръководство В2.6.1 - Изчисление на обезщетението за безработица

1. Обезщетението за безработица, причинена от погиването или потъването на кораб, следва да бъде изплащано за дните, през които морякът действително е безработен, в размер, равен на размера на възнаграждението на моряка съгласно неговия трудов договор, но общият размер на обезщетението, платимо на всеки отделен моряк, може да бъде ограничен до размера на възнаграждението му за два месеца.

2. Всяка държава-членка трябва да предостави на моряците такива законови средства за получаване на тези обезщетения, каквито те имат за получаване на неизплатените възнаграждения по време на службата си.

Правило 2.7 - Нива на окомплектуване на корабите с екипаж

Цел: да се гарантира, че моряците работят на борда на кораби, окомплектувани с достатъчен на брой персонал, необходим за обезпечаването на безопасна, ефективна и сигурна експлоатация на кораба

1. Всяка държава-членка изисква от всички кораби, които плават под нейно знаме, да разполагат с достатъчен брой моряци, наети на работа на борда, за да се гарантира, че корабите се експлоатират безопасно, ефективно и с нужната грижа по отношение на сигурността във всякакви условия, като се отчитат умората на моряците и специфичният характер и условия на рейса.

Стандарт А2.7 - Нива на окомплектуване на корабите с екипаж

1. Всяка държава-членка изисква от всички кораби, които плават под нейно знаме, да разполагат с достатъчен брой моряци на борда, за да се гарантира, че корабите се експлоатират безопасно, ефективно и с нужната грижа по отношение на сигурността. Всеки кораб се комплектува с достатъчен по численост и притежаващ необходимата квалификация екипаж, за да се гарантира безопасността и сигурността на кораба и неговия персонал във всякакви експлоатационни условия, в съответствие с документа за надеждно окомплектуване на кораба с екипаж или друг такъв документ, издаден от компетентната власт, както и да отговаря на изискванията на тази Конвенция.

2. При определяне, одобряване или ревизиране на окомплектуването на корабите с екипажи компетентната власт отчита необходимостта от избягване или свеждане до минимум полагането на извънреден труд, за да се осигури достатъчно почивка и да се ограничи умората, както и принципите на приложимите международни нормативни актове относно окомплектуването на корабите с екипажи, особено тези на Международната морска организация.

3. При определяне на окомплектуването на корабите с екипажи компетентната власт отчита всички изисквания на Правило 3.2 и Стандарт А3.2 - Храна и сервиране.

Ръководство В2.7 - Нива на окомплектуване на корабите с екипаж

Ръководство В2.7.1 - Разрешаване на спорове

1. Всяка държава-членка трябва да поддържа или да се увери, че се поддържа ефективен механизъм за разследване и разрешаване на жалби или спорове относно окомплектуването на корабите с екипажи.

2. Представители на организациите на корабособствениците и на моряците, със или без участието на други лица или власти, трябва да участват в използването на тези механизми.

Правило 2.8 - Развитие на кариерата и професионалните умения и възможности за професионална реализация на моряците

Цел: да се подпомогнат развитието на кариерата и професионалните умения и възможностите за професионална реализация на моряците

1. Всяка държава-членка провежда национална политика за насърчаване на заетостта в морския сектор и на развитието на кариерата и професионалните умения на моряците, живеещи на нейна територия, както и за разширяване на възможностите за тяхната професионална реализация.

Стандарт A2.8 - Развитие на кариерата и професионалните умения и възможности за професионална реализация на моряците

1. С цел обезпечаване на морския сектор със стабилна и квалифицирана работна сила всяка държава-членка провежда национална политика за насърчаване на развитието на кариерата и професионалните умения на моряците и разширяване на възможностите за тяхната професионална реализация.

2. Целта на политиката, посочена в алинея 1 на този Стандарт, е да се подпомогнат моряците да подобрят своите професионални умения, квалификация и възможности за професионална реализация.

3. Всяка държава-членка след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците определя ясни цели по отношение професионалното ориентиране, образование и обучение на моряците, чиито задължения на борда на кораба са свързани на първо място с безопасната експлоатация и навигация на кораба, включително текущото обучение.

Ръководство B2.8 - Развитие на кариерата и професионалните умения и възможности за професионална реализация на моряците

Ръководство B2.8.1 - Мерки за подпомагане на развитието на кариерата и професионалните умения и възможности за професионална реализация на моряците

1. Мерките за постигане на целите, посочени в Стандарт A2.8, могат да включват:

(а) споразумения, сключени с корабособственик или организация на корабособственици, за развитие на кариерата и професионално обучение; или

(б) мерки за повишаване на заетостта чрез създаването и поддържането на регистри или списъци на квалифицираните моряци по категории; или

(с) насърчаване на възможностите както на борда на кораба, така и на брега за продължаване на обучението и образованието на моряците, което да спомага за развитие на уменията и разширяване на компетенциите, за да се осигури и запази достойно работно място, да се подобрят индивидуалните възможности за професионална реализация и да се отговори на променящите се технологични условия и условия на пазара на труда в морската индустрия.

Ръководство В2.8.2 - Регистър на моряците

1. Когато заетостта на моряците се регулира посредством водене на регистри или списъци, тези регистри или списъци трябва да включват всички професионални категории моряци по начин, определен в националното законодателство или практика или с колективен трудов договор.

2. Моряците, включени в такъв регистър или списък, следва да имат предимство при назначаване на работа на кораб.

3. Националното законодателство или практика или колективният трудов договор трябва да определят начина, по който моряците, включени в такъв регистър или списък, трябва да бъдат на разположение за работа.

4. Доколкото националното законодателство позволява, броят на моряците в тези регистри или списъци трябва да бъде преразглеждан периодично, за да се постигнат равнища, отговарящи на нуждите на морската индустрия.

5. Когато е необходимо да се намали броят на моряците в тези регистри или списъци, трябва да се предприемат всички подходящи мерки, за да се предотвратят или да се сведат до минимум негативните последици за моряците, като се отчита икономическото и социалното положение в съответната държава.

Глава 3: Жилищни помещения, съоръжения за отдих и възстановяване, храна и сервиране

Правило 3.1 - Жилищни помещения, съоръжения за отдих и възстановяване

Цел: да се гарантира, че моряците разполагат на борда на кораба с добри жилищни помещения и съоръжения за отдих и възстановяване

1. Всяка държава-членка гарантира, че корабите, които плават под нейно знаме, предоставят и поддържат добри жилищни помещения, съоръжения за отдих и възстановяване за моряците, които работят и/или живеят на борда, с цел подобряване на благосъстоянието и здравето на моряците.

2. Изискванията в Кодекса за прилагане на това Правило, които се отнасят до конструкцията и оборудването на кораба, се отнасят само за кораби, построени по време на или след влизането в сила на тази Конвенция за съответната държава-членка. За кораби, построени преди тази дата, изискванията, свързани с конструкцията и оборудването на кораба, посочени в Конвенция № 92 относно настаняването на екипажа (ревизирана), 1949 г., и Конвенция № 133 относно настаняването на екипажа (допълнителни разпоредби), 1970 г., продължават да се прилагат така, както същите са били прилагани съгласно законодателството или практиката в съответната държава до тази дата. За дата на построяване на даден кораб се приема датата, на която се постави килът му или когато се намира в сходен стадий на построяване.

3. Освен ако изрично не е предвидено друго, всички изисквания, въведени с изменения на Кодекса, отнасящи се до разпоредбите относно жилищните помещения, съоръженията за отдих и възстановяване на моряците, се прилагат само за кораби, построени по време на или след влизането в сила на съответното изменение за съответната държава-членка.

Стандарт А3.1 - Жилищни помещения и съоръжения за отдих и възстановяване

1. Всяка държава-членка приема законодателство, което изисква корабите, които плават под нейно знаме:

(a) да отговарят на минимални стандарти, гарантиращи, че жилищните помещения и съоръженията за отдых и възстановяване на моряците, които работят и/или живеят на борда, са добри и отговарят на съответните разпоредби на този Стандарт; и

(b) да бъдат инспектирани за установяване на първоначалното и постоянно съответствие с изискванията на тези стандарти.

2. При разработването и прилагането на законодателство за въвеждане на този Стандарт компетентната власт след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците:

(a) взема предвид Правило 4.3 и свързаните с него разпоредби на Кодекса относно опазването на здравето и безопасността и предотвратяването на инциденти в светлината на конкретните нужди на моряците, които живеят и работят на борда на кораба; и

(b) взема под внимание ръководствата, съдържащи се в Част Б на този Кодекс.

3. Предвидените в Правило 5.1.4 прегледи се провеждат, когато:

(a) корабът се регистрира или пререгистрира; или

(b) жилищните помещения за моряците на борда на кораб претърпят значителни промени.

4. Компетентната власт отделя особено внимание за гарантиране на изпълнението на изискванията на тази Конвенция относно:

(a) размера на каютите и другите жилищни пространства;

(b) отоплението и проветрението;

(c) шума, вибрациите и другите фактори на околната среда;

(d) санитарно-хигиенните удобства;

(e) осветлението; и

(f) помещението за оказване на медицинска помощ.

5. Компетентната власт на всяка държава-членка изисква корабите, които плават под нейно знаме, да отговарят на минималните норми за жилищните помещения, съоръженията за отдых и възстановяване на борда, посочени в членове 6 до 17 на този Стандарт.

6. По отношение на общите изисквания към жилищните помещения:

(a) таванът във всички жилищни помещения за моряците да е достатъчно висок; минималната разрешена височина на тавана във всички жилищни помещения за моряците, в които е необходимо пълна свобода на движение, не може да е по-малка от 203 сантиметра; компетентната власт може да разреши някои ограничени намаления на този минимум във всяко помещение или част от всяко помещение, когато са уверени, че намалението е:

(i) разумно; и

(ii) няма да създаде неудобство за моряците;

(b) жилищните помещения да имат подходяща изолация;

(c) на корабите, които не са пътнически, съгласно определението за такива кораби, дадено в член 2 (e) и (f) на Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море от 1974 г. (SOLAS), както е изменена с Протокола от 1988 г., спалните помещения се разполагат над товарната линия в средата на кораба или около кърмата на кораба освен в изключителни случаи, в които размерът, видът или предназначението на кораба по проект прави всяко друго разположение непрактично, спалните помещения могат да се разположат в предната част на кораба, но в никой случай пред преградата, предпазваща

при сблъсък;

(d) на пътнически кораби и на кораби със специално предназначение, построени в съответствие с Кодекса за безопасност на кораби със специално предназначение, приет от Международната морска организация през 1983 г., и последващите му ревизии ("кораби със специално предназначение") компетентната власт може да разреши разполагането на спалните помещения под товарната линия, но в никакъв случай непосредствено под работните пътеки, при условие че са предприети задоволителни мерки за осигуряване на осветление и проветрение;

(e) не може да има пряк достъп до спалните помещения от товарните или машинните отделения или от камбузите, складовите помещения, сушилните или общите санитарни помещения; частта от преграда, отделяща тези помещения от спалните помещения и външните прегради, трябва да е изградена стабилно от стомана или от друг одобрен материал и да е водонепроницаема и газоустойчива;

(f) материалите, използвани за построяването на вътрешни прегради, облицовки и обкови, подове и сглобки, трябва да бъдат подходящи за целта и да спомагат за осигуряването на здравословен климат;

(g) трябва да се осигурява достатъчно осветление и дренаж, и

(h) жилищните помещения, съоръженията за отдих и възстановяване и сервиране трябва да отговарят на изискванията в Правило 4.3 и свързаните с него разпоредби на Кодекса относно опазването на здравето, осигуряване на безопасността и предотвратяването на инциденти по отношение на предотвратяването на риска от излагане на опасни нива на шум, вибрации и други фактори на обкръжаващата среда и химикалите на борда на корабите и да предоставят на моряците приемливи условия за живот и пребиваване на борда.

7. По отношение на изискванията за проветрение и отопление:

(a) спалните помещения и помещенията за хранене трябва да бъдат достатъчно проветрени;

(b) жилищните помещения на моряците, радиопомещението и стаята за централизиран контрол и управление на машините на всеки кораб трябва да са оборудвани с климатична инсталация, като изключения се допускат само по отношение на корабите, които редовно търгуват в райони, чиито климатични условия не го изискват;

(c) всички санитарни помещения трябва да имат директна вентилация с изход към открит въздух и която да не е свързана с вентилационната система на която и да било част от жилищните помещения; и

(d) на всеки кораб трябва да се осигури подаването на достатъчно отопление чрез подходяща система за отопление, с изключение на корабите, които плават изключително в райони с тропически климат.

8. По отношение на изискванията за осветление, с изключение на случаите, в които са разрешени специални мерки за пътнически кораби, спалните помещения и помещенията за хранене трябва да бъдат осветени с естествена светлина и да са оборудвани с адекватно изкуствено осветление.

9. По отношение на корабите, на борда на които се изисква наличието на спални помещения, се прилагат следните изисквания:

(a) на кораби, които не са пътнически, за всеки моряк се предоставя индивидуално спално помещение; изключения от това изискване могат да се правят от компетентната власт след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците по отношение на кораби с брутен тонаж под 3000 тона или кораби със специално

предназначение;

(b) за мъжете и жените се предоставят отделни спални помещения;

(c) спалните помещения трябва да бъдат с подходящи размери и подходящо оборудвани, за да се осигури необходимият комфорт и да се улесни поддържането на чистота;

(d) на всеки моряк се осигурява самостоятелно легло във всички случаи;

(e) минималните вътрешни размери на леглото не могат да бъдат по-малки от 198 сантиметра на 80 сантиметра;

(f) квадратурата на единичните спални помещения на моряците не може да е по-малка от:

(i) 4,5 квадратни метра на кораби с брутен тонаж под 3000 тона;

(ii) 5,5 квадратни метра на кораби с брутен тонаж 3000 тона или повече, но под 10 000 тона;

(iii) 7 квадратни метра на кораби с брутен тонаж 10 000 тона или повече;

(g) за да се осигурят единични спални помещения на кораби с брутен тонаж под 3000 тона, на пътнически кораби и на кораби със специално предназначение, компетентната власт може да разреши намаление на квадратурата на тези помещения;

(h) спалните помещения на кораби с брутен тонаж под 3000 тона, които не са пътнически кораби или кораби със специално предназначение, могат да бъдат обитавани от не повече от двама моряци; квадратурата на такива спални помещения е минимум 7 квадратни метра;

(i) квадратурата на спалните помещения за моряците, които не са от офицерския състав, на пътнически кораби и кораби със специално предназначение не може да бъде по-малка от:

(i) 7,5 квадратни метра на стая за двама души;

(ii) 11,5 квадратни метра на стая за трима души;

(iii) 14,5 квадратни метра на стая за четирима души;

(j) в едно спално помещение на кораби със специално предназначение могат да се настаняват повече от четирима души, като квадратурата на такива спални помещения не може да бъде по-малка от 3,6 квадратни метра за човек;

(k) на кораби, които не са пътнически кораби или кораби със специално предназначение, когато не е предоставена самостоятелна дневна стая или стая за отдих, квадратурата на спалните помещения за моряците от офицерския състав не може да бъде по-малка от:

(i) 7,5 квадратни метра на кораби с брутен тонаж под 3000 тона;

(ii) 8,5 квадратни метра на кораби с брутен тонаж 3000 тона или повече, но под 10 000 тона;

(iii) 10 квадратни метра на кораби с брутен тонаж 10 000 тона или повече;

(l) на пътническите кораби и на корабите със специално предназначение, когато не е предоставена самостоятелна дневна стая или стая за отдих, квадратурата на спалните помещения за моряците от офицерския състав не може да бъде по-малка от 7,5 квадратни метра на човек за младши офицери и 8,5 квадратни метра на човек за старши офицери; под младши офицери следва да се разбира моряци на оперативно ниво, а под старши - моряци на управленско ниво;

(m) капитанът, главният механик и старшият помощник-капитан в допълнение към своите спални помещения разполагат с прилежаща дневна стая или стая за отдих или равностойно допълнително пространство; компетентната власт може да направи

изключение от това изискване за корабите с тонаж под 3000 тона след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците;

(n) мебелировката за всеки обитател включва заключващо се шкафче за дрехи с достатъчно големи размери (най-малко 475 литра) и чекмедже или равностойно пространство не по-малко от 56 литра; ако чекмеджето е комбинирано с шкафа, тогава общият обем на шкафа трябва да бъде минимум 500 литра; да има лавица и да може да се заключва, за да се гарантира личната собственост на обитателя;

(o) всяко спално помещение се оборудва с маса или бюро, което може да бъде фиксирано, сгъваемо или плъзгащо се и с удобно място за сядане според нуждите.

10. По отношение на изискванията за столовите:

(a) столовите се разполагат отделно от спалните помещения и възможно най-близо до камбуза; компетентната власт може да направи изключение от това изискване за корабите с тонаж под 3000 тона след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците; и

(b) столовите са с необходимия размер, разполагат с удобства и са подходящо мебелирани и оборудвани (включително непрестанно функциониращи машини за разхладителни напитки), отчитайки вероятния брой на моряците, които ще ги ползват по всяко време; в зависимост от обстоятелствата столовите са отделни или общи.

11. По отношение на изискванията за санитарните възли:

(a) всички моряци имат удобен достъп до санитарните възли на кораба, които отговарят на минимални здравословни и хигиенни норми и разумни норми за комфорт, като се осигуряват отделни санитарни възли за жените и мъжете;

(b) леснодостъпни санитарни възли се разполагат в близост до навигационния мостик и до машинното отделение или близо до контролния център на машинното отделение; компетентната власт може да направи изключение от това изискване за корабите с тонаж под 3000 тона след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците;

(c) на всеки кораб за моряците, които не разполагат с лични санитарни помещения, се осигуряват минимум една тоалетна, една мивка и една вана и/или душ, разположени на удобни места, на всеки шест или по-малко души;

(d) всички спални помещения на корабите, с изключение на пътническите, имат мивки с течаща топла и студена вода освен в случаите, в които такива мивки има в прилежащите персонални бани;

(e) по отношение на пътническите кораби, които извършват рейсове с времетраене не повече от четири часа, компетентната власт може да обмисли специални мерки или намаляване на изискванията се минимален брой тоалетни; и

(f) на всички места за миене се осигурява топла и студена прясна течаща вода.

12. По отношение на изискванията за болнично помещение на корабите с екипаж от 15 или повече моряци, които извършват рейсове с времетраене от три или повече дни, се осигурява болнично помещение, предназначено предимно и изключително за медицински цели; компетентната власт може да облекчи това изискване за кораби, участващи в крайбрежната търговия; при одобряването на болнично помещение на борда компетентната власт гарантира, че помещението е леснодостъпно при всякакви метеорологични условия, предоставя удобни условия за обитаващите го и спомага те да получат бърза и подходяща грижа.

13. Наличие на подходящо обзаведени и разположени перални помещения.

14. На откритата палуба на всеки кораб, отчитайки неговия размер и броя на

моряците на борда, се осигурява подходящо по размер място или места, достъпно за моряците в извънработно време.

15. На всички кораби се осигуряват отделни офисни помещения или общо корабно офис помещение за ползване от персонала на палубата и машинното отделение; компетентната власт може да направи изключение от това изискване за корабите с тонаж под 3000 тона след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците.

16. Корабите, които редовно посещават пристанища, на които има много комари, се оборудват със съответни противокомарни устройства съгласно изискванията на компетентната власт.

17. Отчитайки изискванията на Правило 4.3 и свързаните с него разпоредби на Кодекса относно опазването на здравето и безопасността и предотвратяването на злополуки, на борда се предоставят подходящи средства за отдых, забавление и възстановяване на моряците, които средства са приспособени към специалните нужди на моряците, които трябва да живеят и работят на кораби.

18. Компетентната власт изисква провеждането на чести проверки на борда на корабите от или под контрола на капитана, за да се осигури помещенията на моряците да са чисти, годни за живеене и в добро състояние. Резултатите от всяка такава проверка се записват и са на разположение за преглед.

19. Компетентната власт след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците може да разреши известни отклонения от този Стандарт при условие, че тези отклонения не водят до по-неблагоприятни условия, отколкото при спазването на Стандарта, за кораби, по отношение на чиито екипажи е нужно да се отчитат без дискриминация различните характерни за членовете на тези екипажи религиозни обичаи и социални практики.

20. Всяка държава-членка след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците може, когато това е разумно, да направи изключение за кораби с брутен тонаж под 200 тона във връзка със следните разпоредби на този Стандарт, отчитайки размера на кораба и броя на лицата на борда:

(а) алинея 7(b), 11 (d) и 13; и

(b) алинея 9(f) и от (h) до (l) включително само по отношение на площта на пода.

21. Изключения по отношение на изискванията на този Стандарт се допускат единствено ако те са изрично разрешени от този Стандарт и единствено при конкретни обстоятелства, при които тези изключения могат да бъдат защитени по безспорен начин и сериозно обосновани, без да се допуска компромис по отношение на опазването на здравето и безопасността на моряците.

Ръководство В3.1 - Жилищни помещения, съоръжения за отдых и възстановяване

Ръководство В3.1.1 - Проектиране и конструкция

1. Външните прегради на спалните помещения и столовите трябва да бъдат подходящо изолирани. Всички машинни обвивки и всички гранични прегради на камбузите и другите пространства, в които се генерира топлина, трябва да бъдат подходящо изолирани, когато съществува вероятност от топлинно въздействие върху прилежащите помещения или коридори. Необходимо е също така да се предприемат мерки за защита от топлинното въздействие от тръби с пара и/или гореща вода.

2. Спалните помещения, столовите, помещенията за почивка и коридорите в

жилищната зона трябва да бъдат подходящо изолирани, за да се избегне кондензация или пренагряване.

3. Повърхностите на преградите и каютите трябва да са направени от лесно почистващ се материал. Не трябва да се използват конструкции, които могат да създадат условия за развъждане на паразити.

4. Повърхността на преградите и таваните на спалните помещения и столовите трябва да бъдат лесни за почистване и боядисани в светли цветове с издръжлива, нетоксична боя.

5. Подовете във всички помещения, предназначени за моряците, трябва да са направени от одобрен материал и конструкция и с непромокаема, нехлъзгаща се и лесна за почистване повърхност.

6. Когато подовете са от смесени материали, връзките със страните трябва да бъдат така профилирани, че да се избегнат цепнатини.

Ръководство В3.1.2 - Вентилация

1. Системата за вентилация в спалните помещения и столовите трябва да бъде контролирана по начин, който да поддържа въздуха в задоволително състояние и да осигурява ефективна циркулация на въздуха при всякакви метеорологични и климатични условия.

2. Климатичните системи независимо дали са индивидуални, или централизирани трябва да са проектирани така, че да:

(а) поддържат задоволителни стойности на температурата и влажността на въздуха в сравнение с външните условия, осигуряват достатъчен обмен на въздуха във всички климатизирани помещения, отчитат особеностите на работата на море и да не произвеждат прекомерен шум или вибрации; и

(б) позволяват лесно почистване и дезинфектиране, за да се предотврати или контролира разпространяването на зарази.

3. Достатъчно захранваща мощност за функционирането на климатичните системи и другите средства за проветряване, които се изискват от предходните алинеи на това Ръководство, трябва да се осигури за целия период, през който моряците живеят или работят на борда и както това се налага от условията. Тази мощност обаче не трябва да се предоставя от източник, предназначен за спешни нужди.

Ръководство В3.1.3 - Отопление

1. Системата за отопление в помещенията за моряците трябва да функционира през цялото време, през което на борда живеят и работят моряци и условията го изискват.

2. Отоплението на всички кораби, за които се изисква да са оборудвани с отоплителни системи, трябва да се осигурява чрез гореща вода, горещ въздух, електричество, пара или техен еквивалент. Същевременно в жилищните помещения не трябва да се използва пара като средство за трансмисия на топлина. При обичайните метеорологични и климатични условия, характерни за района на плаване на кораба, отоплителната му система трябва да е в състояние да поддържа задоволително ниво на температурата в жилищните помещения на моряците. Нормите следва да се определят от компетентната власт.

3. Радиаторите и другите отоплителни уреди трябва да бъдат разположени и при нужда обезопасени по начин, който да не допуска риск от пожар и да не създава опасност или неудобство на живущите.

Ръководство В3.1.4 - Осветление

1. Жилищните помещения за моряците на всички кораби трябва да са снабдени с електрическо осветление. Ако няма два независими източника на електричество за осветлението, за използване при спешни случаи трябва да се осигури допълнително осветление чрез подходящи лампи или осветителни тела.

2. В спалните помещения трябва да има инсталирана електрическа лампа за четене над горната част на всяко легло.

3. Компетентната власт трябва да приеме подходящи норми за естествена светлина и изкуствено осветление.

Ръководство В3.1.5 - Спални помещения

1. Корабите следва да са оборудвани с подходящи койки, които да предоставят на моряка и на лицето, което би могло го придружава, максимален комфорт.

2. Доколкото се счете за целесъобразно и изпълнимо на практика, като се вземе предвид размерът на кораба, неговото предназначение и конструкция, спалните помещения трябва да бъдат планирани и оборудвани със самостоятелна баня с тоалетна, за да се предостави разумен комфорт на обитателите и да се улесни чистотата.

3. Доколкото е осъществимо, спалните помещения на моряците трябва да бъдат разпределени така, че моряците, които дават вахти, да са отделени, за да не живеят в една стая моряци, които работят през деня, заедно с тези, които дават нощна вахта.

4. Моряците, изпълняващи задължения на старши офицери, не трябва да се настаняват повече от двама души в едно спално помещение.

5. Доколкото е практически осъществимо, трябва да се предвиди възможността вторият механик също да се възползва от предвидената в алинея 9(m) на Стандарт А3.1 привилегия.

6. При измерването на площта на пода се включват пространствата, заемани от койки, шкафове, сандъци и столове. Малки пространства или пространства с неправилна форма, които реално не увеличават свободната за движение площ и върху които не може да се слагат мебели, трябва да бъдат изключени.

7. Койките могат да бъдат разположени на нива една над друга, но не повече от две; когато койките са подредени по продължението на борда на кораба със странична светлина над всяка койка, те следва да са разположени само на едно ниво.

8. Когато койките са разположени една над друга, разстоянието от пода до долното легло трябва да бъде най-малко 30 сантиметра; горното легло трябва да бъде разположено приблизително по средата между долното легло и долната страна на гредите на тавана.

9. При наличие на рамка и табла на койките те трябва да са изработени от одобрен материал, който да е твърд, гладък и да не позволява развитие на корозия или паразити.

10. Ако за направата на койките са използвани тръбни рамки, те трябва да са напълно запечатани и без дупки, през които могат да влязат паразити.

11. Всяка койка трябва да има удобен матрак с еластична подложка или комбиниран еластичен матрак, включително еластично дъно или еластичен матрак. Матракът и материалът за подложката трябва да са изработени от одобрен материал. Не трябва да се използва за пълнеж материал, който създава условия за поява и развитие на паразити.

12. При разполагане на койките една над друга под долната част или еластичното дъно на матрака на горната койка следва да се постави прахоустойчиво дъно.

13. Мебелите трябва да са от гладък, твърд материал, който не е податлив на

деформации или корозия.

14. Спалните помещения трябва да бъдат оборудвани с пердета или техен заместител за предпазване от страничните светлини.

15. Спалните помещения трябва да бъдат оборудвани с огледало, малки шкафове за тоалетни принадлежности, лавица за книги и достатъчен брой закачалки за дрехи.

Ръководство ВЗ.1.6 - Помещения за хранене

1. Помещенията за хранене могат да бъдат общи или отделни. Решението по този въпрос трябва да бъде взето след консултации с представителите на организациите на корабособствениците и на моряците и да бъде одобрено от компетентната власт. Трябва да се вземат предвид фактори, като размера на кораба и различните културни, религиозни и социални нужди на моряците.

2. Когато има отделни столови помещения за моряците, следва да се осигурят отделни помещения за хранене на:

- (a) капитана и офицерите; и
- (b) старшите и другите моряци.

3. На кораби, които не са пътнически, квадратурата на помещенията за хранене на моряците трябва да бъде не по-малко от 1,5 квадратни метра за човек от предвидения капацитет на местата.

4. Помещенията за хранене на всички кораби трябва да бъдат оборудвани с маси и подходящи места за сядане, подвижни или неподвижни, достатъчни за настаняването на максимален брой моряци, които могат да ги използват по едно и също време.

5. По всяко време на разположение на моряците, намиращи се на борда на кораба, трябва да има:

- (a) удобно разположен хладилник, с достатъчна вместимост съобразно хората, които използват помещението или помещенията за хранене;
- (b) устройства за горещи напитки; и
- (c) устройства за студена вода.

6. Когато кухненският килер не е достъпен от помещението за хранене, последното трябва да е оборудвано с подходящи шкафове за кухненски прибори и съответните приспособления за миене на кухненски прибори.

7. Повърхностите на масите и столовете трябва да са изработени от нехлъзгав материал.

Ръководство ВЗ.1.7 - Санитарни помещения

1. Мивките и баните трябва да бъдат подходящи по размер и изработени от одобрен материал с гладка повърхност, устойчив на счупване, олющване или корозия.

2. Всички тоалетни трябва да са изработени по одобрен еталон и да са снабдени с изобилна течаща вода или друг тип оттичане, като въздушна аспирация, които да могат да се пускат по всяко време и да се контролират индивидуално.

3. Санитарните помещения, предвидени за ползване от повече от един човек, трябва да отговарят на следните изисквания:

- (a) подовете трябва да бъдат от одобрен, издръжлив, непромокаем материал и да се отводняват по подходящ начин;
- (b) преградите трябва да са от стомана или друг одобрен материал и трябва да бъдат водонепропускливи до най-малко 23 сантиметра над нивото на палубата;
- (c) помещенията трябва да бъдат достатъчно осветени, отоплени и проветрени;
- (d) тоалетните трябва да са разположени в близост до спалните помещения и баните

и същевременно да са отделени от тях, без пряк достъп от спалните или от коридор между спалните и тоалетните, до който няма друг достъп; това изискване не се отнася за случаите, в които тоалетната е разположена в отделение между две спални помещения, обитавани от не повече от четирима моряци; и

(е) когато в отделенията има повече от една тоалетна, те трябва да бъдат достатъчно закрити, за да се осигури уединение.

4. Съоръженията за пране, които се предоставят на моряците, трябва да включват:

(а) перални машини;

(б) сушилни машини или достатъчно отоплени и проветрени стаи за сушене; и

(с) ютии и дъски за гладене или аналогично оборудване.

Ръководство В3.1.8 - Болнично помещение

1. Болничното помещение трябва да е проектирано по начин, който да улеснява прегледите и предоставянето на първа медицинска помощ и да предотвратява разпространението на инфекциозни болести.

2. Входът, леглата, осветлението, проветрението, отоплението и подаването на вода трябва да са организирани по начин, който да осигури удобството и да улесни лечението на обитателите.

3. Компетентната власт следва да определи изискуемия брой на болничните легла.

4. Болничното помещение следва да бъде оборудвано с отделни санитарни помещения, предназначени изключително за нуждите на обитателите на това помещение, които съставляват част от болничното помещение или са разположени в непосредствена близост до него. Минималното оборудване на такива санитарни помещения трябва да включва една тоалетна, една мивка и една вана или душ.

Ръководство В3.1.9 - Други помещения

1. При наличие на отделни помещения за преобличане на персонала на машинното отделение тези помещения трябва да са:

(а) разположени извън машинното отделение, но в непосредствена близост до него; и

(б) оборудвани с индивидуални шкафчета за дрехи, както и с вани и/или душеве и мивки с течаща прясна топла и студена вода.

Ръководство В3.1.10 - Спални принадлежности, принадлежности за хранене и други принадлежности

1. Всяка държава-членка следва да отчита прилагането на следните принципи:

(а) корабособственикът трябва да снабди всички моряци с чисти спални принадлежности и принадлежности за хранене за ползване по време на работа на кораба, като тези моряци са отговорни за връщането им в определен от корабособственика момент и при приключване на работата на кораба;

(б) леглата трябва да са от добро качество, чиниите, чашите и другите прибори за хранене трябва да са от одобрен материал, лесен за почистване; и

(с) корабособственикът трябва да осигури кърпи за баня, сапун и тоалетна хартия за всички моряци.

Ръководство В.3.1.11 - Съоръжения за отдих и възстановяване, пощенски услуги и организация на посещенията на кораба

1. Като се отчитат променящите се нужди на моряците, в резултат на техническото, функционалното и прочее развитие на корабоплавателната индустрия, съоръженията за

отдых и възстановяване следва да се проверяват редовно, за да се гарантира, че същите са подходящи и в достатъчно количество.

2. Обзавеждането на помещенията за отдых и възстановяване трябва да включва като минимум библиотека и помещение за четене, писане и ако е възможно, игри.

3. При проектирането на помещенията за отдых и възстановяване компетентната власт трябва да предвиди оборудването им с лавка.

4. Където е практически възможно, трябва да се предвиди предоставянето безплатно за моряците и на следните съоръжения и помещения:

(a) за пушене;

(b) за гледане на телевизия и слушане на радио;

(c) за прожекции на филми, като наличният брой филми трябва да съответства на продължителността на рейса и при необходимост в рамките на подходящи интервали от време тези филми да се подменят;

(d) спортна екипировка, включително оборудване за физически упражнения, игри за маса и игри за палубата;

(e) за плуване, когато това е възможно;

(f) библиотека, съдържаща професионална и друга литература, като видът и количеството ѝ следва да съответстват на продължителността на рейса и при необходимост в рамките на подходящи интервали от време тази литература да се подменя;

(g) за упражняването на занаяти;

(h) електронна техника, като например радио, телевизор, видео, DVD/CD плейър, компютър и софтуер, и касетофон;

(i) когато е подходящо, бар за моряците на борда, освен ако не противоречи на националните, религиозните и социалните обичаи; и

(j) адекватен достъп до телефонни комуникации между кораба и брега и електронна поща и интернет комуникации, когато това е възможно, като цените на тези услуги трябва да се движат в разумни граници.

5. Трябва да се полагат всякакви усилия, за да се осигури надеждно и експедитивно изпращане на пощата на моряците. Трябва да се предвидят така също и мерки за предотвратяване покриването от моряците на допълнителни разходи при евентуално връщане на пощата поради обстоятелства извън техен контрол.

6. Трябва да се предвидят мерки в съответствие с прилаганото национално и международно законодателство, когато е възможно и целесъобразно, при посещение на дадено пристанище на моряците да се разрешава да бъдат посетени от свои съпруги/съпрузи, роднини и приятели на борда на кораба като посетители. Тези мерки следва да отговарят на всички изисквания по отношение на сигурността.

7. Трябва да се предвиди и възможността, когато това е възможно и целесъобразно, да се разреши на моряците да бъдат придружавани от своите съпруги/съпрузи на някои рейсове. Такива съпруги/съпрузи трябва да са застраховани срещу злополука и болест; корабособствениците следва да окажат съдействие на моряка при сключването на такава застраховка.

Ръководство В3.1.12 - Предпазване от шум и вибрации

1. Помещенията за спане, отдых и възстановяване и сервиране трябва да бъдат разположени възможно най-далеч от двигателите, помещенията с рулевата уредба, лебедките на палубата, системите за отопление и проветряване и климатичните инсталации и други шумни механизми и апарати.

2. При изграждането и облицоването на прегради, палубни подове и палуби в пространствата, излъчващи звукове, трябва да се използва звукова изолация и други подходящи звукопоглъщащи материали, както и самозатварящи се звукоизолиращи врати за машинните отделения.

3. Машинните отделения и другите подобни помещения, когато това е възможно, трябва да са оборудвани със звукоизолирани контролни стаи за персонала на машинното отделение. Работните пространства, като например машинната работилница, трябва да бъдат изолирани, доколкото това е практически осъществимо, от общия шум на машинното отделение и трябва да се вземат мерки за намаляване на шума от работата на машините.

4. Ограниченията на нивата на шума в работните и жилищните пространства трябва да са в съответствие с предписанията на Международното ръководство на МОТ относно нивата на експозиция, включително и тези на Кодекса на МОТ за препоръчителните практики, озаглавен "Фактори на околната среда на работното място, 2001 г.", и когато това е приложимо, в съответствие с конкретната защита, препоръчана от Международната морска организация, заедно с последващи нормативни актове за изменение и допълнение в областта на допустимите нива на шум на борда на корабите. Екземпляр от прилаганите нормативни актове на английски език или на работния език на кораба трябва да бъде на разположение на борда на достъпно за всички моряци място.

5. Спалните и столовите помещения, както и помещенията за отдих и възстановяване не трябва да бъдат излагани на прекалени вибрации.

Правило 3.2 - Храна и сервиране

Цел: да се гарантира, че всеки моряк получава висококачествена храна и питейна вода, която се осигурява при регламентирани хигиенни условия

1. Всяка държава-членка гарантира, че корабите, които плават под нейно знаме, разполагат на борда с достатъчни запаси от храна и питейна вода, отговарящи на нормите за здравословно хранене и покриващи нуждите на лицата на борда кораба, като се отчитат различията от културен и религиозен характер.

2. На моряците на борда на кораб се предоставя безплатна храна за периода на заетостта.

3. Моряците, които са наети като корабни готвачи и отговарят за приготвянето на храната, трябва да са обучени и да притежават съответната квалификация за тази длъжност на кораба.

Стандарт А3.2 - Храна и сервиране

1. Всяка държава-членка приема законодателство или други мерки за установяване на минимални норми по отношение количеството и качеството на храната и питейната вода, както и норми за сервиране, които се прилагат по отношение на сервираната на моряците храна на кораби, плаващи под нейно знаме, и чрез образователни мероприятия осигурява познаването и прилагането на нормите, упоменати в тази алинея.

2. Всяка държава-членка гарантира, че корабите, които плават под нейно знаме, отговарят на следните минимални норми:

(а) разполагат с достатъчни по количество запаси от храна и питейна вода, притежаващи съответната хранителна стойност, качество и разнообразие, като се отчита броят на моряците на борда, тяхната религия и културни обичаи, доколкото същите засягат храненето, както и продължителността и естеството на рейса.

(b) отделението за сервиране на храна се оборудва и организира по начин, който позволява осигуряването на моряците на подходяща, разнообразна и питателна храна, приготвена и сервирана в хигиенни условия; и

(c) за да изпълнява своите задължения, кухненският персонал притежава съответната квалификация или е надлежно инструктиран.

3. Корабособствениците гарантират, че моряците, които работят като готвачи на кораба, са обучени, квалифицирани и оценени като способни за заемане на своите позиции в съответствие с изискванията, установени в законодателството на съответната държава-членка.

4. Изискванията на алинея 3 на този Стандарт включват успешното завършване на одобрен или признат от компетентните власти курс на обучение, който включва практическо готварство, лична хигиена и хигиена на хранене, съхранение на храната, контрол на запасите, защита на околната среда и безопасност и здраве при готвене.

5. Всяко лице, което приготвя храна на кораб с численост на екипажа под десет души, за който поради тази численост на екипажа или поради особеностите на експлоатацията компетентната власт може да не изисква наличието на борда му на правоспособен готвач, трябва да е надлежно подготвено или инструктирано в области, включващи лична хигиена и хигиена на хранене, както и съхранението и обработката на храна на борда на кораб.

6. По изключение в случай на крайна необходимост компетентната власт може да разреши на неспособен готвач да изпълнява съответни функции на определен кораб и за определено време до следващото пристанище на посещение или за не повече от един месец при условие, че лицето, за което се издава това разрешение, е надлежно подготвено или инструктирано в области, включващи лична хигиена и хигиена на хранене, както и съхранението и обработката на храна на борда на кораб.

7. Съгласно предвидените в Глава 5 процедури за съответствие компетентната власт изисква капитанът или друго лице под негов контрол да инспектира и документира редовно следното:

(a) запасите от храна и питейна вода;

(b) всички помещения и цялото оборудване, което се използва за съхранение и обработка на храната и питейната вода; и

(c) камбуза и всякакво друго оборудване, използвано за приготвяне и сервиране на храната.

8. Моряци на възраст под 18 години не могат да бъдат наемани като корабни готвачи.

Ръководство В3.2 - Храна и сервиране

Ръководство В3.2.1 - Инспектиране, образование, проучване и публикуване

1. Компетентната власт в сътрудничество с други сродни агенции и организации трябва да събира актуална информация за храненето и методите на закупуване, съхранение, запазване, готвене и сервиране на храна, като се обръща особено внимание на изискванията за сервиране на борда на кораб. Тази информация трябва да се предоставя безплатно или на разумна цена на производителите и търговците на хранителни запаси и оборудване за кораби, на капитаните, стюардите и готвачите, както и на съответните организации на корабособствениците и на моряците. За тази цел трябва да се използват подходящи информационни материали, като наръчници, брошури, плакати, таблици или реклами в търговски периодични издания.

2. Компетентната власт трябва да публикува препоръки относно недопускането на разхищение на храна, а така също и за подпомагане прилагането на съответните хигиенни норми и осигуряването на оптимална организация на работата.

3. Компетентната власт следва да работи със съответните агенции и организации за изработване на образователните материали и информацията на борда относно методите за осигуряване на нужните количества храна и готвене.

4. Компетентната власт следва да работи в тясно сътрудничество със съответните организации на корабособствениците и на моряците и с националните и местните власти, компетентни в областта на храненето и здравето, и при необходимост да се ползва от услугите на тези власти.

Ръководство В3.2.2 - Корабни готвачи

1. Само моряците, които отговарят на условията, изброени по-долу, могат да получат свидетелство за правоспособен готвач на кораб:

(а) ако притежават минималния установен от компетентната власт стаж на море, който може да се променя в зависимост от наличието на съответните квалификации или опит;

(б) ако са издържали успешно предвидения от компетентната власт изпит или друг подобен изпит за успешно завършен одобрен курс за обучение на готвачи.

2. Организирането на предвидения изпит и издаването на свидетелства могат да се извършват както пряко от компетентната власт, така и под неин контрол от одобрените от нея учебни заведения за подготовка на готвачи.

3. Там, където е подходящо, компетентната власт следва да регламентира признаването на свидетелствата за правоспособност на корабни готвачи, издадени от други държави-членки, които са ратифицирали тази Конвенция или Конвенция № 69 относно свидетелството за професионална правоспособност на готвачите на кораби, 1946 г., или друг одобрен нормативен акт.

Глава 4. Опазване на здравето, медицинско обслужване, благосъстояние и социално осигуряване

Правило 4.1 - Медицинско обслужване на борда на кораба и на брега

Цел: да се опази здравето на моряците и да им се осигури навременен достъп до медицинско обслужване на борда на кораба и на брега

1. Всяка държава-членка гарантира, че всички моряци, намиращи се на борда на кораби, плаващи под нейно знаме, са обхванати от подходящи мерки за опазване на тяхното здраве и имат достъп до навременно и подходящо медицинско обслужване, докато работят на борда.

2. Опазването и обслужването по алинея 1 на това Правило принципно се предоставят на моряка без заплащане.

3. Всяка държава-членка осигурява на моряците, които работят на борда на кораби, намиращи се на нейна територия, и които се нуждаят от спешна медицинска помощ, достъп до медицинските услуги на брега на тази държава-членка.

4. Установените в Кодекса изисквания по отношение опазването на здравето и медицинското обслужване на борда включват норми за мерки, с които се цели да се предоставят на моряците опазване на здравето и медицинско обслужване съизмеримо,

доколкото е възможно, с тези, предоставени на работниците на брега.

Стандарт А4.1 - Медицинско обслужване на борда на кораба и на брега

1. Всяка държава-членка с цел да опази здравето на моряците, работещи на борда на кораб, плаващ под нейно знаме, както и за да им осигури медицинско обслужване, включително основни зъболекарски услуги, гарантира приемането на мерки, които:

(а) гарантират, че по отношение на моряците се прилага общото законодателство относно опазването на здравето на работното място и им се предоставя медицинско обслужване, съответстващо на техните задължения, както и се прилага специално законодателство, специфично за работата на борда на кораб;

(б) гарантират опазване на здравето на моряци и предоставянето им на медицинско обслужване, съпоставими с тези, които са общодостъпни за работещите на брега, включително навременен достъп до нужните лекарства, медицинско оборудване и средства за диагностициране и лечение, както и до медицинска информация и експертиза;

(в) в посещаваните пристанища предоставят правото на всички моряци да посещават квалифициран лекар или стоматолог без забавяне, когато това е осъществимо;

(д) гарантират, че в рамките на националното законодателство и практики на държавата-членка за периода на пребиваване на борда на кораб или в чуждо пристанище услугите по здравеопазването и медицинското обслужване се предоставят безплатно за моряците; и

(е) не се ограничават само до лечение на болните или пострадалите моряци, а включват също така и мерки с превантивен характер, като например насърчаване на здравословния начин на живот и програми за здравно образование.

2. Компетентната власт одобрява стандартен формуляр за медицински доклад, който да се използва от капитаните на кораби и съответния медицински персонал на борда на кораба и на брега. Съдържанието на попълнен такъв формуляр е поверително и се използва единствено за улесняване на лечението на моряците.

3. Всяка държава-членка приема законодателство, с което установява изисквания по отношение на болничните и медицинските средства и оборудване, както и медицинското обучение на борда на корабите, които плават под нейно знаме.

4. Националното законодателство като минимум обезпечават следните изисквания:

(а) оборудването на всички кораби с медицинска аптечка, медицинско оборудване и медицинско ръководство, чиито спецификации се указват и регулярно инспектират от компетентния орган; националните изисквания отчитат факторите, като вида на кораба, броя на лицата на борда, както и естеството, направлението и продължителността на рейсовете, както и съответните национални и международни препоръчителни медицински норми;

(б) наличието на квалифициран лекар на борда на кораби, които обикновено извършват международни рейсове с продължителност над три дни и превозват 100 или повече души, който е отговорен за предоставянето на медицинско обслужване; националното законодателство, отчитайки така също специално факторите, като продължителността, естеството и условията на рейса, както и броя на моряците, определя за кои други кораби се изисква да имат на борда си квалифициран лекар;

(в) за корабите без квалифициран лекар на борда се изисква или да имат на борда поне един моряк, който да отговаря за медицинското обслужване и предписването на лекарства, като част от обичайните му задължения, или поне един моряк, компетентен да предоставя първа медицинска помощ; от лицата, натоварени с медицинското обслужване

на борда, които не са лекари, се изисква да са завършили успешно курс на обучение по медицинско обслужване, който съответства на изискванията на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (STCW); моряците, които са определени да предоставят първа медицинска помощ, трябва да са завършили успешно курс на обучение по първа медицинска помощ, който съответства на изискванията на същата Конвенция; националното законодателство, като отчита преди всичко факторите, като продължителност, естество и условия на рейса, както и броя на моряците, определя изискуемото ниво на обучение; и

(d) компетентната власт посредством предварително изградена система гарантира на корабите 24-часов достъп до медицински консултации, включително консултации със специалист, чрез радио- или сателитна връзка до корабите на море; медицинските консултации, включително последващото предаване на медицински съобщения чрез радио- или сателитна връзка между кораба и тези, които дават консултацията от брега, се предоставят безплатно за всички кораби, независимо от знамето, под което плават.

Ръководство В4.1 - Медицинско обслужване на борда на кораба и на брега

Ръководство В4.1.1 - Предоставяне на медицинско обслужване

1. При определяне нивото на медицинското обучение, което трябва да се предоставя на борда на кораби, за които не се изисква наличие на квалифициран лекар на борда им, компетентната власт трябва да изисква:

(a) наличието на борда на кораби, които в нормални условия могат да достигнат за осем часа до места, където може да се предостави квалифицирана медицинска помощ и в които се разполага с необходимото медицинско оборудване, на поне един определен моряк от екипажа, който да е преминал одобрен курс на обучение по първа медицинска помощ съгласно изискванията на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (STCW), което обучение му позволява да предприеме незабавни ефективни мерки в случай на произшествие или болест, които могат да възникнат на борда на кораба, както и да използва получен чрез радио- или сателитна връзка медицински съвет; и

(b) всички други кораби трябва да имат на борда поне един моряк, преминал одобрен курс на обучение по медицинско обслужване съгласно изискванията на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е изменена (STCW), включително практически занимания и обучение по животоспасяващи техники и умения, като интравенозна терапия, което обучение би позволило на съответното лице да участва ефективно в координирани схеми за медицинска помощ на кораби на море, както и да предоставя на болните или претърпелите злополуки задоволително медицинско обслужване за времето, през което има вероятност същите да останат на борда.

2. Посоченото в алинея 1 на това ръководство обучение се организира въз основа на последното издание на Международния медицински корабен наръчник, Международния наръчник за първа помощ при произшествия, свързани с опасни стоки, Документа с указания - Наръчник за обучение по международно морско дело и медицинския раздел на Международния кодекс на сигналите, както и други подобни национални наръчници.

3. Посочените в алинея 1 на това ръководство лица, както и други моряци по преценка на компетентната власт, следва да посещават опреснителни курсове, за да

поддържат и разширяват своите познания и умения и за да бъдат добре осведомени за последните нововъведения в тази област, на периоди приблизително от около пет години.

4. Медицинската аптечка и нейното съдържание, както и медицинското оборудване и медицинският наръчник на борда, трябва да бъдат поддържани надлежно и да бъдат проверявани на редовни интервали не по-дълги от 12 месеца, от отговорни лица, определени от компетентната власт, които трябва да се уверяват, че етикетите, сроковете на годност и условията на съхранение на всички лекарства и упътвания за тяхната употреба са проверени и цялото оборудване функционира според изискванията. При приемането или ревизирането на националния корабен медицински наръчник компетентната власт трябва да отчита международните препоръки в тази област, включително последното издание на Международния медицински корабен наръчник, както и другите наръчници, упоменати в алинея 2 на това ръководство.

5. Когато товар, който е определен като опасен и не е включен в последното издание на Наръчника за първа медицинска помощ при произшествия, свързани с опасни стоки, необходимата информация за естеството на веществата, съответните произтичащи рискове, необходимите лични предпазни средства, съответните медицински процедури и специфични противоотрови трябва да са на разположение на моряците. Винаги при превоз на опасни товари на борда на кораба следва да има в наличност специфични противоотрови и лични предпазни средства. Тази информация следва да съставлява интегрална част от корабните политики и програми за безопасност и здраве при работа, описани в Правило 4.3 и свързаните с него разпоредби на Кодекса.

6. Всички кораби трябва да разполагат на борда с пълен и актуален списък на радиостанциите, чрез които могат да получат медицински консултации; с пълен и актуален списък на крайбрежни земни станции, чрез които могат да получат медицински консултации в случаите, когато корабите са оборудвани със система за сателитна комуникация. Моряците, които са отговорни за предоставяне на медицинско обслужване или първа медицинска помощ на борда, трябва да бъдат инструктирани как да използват корабния медицински наръчник и медицинския раздел на последното издание на Международния кодекс на сигналите, за да могат да разберат информацията, от която се нуждаят и която получават от консултиращия ги лекар, както и получените напътствия.

Ръководство В4.1.2 - Формуляр за медицински доклад

1. Стандартният формуляр за медицински доклад, който се изисква съгласно Част А на този Кодекс, трябва да бъде оформен по начин, който да улеснява обмена между кораба и брега на медицинска и друга подобна информация, отнасяща се до отделни моряци, в случай на болест или злополука.

Ръководство В4.1.3 - Медицинско обслужване на брега

1. Разположените на брега служби за лечение на моряци трябва да бъдат подходящи за целта, а лекарите, зъболекарите и останалият медицински персонал трябва да притежават съответната квалификация.

2. Изисква се да се предприемат мерки, които да гарантират на моряците, когато последните се намират в пристанище, достъп до:

- (a) амбулаторно лечение в случай на болест и злополука;
- (b) хоспитализация, ако е необходимо; и
- (c) зъболекарско обслужване, особено в спешни случаи.

3. Изисква се да се предприемат мерки, които да подпомогнат лечението на

заболелите моряци. В частност моряците следва да бъдат приемани бързо в клиники и болници, разположени на брега, без създаване на трудности и независимо от тяхната националност или религиозна принадлежност и когато е възможно и нужно, да се предприемат мерки за осигуряване продължение на лечението в допълнение към предоставяните на моряците медицински услуги.

Ръководство В4.1.4 - Оказване на медицинска помощ на други кораби и международно сътрудничество

1. Всяка държава-членка трябва да предвиди участието си в международното сътрудничество във връзка с програми и проучвания в областта на опазване на здравето и медицинското обслужване. Това сътрудничество може да включва:

(a) разработване и координация на действията по търсене и спасяване, организирани на бърза медицинска помощ и евакуация на море на тежко болните или пострадали от злополука на борда на кораб чрез прилагане на такива средства като системи за периодично докладване на местонахождението на корабите, центрове за координиране на спасяването и спешни хеликоптерни услуги в съответствие с изменената Международната конвенция за търсене и спасяване на море, 1979 г., и Международния наръчник за въздушно и морско търсене и спасяване (IAMSAR);

(b) оптимално използване на всички кораби, на борда на които има лекари, както и на установените на море кораби, които могат да предоставят болнични и спасителни услуги;

(c) съставяне и поддържане на международни списъци с лекари и медицински услуги за предоставяне на спешна медицинска помощ на моряците по цял свят;

(d) сваляне на брега на моряци, нуждаещи се от спешно лечение;

(e) репатриране на хоспитализирани в чужбина моряци във възможно най-кратки срокове, като се отчитат предписанията на наблюдаващите лекари, както и желанията и нуждите на моряка;

(f) осигуряване на придружаващо лице на моряците по време на тяхното репатриране, като се отчитат предписанията на наблюдаващите лекари, както и желанията и нуждите на моряка;

(g) полагане на усилия за откриване на здравни центрове за моряците, в които:

(i) да се извършват проучвания на здравословното състояние, медицинското лечение и превантивните здравни грижи за моряците;

(ii) да се обучава медицински и здравен персонал по морска медицина;

(h) да се събират и анализират статистически данни за трудовите злополуки, болести и произшествия сред моряците и тези данни да се интегрират във и хармонизират с действащата национална статистическа база данни за трудовите злополуки, болести и произшествия, отнасящи се до други категории работници;

(i) да се организира международен обмен на техническа информация, учебни материали и преподавателски персонал, както и да се организират международни курсове за обучение, семинари и работни групи;

(j) да се осигури достъп на всички моряци в пристанищата до специални лечебни и превантивни медицински услуги или да им се осигури достъп до общите здравни, медицински и рехабилитационни услуги;

(k) да се урежда репатрирането на тела или кремирана пепел в съответствие с желанието на близките на починали моряци във възможно най-кратък срок.

2. Международното сътрудничество в областта на опазване на здравето и медицинското обслужване на моряците трябва да се основава на двустранни и

многостранни споразумения или консултации между държавите-членки.

Ръководство В4.1.5 - Лица на издръжка на моряците

1. Всяка държава-членка трябва да вземе мерки за осигуряване на подходящо и достатъчно медицинско обслужване на лицата, които са на издръжка на моряка и които живеят на територията на тази държава-членка, докато очакват разкриването на служби за медицинско обслужване, достъпни за всички работници и за лицата на тяхна издръжка, когато такива служби не съществуват, както и да уведомят Международното бюро по труда за предприетите в тази насока мерки.

Правило 4.2 - Отговорност на корабособственика

Цел: да се гарантира, че всички моряци са защитени от финансовите последици, породени от болест, злополука или смърт, причинена във връзка с тяхната работа

1. Всяка държава-членка гарантира, че на корабите, плаващи под нейно знаме, се прилагат установените с Кодекса мерки с цел да се предостави на моряците, наети на тези кораби, правото на материална помощ и подкрепа от страна на корабособственика във връзка с финансовите последици, вследствие на болест, злополука или смърт, възникнали по време на службата им съгласно трудовия договор на моряка или възникнали по време на службата им съгласно такъв договор.

2. Това Правило не накърнява други законови средства, които морякът може да потърси.

Стандарт А4.2.1 - Отговорност на корабособственика

(Загл. изм. – ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.)

1. Всяка държава-членка приема законодателство, което установява отговорността на корабособствениците на кораби, плаващи под нейно знаме, за опазването на здравето и медицинското обслужване на всички моряци, които работят на борда на тези кораби, в съответствие със следните минимални норми:

(а) корабособствениците са длъжни да поемат разходите за моряците, работещи на техните кораби, свързани с болест или злополука на тези моряци, настъпили в периода между датата на започване на службата и датата, на която те се считат за навременно репатрирани, или възникнали вследствие на тяхната работа в периода между тези дати;

(б) корабособствениците са длъжни да осигурят финансова гаранция за обезпечаване на компенсация в случай на смърт или дълготрайна неработоспособност на моряци поради трудова злополука, болест или професионален риск в съответствие с установеното в националното законодателство, трудов договор на моряците или колективен трудов договор;

(с) корабособствениците са длъжни да поемат разходите за медицинско обслужване, включително за медицинско лечение и снабдяването с медикаменти и други лечебни средства, както и храната и квартирата извън дома, до излекуването на болния или пострадалия при злополука или до установяването на постоянен характер на болестта или на постоянна неработоспособност; и

(д) корабособствениците са длъжни да поемат разходите по погребението в случай на смърт, настъпила на борда на кораба или на сушата по време на изпълнението на трудовия договор.

2. Националното законодателство може да предвиди ограничаване на отговорността на корабособственика за покриване на разходите за медицинско обслужване, храна и

квартира за период, който не може да бъде по-кратък от 16 седмици считано от деня на злополуката или от началото на болестта.

3. Когато болестта или злополуката причинява неработоспособност, корабособственикът е длъжен да изплати:

(а) пълния размер на възнаграждението за периода, през който болният или пострадалият при злополука моряк се намира на борда, или до момента, в който същият бъде репатриран, в съответствие с тази Конвенция; и

(б) пълния размер на възнаграждението или част от него, както това е установено от националното законодателство или както е предвидено в колективните трудови договори, за периода от репатрирането или слизането на брега на моряка до пълното му оздравяване или до момента, в който това лице има право на парични обезщетения в съответствие с предвиденото от националното законодателство на съответната държава-членка, в зависимост от това кой от двата момента настъпва по-рано.

4. Националното законодателство може да предвиди ограничаване на отговорността на корабособственика само до изплащане на пълния размер на възнаграждението или на част от него на моряк, който не се намира на борда на кораба, за период, който не може да бъде по-кратък от 16 седмици считано от деня на злополуката или от началото на болестта.

5. Националното законодателство може да освободи от отговорност корабособственика по отношение на:

а) злополука, която не е настъпила по време на службата на кораба;

б) злополука или болест, причинени от умишлено действие, умишлена вина или от лошо поведение на заболялия, увредения или починалия; и

с) болест или недъг, умишлено прикрити в момента на наемането на работа.

6. Националното законодателство може да освободи от отговорност корабособственика по отношение покриването на разходите за медицинско обслужване, храна, квартира и разходите за погребение, ако тази отговорност е поета от обществените власти.

7. Корабособствениците или техните представители предприемат мерки за съхранение на личните вещи, оставени на борда от болен, пострадал от злополука или починал моряк, както и за връщането им на неговото семейство.

8. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Националното законодателство и правила установяват система за финансово обезпечение, която осигурява обезщетение в съответствие с разпоредбите на ал. 1(б) на този Стандарт по отношение на договорните вземания, както същите са определени в Стандарт А4.2.2, и която като минимум отговаря на следните изисквания:

а) договореното обезщетение, когато последното е част от трудовия договор на моряка, се изплаща в пълен размер и незабавно, като не се накърняват разпоредбите на буква (с) на тази алинея;

б) не се допуска оказването на натиск за приемане на плащане в размер, по-малък от договорената сума;

с) когато характерът на дълготрайната неработоспособност на моряка затруднява определянето на пълно обезщетение, на което този моряк има право, се извършва междинно плащане или плащания в полза на моряка, за да се избегне изпадането му в затруднено положение;

d) в съответствие с Правило 4.2, ал. 2 и като не се накърняват законните права на моряка, на последния се изплаща сума, която може също така да бъде удържана от корабособственика за покриване на щети, причинени от друго искане за изплащане на суми, предявено от моряка срещу корабособственика по повод същия инцидент;

е) искането за изплащане на договорено обезщетение може да се предяви пряко от заинтересования моряк или негов близък роднина, или представител на моряка, или определен бенефициент.

9. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Националното законодателство и правила гарантират, че в случай на прекратяване или изтичане на валидността на финансовото обезпечение на корабособственика моряците получават предизвестие.

10. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Националното законодателство и правила гарантират, че предоставящият финансовото обезпечение уведомява компетентната власт на държавата на знамето, когато финансовото обезпечение на корабособственика е прекратено или изтекло.

11. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Държавата-членка изисква корабите, плаващи под нейно знаме, да имат на борда удостоверение или друг подобен документ, издаден от предоставящия финансово обезпечение, който удостоверява наличието на такова финансово обезпечение. Копие от удостоверението или документа се поставя на видно и достъпно за моряците място на борда на кораба. Когато предоставящите финансово обезпечение са повече от един, на борда на кораба следва да са налични удостоверенията или документите, издадени от всички предоставящи финансово обезпечение.

12. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Финансовото обезпечение не се прекратява преди изтичането на периода на неговата валидност, освен в случаите, в които предоставящият това финансово обезпечение е подал предизвестие към компетентните власти на държавата на знамето най-малко 30 дни предварително.

13. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Финансовото обезпечение осигурява изплащането на всички договорни вземания, покрити от това обезщетение, предявени в периода на валидност на документа.

14. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Удостоверението или еквивалентният документ, удостоверяващо наличието на финансово обезпечение, съдържа информацията, която се изисква съгласно Приложение А4-І, и се съставя на английски език или се придружава от превод на английски език.

Стандарт А4.2.2 – Договорни вземания

(Нов – ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.)

1. По смисъла на Стандарт А4.2.1, ал. 8 и на този Стандарт терминът "договорни вземания" означава вземане във връзка с настъпила смърт или дълготрайна неработоспособност на моряците вследствие на трудова злополука, болест или рискова ситуация, както това е регламентирано в националното законодателство, трудовите договори на моряците или в колективните трудови договори.

2. Предвидената в Стандарт А4.2.1, ал. 1(b) система на финансово обезпечение може да бъде под формата на схема за социално осигуряване, застраховка, национален фонд или други еквивалентни мерки. Всяка държава-членка след консултации със съответните

организации на корабособствениците и на моряците определя формата на системата за финансово обезпечение.

3. Националното законодателство и правила гарантират наличието на ефективни мерки, които осигуряват, че договорните вземания, свързани с обезщетението, посочено в Стандарт А4.2.1, ал. 8, се получават, разглеждат и уреждат безпристрастно посредством бързи и справедливи процедури.

Ръководство В4.2.1 - Отговорност на корабособственика

(Загл. изм. – ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.)

1. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Изплащането на пълния размер на възнаграждението, което се изисква съгласно алинея 3(а) на Стандарт А4.2.1, може да не включва премии.

2. Националното законодателство може да предвиди прекратяване на отговорността на корабособственика за поемане на разходите за болен или пострадал от злополука моряк от момента, в който този моряк има право на медицинско обслужване по схема за задължително здравно осигуряване, задължително осигуряване срещу злополука или компенсация при трудова злополука.

3. Националното законодателство може да предвиди застрахователна институция да възстанови на корабособственика извършените от него разходи за погребение в случаите, в които е заплатена премия за погребение на починалия моряк, съгласно законодателството, регламентиращо социалното осигуряване или компенсациите за работещите.

Ръководство В4.2.2 – Разглеждане на договорни вземания

(Ново – ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.)

1. При извършване на плащания по договорни вземания националното законодателство и правила следва да предоставят възможността на страните, отговорни за извършването на плащанията, да използват разписки за получаване и плащане на сумите, изготвени по образца, съдържащ се в Приложение В4-1.

Правило 4.3 - Безопасност, опазване на здравето и предотвратяване на злополуки

Цел: да се гарантира, че условията на труд на моряците на борда на корабите подобряват безопасността и опазването на здравето при работа

1. Всяка държава-членка гарантира, че моряците, които работят на кораби, плаващи под нейно знаме, се ползват от система на опазване на здравето при работа и живеят, работят и се обучават на борда на корабите в безопасна и здравословна среда.

2. Всяка държава-членка след консултации с представителните организации на корабособствениците и на моряците и като взема предвид прилаганите кодекси, ръководства и стандарти, препоръчани от международните организации, националните администрации и организации на корабоплавателната индустрия, разработва и публикува национални ръководства за управление на безопасността и здравето при работа на корабите, които плават под нейно знаме.

3. Всяка държава-членка приема законодателство и мерки за регулиране на въпросите, предмет на този Кодекс, като отчита съответните международни норми и установява стандарти за безопасност и здраве при работа и предотвратяване на злополуки на корабите, плаващи под нейно знаме.

Стандарт А4.3 - Безопасност, опазване на здравето и предотвратяване на

злополуки

1. Законодателството и другите мерки, които се приемат в съответствие с алинея 3 на Правило 4.3, включват следните въпроси:

(а) приемането и ефективното прилагане и насърчаване на политики и програми за безопасност и здраве при работа на корабите, плаващи под знамето на държавата-членка, включително оценка на риска, както и обучение и инструктаж на моряците;

(б) приемането на разумни предпазни мерки за предотвратяване на трудови злополуки, травми и професионални болести на борда на кораба, в т.ч. мерки за намаляване и предотвратяване на риска от излагане на вредни нива на факторите на околната среда и химикали, както и опасността от злополука или болест, които могат да възникнат в резултат на експлоатацията на оборудването и машините на борда на кораба;

(с) програми на борда на кораба за предотвратяване на трудови злополуки, травми и професионални заболявания и за непрекъснато подобряване на опазването на здравето и безопасността при работа с участието на представители на моряците и на всички други лица, отговорни за тяхното осъществяване, като се вземат предвид превантивни мерки, включително проектен и инвеститорски контрол, замяна на процеси и процедури за колективни и индивидуални задачи и използването на лична предпазна екипировка; и

(д) изисквания за проверки, докладване и коригиране на опасни условия и за разследване и докладване на трудови злополуки на борда.

2. Посочените в алинея 1 на този Стандарт разпоредби:

(а) отчитат съответните международни норми в областта на опазването на здравето и безопасността при работа по принцип както и при специфичните рискове и се отнасят до всички проблеми във връзка с предотвратяването на трудови злополуки, травми и професионални заболявания, които могат да се прилагат по отношение работата на моряците и особено тези, които са специфични за работата на море;

(б) определят ясно задълженията на корабособствениците, моряците и другите заинтересовани лица във връзка с изпълнението на прилаганите норми, политиките и програмите за безопасност и здраве при работа на кораба, като се обръща особено внимание на безопасността и здравето на моряците на възраст под 18 години;

(с) определят задълженията на капитана или на определеното от капитана лице, или и на двамата, за поемане на конкретна отговорност за изпълнението и спазването на политиките и програмите за безопасност и здраве при работа на кораба; и

(д) определят пълномощията на моряците, определени или избрани за представители по безопасността за участие в срещите на комитета по безопасност на кораба; такъв комитет се създава на борда на всеки кораб с екипаж от пет или повече моряци.

3. Посочените в алинея 3 на Правило 4.3 законодателство и други мерки се преразглеждат регулярно и в консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците и ако е нужно, се ревизират, за да отразят промените в технологиите и проучванията, за да се осигури непрекъснатото подобряване на политиките и програмите за безопасност и здраве при работа и за да се предоставят безопасни условия на труд на моряците на кораби, плаващи под знамето на държавата-членка.

4. Спазването на изискванията на прилаганите международни норми относно приемливите нива на излагане на риск на работното място на борда на кораби и разработването и изпълнението на политиките и програмите за безопасност и здраве при работа на корабите се счита за изпълнение на изискванията на тази Конвенция.

5. Компетентната власт гарантира, че:

(a) трудовите злополуки, травмите и професионалните заболявания се докладват по надлежен ред, като се отчитат указанията на Международната организация на труда по отношение на докладването и документирането на трудовите злополуки и болести;

(b) се води, анализира и публикува подробна статистика за този вид злополуки и болести и когато е подходящо, тези действия биват последвани от проучване на основните тенденции и идентифицираните рискове;

(c) трудовите злополуки се разследват.

6. Докладването и разследването на въпросите на безопасността и здравето при работа са организирани по начин, гарантиращ защитата на личните данни на моряците, и като се отчитат указанията на Международната организация на труда по този въпрос.

7. При предприемането на мерки за информиране на всички моряци относно конкретните рискове при работа на борда на кораби, например чрез поставяне на официални известия, съдържащи съответните инструкции, компетентната власт си сътрудничи с организациите на корабособствениците и на моряците.

8. Компетентната власт изисква от корабособствениците при извършването на оценка на риска във връзка с управлението на безопасността и здравето при работа да се позовават на съответната статистическа информация от техните кораби, както и на предоставената от компетентната власт обща статистическа информация.

Ръководство В4.3 - Безопасност, опазване на здравето и предотвратяване на злополуки

Ръководство В4.3.1 - Разпоредби относно трудовите злополуки, травмите и професионалните заболявания

1. Посочените в Стандарт А4.3 разпоредби следва да отчитат Кодекса на МОТ относно препоръчителните практики за предотвратяване на злополуки на борда на корабите на море и в пристанищата от 1996 г. и последващите версии и други аналогични норми, препоръки и кодекси за препоръчителни практики на МОТ и на други международни организации в областта на безопасността, опазването здравето при работа, включително нивата на излагане, които тези нормативни актове могат да установяват.

2. Компетентната власт трябва да гарантира, че националните препоръки относно управлението на безопасността и здравето при работа обхващат следните въпроси:

(a) общи и основни разпоредби;

(b) особености на конструкцията на кораба, включително начини на достъп и рискове, свързани с азбеста;

(c) машини;

(d) последиците от прекалено ниските или прекалено високите температури на повърхностите, с които моряците могат да имат контакт;

(e) последици от шума на работното място и в жилищните помещения на борда на кораба;

(f) последици от вибрациите на работното място и в жилищните помещения на борда на кораба;

(g) последици от факторите на околната среда, освен тези, упоменатите в подточки (e) и (f), на работното място и в жилищните помещения на борда на кораба, включително тютюнев дим;

(h) специални мерки за сигурност на и под палубата;

(i) товарно-разтоварно оборудване;

- (j) предотвратяване и борба с пожари;
- (k) котви, вериги и въжета;
- (l) опасен товар и баласт;
- (m) лични предпазни средства на моряците;
- (n) работа в затворени пространства;
- (o) физически и психически последици от умората;
- (p) последици от зависимости от алкохол и наркотици;
- (q) предпазване от и предотвратяване на ХИВ/СПИН; и
- (r) действия при аварийни и спешни случаи.

3. При извършване на оценка на рисковете и намаляването на излагането на вредни въздействия, посочени в алинея 2 на това Ръководство, трябва да се вземат предвид последиците за физическото здраве вследствие на работата, включително ръчно боравене с товари, шум и вибрации, химическите, биологичните и психическите последици за здравето в резултат на работата, физическите и психическите последици от умората и трудовите злополуки. Необходимите мерки трябва да отчитат принципа на превенцията, при който освен всичко останало борбата с риска при източника, приспособяването на работата към индивида, особено по отношение на подредбата на работното място и замяната на опасното с безопасно или по-малко опасно, имат приоритет пред личните средства за защита на моряците.

4. В допълнение компетентната власт трябва да се увери, че се държи сметка за последиците по отношение на безопасността и здравето, особено в следните области:

- (a) действия при аварийни и спешни случаи;
- (b) последици от зависимости от алкохол и наркотици;
- (c) опазване от и предотвратяване на ХИВ/СПИН.

Ръководство В4.3.2 - Излагане на шум

1. Компетентната власт съвместно с компетентните международни органи и представителите на съответните организации на корабособствениците и на моряците трябва периодично да преразглеждат проблема с шума на борда на кораба с цел подобряване на предпазването на моряците, доколкото това е осъществимо на практика, от неблагоприятните последици от излагането на шум.

2. Посоченото в алинея 1 на това Ръководство преразглеждане следва да отчита вредните за слуха, здравето и удобството на моряците последици от излагането на прекален шум, както и препоръчаните или предписаните мерки за намаляване шума на борда с цел предпазване на моряците. Предвидените мерки следва да включват:

(a) инструктиране на моряците относно опасностите за слуха и за здравето от продължително излагане на високи нива на шум и правилната употреба на средства и оборудване за защита от шум;

(b) предоставяне на одобрено оборудване за предпазване на слуха на моряците, когато това е нужно; и

(c) оценка на риска и намаляване на нивата на излагане на шум във всички жилищни помещения, помещенията за хранене и почивка, както и в машинното отделение и други машинни пространства.

Ръководство В.4.3.3 - Излагане на вибрации

1. Компетентната власт съвместно с компетентните международни институции и представителите на съответните организации на корабособствениците и на моряците, като

отчита при необходимост съответните международни норми, трябва да изследва периодично проблема с вибрациите на борда на кораба с цел подобряване в рамките на възможното на предпазването на моряците от вредното въздействие на вибрацията.

2. Посоченото в алинея 1 на това Ръководство изследване трябва да обхваща въздействието върху здравето и удобството на моряците на излагането на прекомерна вибрация, както и препоръчаните или предписаните мерки за намаляване на вибрациите на кораба с цел предпазване на моряците. Предвидените мерки следва да включват:

(а) информиране на моряците относно опасностите за тяхното здраве от продължителното излагане на вибрация;

(б) доставяне на одобрени лични предпазни средства за моряците, когато това е необходимо; и

(в) оценка на рисковете и намаляването на излагането на вибрации в жилищните помещения, помещенията за отдих и възстановяване и хранене чрез приемане на мерки в съответствие с препоръките, съдържащи се в Кодекса за препоръчителни практики на МОТ относно факторите от околната среда на работното място от 2001 г., както и евентуалните му последващи ревизии, вземайки предвид разликата между излагането на вредно въздействие в тези места и на работното място.

Ръководство В.4.3.4 - Задължения на корабособствениците

1. По принцип всички задължения на корабособственика за предоставяне на защитна екипировка или други предпазни средства срещу злополуки трябва да се съпътстват от разпоредби, съгласно които от моряците се изисква да използват това оборудване и средства, както и да спазват съответните мерки за защита от злополуки и опазване на здравето.

2. Необходимо е така също да се вземат под внимание член 7 и 11 на Конвенция № 119 относно обезопасяването на машините, 1963 г., и съответните разпоредби на Препоръка № 118 относно обезопасяването на машините, 1963 г., които, от една страна, създават задължение за работодателя да осигури изпълнение на изискването използваните машини да са надлежно обезопасени и че е забранено използването на машини, които не са надлежно обезопасени, и, от друга, за работника да не използва машина, на която липсват предвидените по конструкция и на съответните места предпазни елементи, както и да не ги изключва по време на работа.

Ръководство В.4.3.5 - Докладване и събиране на статистически данни

1. Всички трудови злополуки, травми и професионални заболявания трябва да се докладват с цел да бъдат разследвани и събраните статистически данни да се съхраняват, анализират и публикуват, като се държи сметка за задължението за защита на личните данни на моряците. Докладите не следва да се ограничават единствено до случаите на смъртоносни заболявания и злополуки, свързани с кораба.

2. Посочените в алинея 2 на това Ръководство статистически данни трябва да включват броя, естеството, причините и последствията от трудовите злополуки, травми и професионалните заболявания и доколкото е практически възможно, да се посочи ясно в кое точно отделение на кораба е възникнала злополуката, видът на злополука и дали тя е възникнала на море или в пристанище.

3. Всяка държава-членка трябва да вземе под внимание всички международни системи или модели за регистрация на злополуки с моряци, установени от Международната организация на труда.

Ръководство В4.3.6 - Разследване

1. Компетентната власт трябва да предприеме разследване на причините и обстоятелствата за всички трудови злополуки, травми и професионални заболявания, довели до загуба на човешки живот или до тежка контузия, както и други подобни случаи, които могат да са определени от националното законодателство.

2. В разследването е необходимо да се предвиди включването на следното:

(a) условия на труд, като например работна повърхност, разположение на машините, начин на достъп, осветление и методи на работа;

(b) честота на случаите на трудови злополуки, травми и професионални заболявания по възрастови групи;

(c) специални физически или психологически проблеми, породени от условията на кораба;

(d) проблеми, породени от физическото напрежение на кораба, в частност като последица от увеличена работна натовареност;

(e) възникнали в резултат на техническото развитие проблеми, както и въздействието на това развитие по отношение състава на екипажа; и

(f) проблеми, породени от човешки грешки.

Ръководство В4.3.7 - Национални програми за защита и превенция

1. С цел създаване на солидна основа на мерките за насърчаване на безопасността и здравето при работа и предотвратяването на злополуки, травми и професионални заболявания, дължащи се на конкретни рискове, свързани с работата на море, е необходимо да се извърши проучване на общите тенденции, както и на рисковете, разкрити от статистиката.

2. Изпълнението на програми за защита и превенция, целящи подобряване на безопасността и здравето при работа, трябва да е организирано по начин, който да позволява на компетентната власт, корабособствениците и моряците или техни представители и други подходящи органи да играят активна роля, включително чрез средства като информационни сесии, указания на борда относно максималните нива на излагане на потенциално опасни фактори на работното място и други рискове или резултати от систематичната оценка на риска. В частност трябва да се изградят национални или местни общи комитети, ad hoc работни групи или комитети на борда на корабите по безопасност и здраве при работа и предотвратяване на злополуки, в които да са представени интересите на организациите на корабособствениците и моряците.

3. Когато такива дейности се осъществяват на ниво предприятие, следва да се предвиди участието на моряци във всеки комитет на борда на корабите по безопасност и здраве при работа на съответния корабоприитежател.

Ръководство В4.3.8 - Съдържание на програмите за защита и превенция

1. Във функциите на комитетите и другите органи, посочени в алинея 2 на Ръководство В4.3.7, е необходимо да се предвиди включването на следното:

(a) разработването на национални ръководства и политики за управление на системи за безопасността и здравето при работа, както и разпоредби, правила и ръководства за предотвратяване на злополуки;

(b) организиране на програми и обучения по безопасност и здраве при работа и предотвратяване на злополуки;

(с) организиране на рекламна дейност във връзка с безопасността и здравето при работа и предотвратяването на злополуки, включително филми, плакати, съобщения и брошури; и

(d) разпространение на литература и информация за безопасността и здравето при работа и предотвратяването на злополуки, така че те да достигат до моряците на корабите.

2. При изготвянето на текстове, отнасящи се до мерките или препоръчителните практики по безопасност и здраве при работа и предотвратяване на злополуки, трябва да се вземат под внимание съответните разпоредби и препоръки, приети от съответните национални власти или организации или международни организации.

3. При съставяне на програмите за безопасност и здраве при работа и предотвратяване на злополуки всяка държава-членка трябва да взема под внимание всички публикувани от Международното бюро по труда кодекси за добри практики относно безопасността и здравето на моряците.

Ръководство В4.3.9 - Обучение по безопасност и здраве при работа и предотвратяване на трудови злополуки

1. Посочените в алинея 1 (а) на Стандарт А4.3 програми за обучение трябва да се преразглеждат периодично и да се осъвременяват в светлината на развитието на корабите по отношение техните размери, видове и оборудване, както и на промените в практиките по окомплектуването на корабите с екипаж, националността, езика и организацията на работата на борда на кораба.

2. Информирането по отношение на безопасността и здравето при работа и предотвратяване на злополуки трябва да е постоянен процес. Това информиране може да се осъществява посредством:

(а) образователни аудио-визуални материали, като филми, които да се използват от центровете за професионално обучение на моряци и където е възможно - да се прожектират на борда на корабите;

(b) поставяне на плакати на корабите;

(с) включване на статии относно рисковете при работата на море и мерките за осигуряване на безопасността, опазване на здравето при работа и предотвратяването на злополуки в периодични издания, четени от моряци;

(d) специални кампании чрез използване на различни обществени медии за обучение на моряците, включително кампании във връзка с практиките за безопасна работа.

3. Посоченото в алинея 2 на това Ръководство информиране трябва да отчита различните националности, езици и култури на моряците на борда на корабите.

Ръководство В4.3.10 - Обучение по безопасност и здраве на младите моряци

1. Правилата относно безопасността и здравето трябва да се включват във всички общи разпоредби относно медицинските прегледи преди и по време на работа и относно предотвратяването на злополуки и опазването на здравето при работа, които могат да се прилагат по отношение работата на моряците. Тези правила трябва да определят мерките, които ще сведат до минимум рисковете при работа за младите моряци при изпълнение на техните задължения.

2. С изключение на случаите, в които компетентната власт е признала даден млад моряк за напълно квалифициран за определена длъжност, правилата следва да установяват ограничения по отношение на младите моряци за извършване на определени видове работа при липса на подходящ надзор или обучение, които могат да носят особен риск от

злополука или вредно въздействие върху здравето им или физическото им развитие или изискват определена степен на зрялост, опит и умения. При определяне на видовете работа, които следва да бъдат ограничени посредством тези правила, компетентната власт следва да отчете по-специално следното:

- (a) вдигане, местене и носене на тежки товари или предмети;
- (b) влизане в котли, резервоари и водонепроницаеми камери;
- (c) излагане на вредни нива на шум и вибрации;
- (d) работа с подемна и други видове тежка техника и инструменти или работа като подаващи сигнали на работещите с такава техника;
- (e) работа с въжетата за швартоване или влачене или завързване на кораба на док;
- (f) такелаж;
- (g) работа нависоко или на палубата при лошо време;
- (h) нощна вахта;
- (i) обслужване на електрическо оборудване;
- (j) излагане на потенциално вредни материали или вредни физически агенти, като например опасни или отровни вещества, и йонизиращи радиации;
- (k) чистене на инструментите за готвене; и
- (l) опериране или управление на корабните лодки.

3. Компетентната власт следва да предприеме практически мерки или да приложи съответни механизми, за да доведе до знанието на младите моряци информацията относно предотвратяването на злополуки и опазването на тяхното здраве на бодра на кораб. Тези мерки могат да включват подходящи курсове и официални информационни кампании за предотвратяване на злополуки, предназначени за млади моряци, както и професионален инструктаж и надзор на младите моряци.

4. Програмите за образование и професионално обучение на младите моряци както на брега, така и на борда на кораба трябва да включват обучение относно вредните последици за здравето и доброто им състояние от злоупотребата с алкохол и наркотици и други потенциално вредни вещества, както и за рисковете и проблемите, свързани с ХИВ/СПИН и други действия, пораждащи рискове за здравето.

Ръководство В4.3.11 - Международно сътрудничество

1. Държавите-членки с подкрепата на съответните междуправителствени и други международни организации и като си сътрудничат помежду си, трябва да се стараят да постигнат възможно най-голяма съгласуваност в действията за повишаване на безопасността и здравето при работа и предотвратяването на злополуки.

2. При разработване на посочените в Стандарт А4.3 програми за повишаване на безопасността и здравето при работа и предотвратяването на злополуки всяка държава-членка трябва да взема под внимание съответните кодекси с препоръчителни практики, публикувани от Международното бюро по труда и съответните норми на международните организации.

3. Държавите-членки трябва да отчитат нуждата от международно сътрудничество по отношение на непрекъснатото насърчаване на дейностите във връзка с повишаването на безопасността и здравето при работа и предотвратяването на трудови злополуки. Това сътрудничество може да приеме формата на:

- (a) двустранни и многостранни споразумения за уеднаквяване на стандартите и средствата за опазване на здравето и безопасността при работа;
- (b) обмен на информация за конкретни рискове за моряците и за средствата за

насърчаване опазването на здравето и безопасността при работа и предотвратяването на злополуки;

(с) оказване на помощ при изпитанията на екипировка и извършването на проверки по линия на прилагане изискванията на държавата на знамето в съответствие на националното законодателство;

(d) сътрудничество по отношение на подготвянето и разпространението на разпоредби, правила и ръководства относно опазването на здравето и безопасността при работа и предотвратяване на злополуки;

(е) сътрудничество по отношение на производството и употребата на тренировъчни средства; и

(f) използване на обща материална база и оказване на взаимопомощ при обучението на моряците по безопасност и опазване на здравето при работа, предотвратяване на злополуки и безопасни методи на работа.

Правило 4.4 - Достъп до материална база на брега за осигуряване благосъстоянието на моряците

Цел: да се осигури на моряците достъп до материална база и услуги на брега за гарантиране на тяхното здраве и благосъстояние

1. Всяка държава-членка обезпечава лесен достъп до материалната база на брега за осигуряване на благосъстоянието на моряците там, където има такава. Държавите-членки насърчават развитието в определени пристанища на такава база и услуги, както същите са изброените в Кодекса, с цел да предоставят на моряците, чиито кораби се намират в тези пристанища, адекватна материална база и услуги за осигуряване на благосъстоянието им.

2. Кодексът установява отговорностите на съответната държава-членка по отношение на материалната база на брега за осигуряване на благосъстоянието на моряците, които включват културни, развлекателни и информационни средства и услуги.

Стандарт А4.4 - Достъп до материална база на брега за осигуряване благосъстоянието на моряците

1. Всяка държава-членка изисква там, където съществува на нейна територия материална база на брега за осигуряване благосъстоянието на моряците, тя да е на разположение за ползване от всички моряци независимо от тяхната националност, раса, цвят, пол, религия, политически възгледи или социален произход и независимо от знамето, под което плава корабът, на който те работят.

2. Всяка държава-членка насърчава развитието на материална база на брега за осигуряване благосъстоянието на моряците в подходящи пристанища на нейна територия и след консултации със съответните организации на корабособствениците и на моряците определя кои пристанища следва да се считат за подходящи.

3. Всяка държава-членка поощрява създаването на съвети по благосъстоянието на моряците, които редовно преразглеждат материалната база и услуги на брега за осигуряване благосъстоянието на моряците, за да се гарантира, че същите са подходящи от гледна точка на промените на потребностите на моряците, произтичащи от техническото и функционалното развитие, както и от всички други нововъведения в корабоплавателната индустрия.

Ръководство В4.4 - Достъп до материална база на брега за осигуряване благосъстоянието на моряците

Ръководство В4.4.1 - Отговорности на държавите-членки

1. Всяка държава-членка трябва:

(а) да предприеме мерки, за да гарантира, че на моряците в определените пристанища на посещение се предоставят подходяща материална база и услуги за осигуряване на тяхното благосъстояние, както и подходяща защита на моряците при упражняване на тяхната професия; и

(б) при осъществяването на тези мерки да вземе под внимание специалните потребности на моряците, особено когато те се намират в чужди държави и когато влизат в зони на военен конфликт, по отношение на тяхната безопасност, здраве и занимания в свободното им време.

2. Предприетите мерки във връзка с упражняването на контрол върху материалната база и услугите за осигуряване благосъстоянието на моряците трябва да включват участието на съответните представителни организации на корабособствениците и на моряците.

3. Всяка държава-членка трябва да предприеме мерки, целящи ускоряването на свободното разпространяване между корабите, централните агенции за доставка и службите по осигуряване на благосъстоянието на моряци, на материали във връзка с благосъстоянието на моряците, като например филми, книги, вестници и спортна екипировка за употреба от моряците на борда на корабите им и в изградените на брега центрове по благосъстояние на моряците.

4. Държавите-членки трябва да си сътрудничат в насърчаването на развитието на благосъстоянието на моряците на море и в пристанищата. Това сътрудничество трябва да включва:

(а) консултации между компетентните власти, целящи предоставянето и подобряването на материалната база и услуги за осигуряване на благосъстоянието на моряците както в пристанищата, така и на борда на корабите;

(б) споразумения за обединяване на ресурси и съвместно предоставяне на материална база и услуги за осигуряване на благосъстоянието на моряците в големите пристанища, за да се избегне ненужното дублиране;

(с) организиране на международни спортни прояви и поощряване на моряците да участват в спортни дейности; и

(д) организация на международни семинари по въпросите на благосъстоянието на моряците на море и в пристанищата.

Ръководство В4.4.2 - Материална база и услуги за осигуряване на благосъстоянието на моряците в пристанищата

1. Всяка държава-членка трябва да предостави или да гарантира предоставянето на такава материална база и услуги за осигуряване на благосъстоянието на моряците, от каквито може да има необходимост в съответните пристанища на държавата.

2. Материална база и услуги за осигуряване на благосъстоянието на моряците трябва да се предоставят в съответствие с националните условия и практики от една или повече от следните институции:

(а) обществените власти;

(б) съответните организации на корабособствениците и на моряците на базата на колективно споразумение или други договорености; и

(с) доброволни организации.

3. В пристанищата следва да се изгради и развива необходимата материална база за осигуряване на благосъстоянието, отдиха и възстановяването на моряците. Тази база трябва да включва следното:

(а) според нуждите, заседателни зали и зали за отдих;

(б) спортни съоръжения, включително и такива за спортни занимания на открито, включително и за състезания;

(с) образователни средства и пособия; и

(д) когато е подходящо, условия за изповядване на религия и за лични консултации.

4. Такава материална база и услуги могат да се осигурят на моряците в съответствие с техните потребности и чрез предоставянето им на достъп до материална база и услуги, предназначени за общо ползване.

5. Когато голям брой моряци от различни националности, намиращи се в дадено пристанище, се нуждаят от услуги, като хотели, клубове и спортни площадки, компетентните власти или органи на държавите, чиито граждани са тези моряци и под чиито знамена плават корабите им, както и съответните международни асоциации трябва да се консултират и да си сътрудничат с компетентните власти и органи на държавата, в която се намира пристанището, както и помежду си с оглед обединяване на ресурсите и избягване на ненужно дублиране.

6. Подходящи хотели и общежития за моряците следва да се осигурят в местата, където има необходимост от тях. Те трябва да предоставят услуги, сравними с тези на хотел от добра категория и когато е възможно, трябва да са разположени на добро място и да не се намират в непосредствена близост до доковете. Върху такива хотели и общежития трябва да се упражнява подходящ контрол, цените трябва да са в разумни граници и когато се налага и е практически възможно, трябва да се вземат мерки за настаняване на семействата на моряците.

7. Всички моряци независимо от тяхната националност, раса, цвят, религия, политически убеждения или социален произход и независимо от знамето, под което плава корабът, на който тези моряци са наети, ангажирани или работят, следва да имат достъп до тази материална база и услуги. Без да се накърнява по никакъв начин този принцип, в някои пристанища може да се окаже необходимо да се предоставят различни видове материална база, съизмерими по категория, но пригодени към обичаите и нуждите на различните групи моряци.

8. Изисква се да се предприемат мерки, гарантиращи наемането на пълен работен ден, в случай на нужда, на технически компетентни лица за обслужване на материалната база и услуги за осигуряване на благосъстоянието на моряците в допълнение към евентуалните доброволци.

Ръководство В4.4.3 - Съвети по благосъстоянието

1. На ниво пристанище, на регионално или национално равнище, в зависимост от нуждите, следва да се създадат съвети по благосъстоянието. Техните функции трябва да включват:

(а) да контролират дали съществуващата материална база и услуги за осигуряване на благосъстоянието на моряците отговаря по подходящ начин на техните потребности и да следят за възникването на необходимост от осигуряване на допълнителна или извездането от употреба на неизползвана материална база и услуги; и

(б) да подпомагат и консултират лицата, отговорни за предоставяне на материална база и услуги, и да осигуряват координация между тях.

2. В състава на съветите по благосъстоянието трябва да се включват представители на организациите на корабособствениците и на моряците, компетентната власт и когато това е подходящо, доброволчески организации и социални органи.

3. В съответствие с изискванията на националното законодателство и доколкото е подходящо, в работата на пристанищните, регионалните и националните съвети по благосъстоянието следва да се привлекат консулите на морски държави и местните представители на чуждестранни организации по благосъстоянието.

Ръководство В4.4.4 - Финансиране на материалната база за осигуряване благосъстоянието на моряците

1. В съответствие с националните условия и практики финансовата подкрепа за материалната база за осигуряване на благосъстоянието на моряците в пристанищата следва да се предоставя посредством един или повече от следните източници:

- (a) субсидии от обществени фондове;
- (b) данъци или други специални вземания от корабоплавателни източници;
- (c) доброволни помощи от корабособственици, моряци или техните организации; и
- (d) доброволни помощи от други източници.

2. Налаганите данъци, такси и специални вземания за осигуряване на благосъстоянието на моряците могат да се ползват единствено за целите, за които същите се събират.

Ръководство В4.4.5 - Разпространяване на информация и мерки за улеснение

1. Сред моряците трябва да се разпространява информация относно материалната база и услугите, предоставяни на широката общественост в пристанищата на посещение и по-специално такива като транспорт, благосъстояние, забавления, образование и места за религиозни служби, както и по отношение на материалната база и услугите, предвидени специално за моряци.

2. На моряците следва да се предоставят подходящи транспортни средства на умерени цени по всяко разумно време, за да могат да се придвижат от удобни места на пристанището до градските райони.

3. Компетентните власти трябва да предприемат всички подходящи мерки, за да сведат до знанието на корабособствениците и моряците, влизачи в пристанището, всички специални закони и обичаи, нарушаването на които може да застраши свободата им.

4. Компетентните власти трябва да оборудват зоните на пристанището и пътищата за достъп с подходящо осветление и маркировка, както и да осигурят редовни патрули за гарантиране на защитата на моряците.

Ръководство В4.4.6 - Моряци в чуждо пристанище

1. С цел осигуряване на защитата на моряците в чужди пристанища следва да се предприемат мерки за улесняване на:

- (a) достъпа до консулски служител на държавата, чиито граждани са моряците; и
- (b) ефективно сътрудничество между консулите и местните или националните власти.

2. Съдебното производство срещу моряци, задържани в чужди пристанища, трябва да бъде бързо, законосъобразно и при оказване на подходяща консулска защита.

3. В случай на задържане на моряк по каквато и да е причина на територията на държава-членка компетентната власт трябва да уведоми незабавно държавата, чийто

гражданин е морякът, и държавата, под чието знаме плава корабът му, ако морякът изиска това. Компетентната власт трябва незабавно да информира моряка за правото му на такова искане. Държавата, чийто гражданин е морякът, трябва бързо да уведоми неговото семейство. Компетентната власт трябва да позволи незабавен контакт на консулските служители на тези държави с моряка и редовни посещения през целия период на задържане на моряка.

4. Всяка държава-членка трябва да предприеме мерки, когато това е необходимо, за осигуряване на безопасността на моряците от агресия и други незаконни актове, докато техните кораби са в нейните териториални води и особено когато приближават пристанища.

5. Отговорните лица в пристанищата и на борда на корабите трябва да положат всички усилия, за да улеснят кратките престои на моряците на брега, във възможно най-кратък срок след пристигането на кораба в пристанището.

Правило 4.5 - Социално осигуряване

Цел: да се гарантира предприемането на мерки, целящи осигуряването на моряците на достъп до социалното осигуряване

1. Всяка държава-членка гарантира, че всички моряци и доколкото това е регламентирано от националното ѝ законодателство, и техните семейства имат достъп до социалното осигуряване в съответствие с Кодекса, без това да накърнява всякакви по-благоприятни условия, посочени в алинея 8 на член 19 от Устава на Международната организация на труда.

2. Всяка държава-членка предприема мерки съобразно националните условия индивидуално и чрез международно сътрудничество за постепенно постигане на всеобхватно социално осигуряване на моряците.

3. Всяка държава-членка гарантира, че моряците, които са обект на нейното законодателство в областта на социалното осигуряване и доколкото това е регламентирано от националното ѝ законодателство, и техните семейства имат право да се ползват от социално осигуряване, което не е по-малко благоприятно от това, от което се ползват работниците и служителите на брега.

Стандарт А4.5 - Социално осигуряване

1. С оглед постигането на предвиденото в Правило 4.5 всеобхватно социално осигуряване трябва да се отчитат следните видове социално осигуряване: медицинското обслужване, обезщетения при болест, обезщетения при безработица, обезщетения за възраст, обезщетения за трудови злополуки, семейни обезщетения, обезщетения при майчинство, обезщетения за неработоспособност, наследствени обезщетения, които допълват осигуряването, установено в Правило 4.1 за медицинското обслужване и Правило 4.2 за отговорността на корабоприитежателя, както и в други глави на тази Конвенция.

2. В момента на ратифициране осигуряването, което всяка държава-членка предоставя в съответствие с алинея 1 на Правило 4.5, включва най-малко три от деветте вида социално осигуряване, изброени в алинея 1 на този Стандарт.

3. Всяка държава-членка предприема стъпки в съответствие с националните си условия за предоставяне на допълнителното социално осигуряване, предвидено в алинея 1 на този Стандарт, на всички моряци, които имат постоянно местожителство на нейна територия. Това задължение може да бъде изпълнено например чрез съответните

двустранни или многостранни споразумения или чрез система на осигурителни вноски. Така полученото осигуряване не може да е по-малко благоприятно от осигуряването, което ползват работниците на брега, които живеят на нейна територия.

4. Независимо от разпределението на отговорностите, предвидено в алинея 3 на този Стандарт, държавите-членки могат чрез двустранни и многостранни споразумения и чрез разпоредби, приети в рамките на организации за регионална икономическа интеграция, да определят други правила относно законодателството в областта на социалното осигуряване, приложимо по отношение на моряците.

5. Отговорностите на всяка държава-членка по отношение на моряците, намиращи се на кораби, които плават под нейно знаме, включват предвиденото в разпоредбите на правила 4.1 и 4.2, както и свързаните с тях разпоредби на Кодекса, а така също и установеното в нейните общи отговорности по силата на международното право.

6. Всяка държава-членка проучва различните начини за предоставяне на съизмерими помощи на моряците в случай на липса на достатъчно покритие по посочените в алинея 1 на този Стандарт видове социално осигуряване и в съответствие с националното законодателство и практика.

7. Предвиденото в алинея 1 на Правило 4.5 обезщетение според конкретните обстоятелства може да се регламентира в закони или наредби, в частни схеми или в колективни трудови договори или в комбинация от тях.

8. Доколкото е съвместимо с националното законодателство и практика, държавите-членки си сътрудничат чрез двустранни или многостранни споразумения или други начини, за да гарантират правото на всички моряци на социално осигуряване чрез схеми със или без вноски, което те са придобили или са на път да придобият независимо от тяхното местожителството.

9. Всяка държава-членка установява справедливи и ефективни процедури за уреждане на спорове.

10. В момента на ратифициране всяка държава-членка уточнява видовете социално осигуряване, за които се предоставя предвидената в алинея 2 на този Стандарт защита. Впоследствие тя уведомява генералния директор на Международното бюро по труда, когато предостави защита за един или повече от останалите видове социално осигуряване, изброени в алинея 1 на този Стандарт. Генералният директор поддържа регистър с тази информация и я предоставя на всички заинтересовани страни.

11. Докладите по член 22 на Устава на Международната организация на труда до Международното бюро по труда включват така също информация относно стъпките, предприети в съответствие с алинея 2 на Правило 4.5 за разпространение на защитата и над други осигурени социални рискове.

Ръководство В4.5 - Социално осигуряване

1. Предвидената в алинея 2 на Стандарт А4.5 защита, която следва да се предостави в момента на ратификация, трябва като минимум да включва медицинско обслужване, обезщетения при безработица и обезщетения при трудови злополуки.

2. В посочените в алинея 6 на Стандарт А4.5 случаи съизмеримите помощи могат да бъдат предоставяни чрез застраховки, двустранни или многостранни споразумения или други ефективни средства, като се вземат под внимание разпоредбите на съответните колективни трудови договори. Когато такива мерки са приети, моряците, по отношение на които тези мерки се прилагат, трябва да бъдат консултирани относно начините, по които се предоставят различните видове социално осигуряване.

3. Когато моряците са обект на повече от едно национално законодателство по отношение на социалното осигуряване, заинтересованите държави-членки трябва да си сътрудничат, за да установят на базата на взаимно съгласие чие законодателство ще се прилага, отчитайки такива фактори, като типа и равнището на защита съгласно съответните законодателства, които са по-благоприятни за заинтересованите моряци, както и предпочитанията на моряците.

4. Процедурите, които следва да се създадат по силата на алинея 9 на Стандарт А4.5, трябва да бъдат предназначени за обхващане на всички спорове, отнасящи се до исканията на заинтересованите моряци, независимо от начина, по който се осигурява това обхващане.

5. Всяка държава-членка трябва да предостави установеното в Конвенцията социално осигуряване на всички моряци, нейни или чужди граждани или и двете, които работят на борда на кораби, плаващи под нейно знаме, в зависимост от това, кое е приложимо, и трябва периодично да преразглежда изброените в алинея 1 на Стандарт А4.5 видове социално осигуряване с оглед определянето на допълнителни видове, подходящи за заинтересованите моряци.

6. Моряшките трудови договори трябва да определят средствата, чрез които корабособственикът ще предоставя на моряка различните видове социално осигуряване, както и всяка друга свързана с това информация, с която корабособственикът разполага, като например установени със закон удържки от заплатите на моряка и вноски на корабособственика, които могат да се извършват в съответствие с изискванията на определени упълномощени органи съгласно съответните национални схеми за социално осигуряване.

7. Държавата-членка, под чието знаме плава корабът, упражнявайки ефективно своята юрисдикция по социалните въпроси, следва да се увери, че корабособствениците изпълняват своите отговорности относно социалното осигуряване, като включително изплащат изискваните от тях вноски по схемите за социално осигуряване.

Глава 5. Изпълнение и въвеждане в сила

1. Правилата в тази Глава определят задълженията на всяка държава-членка да спазва изцяло и да въведе в сила принципите и правата, установени в членовете на тази Конвенция, както и отделните задължения, предвидени в глави 1, 2, 3 и 4.

2. Алинеи 3 и 4 на член VI, които позволяват изискванията на Част А на Кодекса да се прилагат чрез равносилни по същество разпоредби, не се отнасят за Част А от Кодекса в тази Глава.

3. В съответствие с алинея 2 на член VI всяка държава-членка изпълнява установените ѝ в Правилата задължения по начин, регламентиран в съответните Стандарти на Част А на Кодекса, като отдава нужното внимание на съответните Ръководства в Част Б на Кодекса.

4. Разпоредбите на тази Глава се прилагат, като се има предвид, че моряците и корабособствениците, както всички други лица, са равнопоставени пред закона и имат право на еднаква защита от закона, както и не са обект на дискриминация при достъпа им до съдилища, трибунали или други механизми за разрешаване на спорове. Разпоредбите на тази глава не определят материална или териториална компетентност.

Правило 5.1 - Отговорности на държавата на знамето

Цел: да се гарантира, че всяка държава-членка изпълнява задълженията си по тази Конвенция по отношение на корабите, които плават под нейно знаме

Правило 5.1.1 - Общи принципи

1. Всяка държава-членка е отговорна за осигуряване на изпълнението на нейните задълженията по тази Конвенция по отношение на корабите, които плават под нейно знаме.

2. Всяка държава-членка установява ефективна система за преглед и освидетелстване на условията на труд на море в съответствие с правилата 5.1.3 и 5.1.4, гарантирайки, че условията на труд и живот на моряците, които се намират на кораби, плаващи под нейно знаме, отговарят и ще продължават да отговарят на установените в тази Конвенция норми.

3. При установяването на ефективна система за преглед и освидетелстване на условията на труд на море всяка държава-членка може, когато това е подходящо, да упълномощи обществени институции или други организации (включително от други държави-членки, ако последните са съгласни), които тя счита за компетентни и независими, да извършват прегледи или да издават свидетелства или и двете. Във всички случаи държавата-членка носи пълната отговорност за прегледа и освидетелстването на условията на живот и труд на съответните моряци, намиращи се на кораби, които плават под нейно знаме.

4. Морско трудово свидетелство, допълнено с Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция, представлява *prima facie* доказателство, че на кораба е извършен надлежен преглед от държавата-членка, под чието знаме той плава, и че изискванията на тази Конвенция относно условията на живот и труд на моряците са спазени в степен, удостоверена в свидетелството.

5. Предоставените в съответствие с член 22 на Устава на Международната организация на труда доклади от държавата-членка до Международното бюро по труда съдържат информация за посочената в алинея 2 на настоящото Правило система, включително за метода, използван за оценяване на нейната ефективност.

Стандарт А5.1.1 - Общи принципи

1. Всяка държава-членка определя ясни цели и норми относно управлението на нейните системи за преглед и освидетелстване, както и подходяща обща процедура за оценяване на степента на постигане на тези цели и норми.

2. Всяка държава-членка изисква от всички кораби, които плават под нейно знаме, да имат на разположение на борда си екземпляр от тази Конвенция.

Ръководство В5.1.1 - Общи принципи

1. Компетентната власт трябва да предприема съответните мерки за насърчаване на ефективното сътрудничество между посочените в правилата 5.1.1 и 5.1.2 обществени институции и други организации, които се занимават с условията на труд и живот на моряците на борда на корабите.

2. За да се осигури по-добро сътрудничество между инспекторите, корабособствениците, моряците и съответните им организации, както и за да се поддържат или подобрят условията на живот и труд на моряците, компетентната власт трябва да провежда регулярно консултации с представители на техните организации като най-добро средство за постигане на тези цели. Начинът на провеждане на тези консултации трябва да се определя от компетентната власт след консултации с организациите на корабособствениците и на моряците.

Правило 5.1.2 - Упълномощаване на признатите организации

1. Посочените в алинея 3 на Правило 5.1.1 обществени институции и другите организации ("признати организации") трябва да са признати от компетентната власт като отговарящи на изискванията на Кодекса относно компетентността и независимостта. Функциите по преглед и освидетелстване, за които признатите организации могат да са упълномощени да изпълняват, са в сферата на дейностите, които са изрично упоменати в Кодекса като дейности, извършвани от компетентната власт или признати организации.

2. Посочените в алинея 5 на Правило 5.1.1 доклади, съдържат информация относно всички признати организации, степента, в която те са упълномощени, както и мерките, предприети от държавата-членка, за да се гарантира, че дейностите, за които има упълномощаване, се изпълняват изцяло и резултатно.

Стандарт А5.1.2 - Упълномощаване на признатите организации

1. За целите на признаване на организациите в съответствие с алинея 1 на Правило 5.1.2 компетентната власт проверява компетентността и независимостта на съответната организация и определя дали организацията е показала в достатъчна за изпълнението на дейностите, за които тя е упълномощена, степен, че:

(а) притежава необходимите познания и опит в съответните области на тази Конвенция и достатъчно познаване на експлоатацията на корабите, включително минималните изисквания за наемане на работа на моряци на борда на кораби, условията за наемане на работа на борда, жилищно настаняване, условията за отход и възстановяване, храна и сервиране, предотвратяване на злополуки, опазване на здравето, медицинско обслужване, благосъстояние и социално осигуряване;

(б) има възможността да поддържа и осъвременява познанията на персонала си;

(с) притежава необходимите познания относно изискванията на тази Конвенция, както и относно прилаганото национално законодателство и съответните международни актове; и

(д) има подходящ капацитет, структура, опит и способности, съответстващи на вида и степента на упълномощаване.

2. Всяко пълномощно, предоставено по отношение на прегледите, като минимум упълномощава признатата организация да изисква коригирането на несъответствията, които е установила по отношение на условията на живот и труд на моряците, и да извършва инспекции в това отношение при поискване от държавата на пристанището.

3. Всяка държава-членка трябва да създаде:

(а) система за гарантиране на качеството на работата, извършвана от признатите организации, която да включва информация относно прилаганото национално законодателство и съответните международни актове; и

(б) процедури за осъществяване на комуникация със и упражняване контрол над такива организации.

4. Всяка държава-членка предоставя на Международното бюро по труда актуален списък на всички признати организации, които тя е упълномощила да действат от нейно име и да поддържат актуалността на този списък. Списъкът трябва да определя функциите, които признатите организации са упълномощени да извършват. Бюрото предоставя този списък на широката общественост.

Ръководство В5.1.2 - Упълномощаване на признатите организации

1. Организация, която иска да бъде призната, трябва да покаже, че има нужната техническа, административна и управленска компетентност и капацитет, за да осигури

предоставянето на навременни услуги със задоволително качество.

2. При оценяване на способността на дадена организация компетентната власт трябва да определя дали организацията:

- (a) има подходящия технически, управленски и помощен персонал;
- (b) има достатъчно квалифициран професионален персонал, за да предоставя съответните услуги с адекватно географско покритие;
- (c) е доказала способността си да предоставя навременни услуги със задоволително качество; и
- (d) е независима и прозрачна в действията си.

3. Компетентната власт трябва да сключи писмено споразумение с всяка призната от нея организация с цел упълномощаване. Споразумението трябва да включва следните елементи:

- (a) обхват на приложение;
- (b) цел;
- (c) общи условия;
- (d) изпълнение на функциите, за които се упълномощава;
- (e) законова основа на функциите, за които се упълномощава;
- (f) докладване пред компетентната власт;
- (g) определяне от компетентната власт на упълномощаването на признатата организация;
- (h) упражняване на контрол от компетентната власт върху делегираните на признатата организация дейности.

4. Всяка държава-членка трябва да изисква от признатите организации да разработят система за обучение на наетия от тях персонал в качеството им на инспектори, за да се гарантира навременното опресняване на техните познания и компетентност.

5. Всяка държава-членка трябва да изисква от признатите организации да поддържат списъци с услугите, извършени от тях, чрез които списъци да могат да докажат постигането на изискваните стандарти по точките, които обхващат техните услуги.

6. При разработването на процедурите за контрола, посочен в алинея 3 (b) на Стандарт А5.1.2, държавите-членки трябва да вземат предвид Ръководството за упълномощаване на организации за действие от името на администрацията, прието в рамките на Международната морска организация.

Правило 5.1.3 - Морско трудово свидетелство и Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция

1. Това Правило се прилага за кораби с брутен тонаж:

- (a) 500 или повече тона, извършващи международни рейсове; и
- (b) 500 или повече тона, плаващи под знаме на държава-членка и опериращи от пристанище или между пристанища в друга държава.

За целите на настоящото Правило "международен рейс" означава рейс от пристанище в една държава до пристанище извън тази държава.

2. Това Правило също така се прилага за всички кораби, които плават под знамето на държава-членка и не попадат в обхвата на алинея 1 на настоящото Правило, по искане, отправено от корабособственика до съответната държава-членка.

3. Всяка държава-членка изисква от корабите, които плават под нейно знаме, да имат и да поддържат Морско трудово свидетелство, удостоверяващо, че на условията за живот и труд на моряците на борда на кораба, включително и на мерките за осигуряване на постоянно съответствие с изискванията на приетите норми, които следва да се включат в

посочената в алинея 4 на това Правило декларация за съответствие с Морската трудова конвенция, е извършен преглед и те отговарят на националното законодателство или други мерки за прилагане на тази Конвенция.

4. Всяка държава-членка изисква от корабите, които плават под нейно знаме, да имат и да поддържат декларация за съответствие с Морската трудова конвенция, съдържаща националните изисквания за прилагане на тази Конвенция относно условията на живот и труд на моряците и установяваща мерките, предприети от корабособственика, за да гарантира съответствието на даден кораб или кораби с изискванията.

5. Морското трудово свидетелство и Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция трябва да отговарят на установения в Кодекса модел.

6. Когато компетентната власт на държава-членка или призната организация, която е надлежно упълномощена за тази цел, в резултат на извършен преглед е установила, че кораб, плаващ под знамето на държава-членка, отговаря или продължава да отговаря на установените в тази Конвенция норми, тя издава или подновява съответното Морско трудово свидетелство и го вписва в регистър, достъпен за широката общественост.

7. Подробните изисквания относно Морското трудово свидетелство и Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция, включително списък на областите, подлежащи на преглед и одобрение, са определени в Част А на Кодекса.

Стандарт А5.1.3 - Морско трудово свидетелство и Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция

1. Морското трудово свидетелство се издава на корабите от компетентната власт или от призната организация, която е упълномощена надлежно за целта, за период не по-дълъг от пет години. Приложение А5-1 съдържа списък с областите, които подлежат на преглед и за които трябва да се установи, че отговарят на националното законодателство или други мерки за прилагане изискванията на тази Конвенция относно условията на живот и труд на моряците на корабите, преди да бъде издадено Морско трудово свидетелство.

2. Морското трудово свидетелство е валидно при условие, че е извършен междинен преглед от компетентната власт или от призната организация, която е надлежно упълномощена за целта, за да се осигури постоянно съответствие с националните изисквания, прилагащи тази Конвенция. В случай че се извършва само един междинен преглед, а периодът на валидност на морското трудово свидетелство е пет години, то този преглед се извършва между втората и третата годишна дата от издаването на Морското трудово свидетелство. Годишна дата означава денят и месецът от всяка година, които отговарят на датата на изтичане на валидността на Морското трудово свидетелство. Обхватът и дълбочината на междинния преглед трябва да са равни на тези на преглед за подновяване на свидетелството. Свидетелството се препотвърждава след извършването на междинен преглед, резултатите от който са удовлетворителни.

3. Независимо от предвиденото в алинея 1 на този Стандарт, когато прегледът за подновяване е извършен в срок от три месеца преди изтичане на съществуващото свидетелство новото Морско трудово свидетелство е в сила от датата на извършване на прегледа за подновяване на свидетелството за период, ненадвишаващ пет години от датата на изтичане на съществуващото Морско трудово свидетелство.

4. Когато прегледът за подновяване на свидетелството е извършен повече от три месеца преди датата на изтичане на съществуващото свидетелство, новото Морско трудово свидетелство е в сила за период, ненадвишаващ пет години от датата на извършване на прегледа за подновяване на свидетелството.

5. Възможно е издаването на временно Морско трудово свидетелство:

(a) за нови кораби при доставка;

(b) когато даден кораб сменя знамето, под което плава; или

(c) когато даден корабособственик поема отговорност за опериране на кораб, който е нов за него.

6. Временното Морско трудово свидетелство може да се издава от компетентната власт или от призната организация, която е надлежно упълномощена за целта, за период от време, който не надвишава шест месеца.

7. Временното Морско трудово свидетелство може да се издава само след потвърждаване на следното:

(a) че в рамките на разумното и осъществимото корабът е бил прегледан по областите, изброени в Приложение А5-I, като се отчита потвърждението на предвиденото в букви (b), (c) и (d) на тази алинея;

(b) че корабособственикът е доказал пред компетентната власт или призната организация, че корабът разполага с подходящи процедури, за да спазва изискванията на тази Конвенция;

(c) че капитанът е запознат с изискванията на тази Конвенция и с отговорностите по изпълнението им; и

(d) че съответната информация е предадена на компетентната власт или призната организация за издаване на Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция.

8. Преди изтичането на временното свидетелство се извършва пълен преглед в съответствие с алинея 1 на този Стандарт, за да може да се издаде Морско трудово свидетелство за целия срок. След първите шест месеца, установени в алинея 6 на този Стандарт, не може да се издават повече временни свидетелства. За периода, за който е в сила временното Морско трудово свидетелство, не е нужно издаването на Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция.

9. Морското трудово свидетелство, временното Морско трудово свидетелство и Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция трябва да се съставят по типова форма, отговаряща на моделите, предоставени в Приложение А5-II.

10. Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция се прилага към морското трудово свидетелство. Тя се състои от две части:

(a) Част I се съставя от компетентната власт, която: (i) определя областите, които са обект на прегледа в съответствие с алинея 1 на този Стандарт; (ii) определя националните изисквания, чрез които се въвеждат в сила съответните разпоредби на тази Конвенция, посредством препратки към съответните национални законови разпоредби, както и доколкото е нужно, посредством кратка информация за основното съдържание на националните изисквания; (iii) препраща към разпоредбите на националното законодателство по отношение на определени категории кораби; (iv) вписва всички равностойни по същество разпоредби, приети съгласно алинея 3 на член VI; и (v) посочва ясно всяко изключение, направено от компетентната власт съгласно Глава 3; и

(b) Част II се съставя от корабособственика и определя предприетите мерки за осигуряване на текущото съответствие в периода между прегледите с националните изисквания и предложените мерки за постигане на непрекъснато подобрене.

Компетентната власт или призната организация, надлежно упълномощена за целта, заверява Част II и издава Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция.

11. Резултатите от всички последващи прегледи или други инспекции, извършени по отношение на съответния кораб, и всички значителни несъответствия, установени по

време на тези инспекции, се записват заедно с датата, на която установените несъответствия са били отстранени. Тези данни заедно с превода им на английски език, когато не са на английски, в съответствие с националното законодателство се вписват или прилагат към Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция или по някакъв друг начин се предоставят на разположение на моряците, на инспекторите на държавата на знамето, упълномощените служители на държавата на пристанището и представители на организациите на корабособствениците и на моряците.

12. На борда на кораба се изисква да има актуално валидно Морско трудово свидетелство и Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция заедно с превод на английски език, когато оригиналите не са на английски, и на явно и достъпно за моряците място се поставят копия от същите. Копия от тези документи се предоставят при поискване и в съответствие с националното законодателство на моряците, инспекторите на държавата на знамето, упълномощените служители на държавата на пристанището и представителите на организациите на корабособствениците и на моряците.

13. Предвиденото в алинеи 11 и 12 на този Стандарт изискване за превод на английски език не се прилага по отношение на кораби, които не извършват международни рейсове.

14. Свидетелството, издадено в съответствие с алинеи 1 или 5 на този Стандарт, престава да е валидно при настъпване на всеки един от следните случаи:

(а) ако съответните прегледи не са извършени в рамките на определените в алинея 2 на този Стандарт срокове;

(б) ако свидетелството не е потвърдено в съответствие с алинея 2 на този Стандарт;

(с) когато корабът смени знамето, под което плава;

(д) когато корабособственикът престане да носи отговорност за експлоатацията на кораба;

(е) когато са направени значителни промени в конструкцията или оборудването, установени в Глава 3.

15. В изброените в алинея 14 (с), (д) или (е) на този Стандарт случаи ново свидетелство се издава само когато компетентната власт или признатата организация, издаваща новото свидетелство, е напълно убедена, че корабът отговаря на изискванията на този Стандарт.

16. Компетентната власт или признатата организация, упълномощена за целта от държавата, под чието знаме плава корабът, отнема Морското трудово свидетелство при наличие на доказателства, че съответният кораб не отговаря на изискванията на тази Конвенция и че не са предприети изискващите се коригиращи действия.

17. Когато компетентната власт или признатата организация преценяват дали да отнемат Морско трудово свидетелство в съответствие с алинея 16 на този Стандарт, се изисква да отчитат сериозността или честотата на повтаряне на несъответствията.

Препоръка В5.1.3 - Морско трудово свидетелство и Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция

1. Изброяването на националните изисквания в Част I на Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция трябва да включва или да бъде придружавана от препратка към законовите разпоредби, свързани с условията на живот и труд на моряците по всяка една от областите, изброени в Приложение А5-I. Когато националното законодателство следва точно изискванията на тази Конвенция, препратката може да бъде напълно достатъчна. Когато дадена разпоредба на Конвенцията се изпълнява чрез мярка, равностилна по същество, според разпоредбите на член VI, алинея 3 тази разпоредба трябва

да бъде установена и да се предостави кратко обяснение. Когато се допуска изключение от компетентната власт, съгласно Глава 3, съответната разпоредба или разпоредби трябва да бъдат ясно посочени.

2. Посочените в Част II на Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция мерки, разработени от корабособственика, трябва специално да посочват в кои случаи ще бъдат проверявани текущото спазване на определени национални изисквания, лицата, отговорни за проверката, записите, които трябва да се водят, както и процедурите, които трябва да се спазват, когато се установи несъответствие. Част II може да съществува под различни форми. Тя може да включва препратки към други, по-подробни документи относно политиките и процедурите, свързани с други аспекти на морския сектор, като например документите, изисквани съгласно Международния кодекс за управление на безопасната експлоатация на кораби и предотвратяване на замърсяването (ISM Code), или информацията, изисквана съгласно Правило 5 на Международната конвенция за опазване на човешкия живот на море (SOLAS), Глава XI-1, относно непрекъснатия документален запис на историята на кораба.

3. Мерките за гарантиране на текущото съответствие с изискванията трябва да включват общите международни изисквания по отношение на корабособственика и капитана, като последните трябва да бъдат в течение на най-новите постижения в технологията и научните открития относно организацията на работното място, като вземат предвид рисковете, свойствени за работата на моряците, и съответно да информират представителите на моряците, като по този начин осигуряват по-добро ниво на защита на условията на живот и труд на моряците на борда.

4. Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция преди всичко трябва да съдържа ясно формулирани условия, предназначени да подпомогнат всички заинтересовани лица, като например инспекторите на държавата на знамето, изпълномощените служители на държавата на пристанището и моряците при извършване на проверка на правилното изпълнение на изискванията.

5. Пример за вида информация, който може да се съдържа в Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция, е предоставен в Приложение B5-I.

6. При промяна на знамето, под което плава даден кораб, в съответствие с алинея 14 (с) на Стандарт A5.1.3 и когато и двете заинтересовани държави са ратифицирали тази Конвенция, държавата-членка, под чието знаме е плавал първоначално корабът, трябва във възможно най-кратък срок да предаде на компетентната власт на другата държава-членка копия от Морското трудово свидетелство и Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция, които са били на борда на кораба преди смяната на знамето, и доколкото това е приложимо, копия от докладите за съответните прегледи, ако компетентната власт в рамките на три месеца от датата на смяната на знамето изяви такова желание.

Правило 5.1.4 - Инспектиране и въвеждане в сила

1. Всяка държава-членка проверява чрез ефективна и координирана система на редовни инспекции, мониторинг и други контролни мерки спазването от корабите, които плават под нейно знаме, на изискванията на тази Конвенция така, както същата е въведена в националното законодателство.

2. Подробни изисквания относно посочената в алинея 1 на това Правило системата за инспектиране и въвеждане в сила са установени в Част А на Кодекса.

Стандарт A5.1.4 - Инспектиране и въвеждане в сила

1. Всяка държава-членка поддържа система за инспектиране на условията за моряците на корабите, които плават под нейно знаме, която включва потвърждение, че мерките, отнасящи се до условията на живот и труд, удостоверени в Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция, когато това е приложимо, се спазват и изискванията на тази Конвенция се изпълняват.

2. Компетентната власт назначава достатъчен брой квалифицирани инспектори за изпълнение на отговорностите ѝ съгласно алинея 1 на този Стандарт. Когато за извършването на инспекции са упълномощени признати организации, държавата-членка изисква персоналот, който извършва тези инспекции, да притежава необходимата за изпълнението на тези задължения квалификация и им предоставя нужните законови права, за да изпълняват тези свои задължения.

3. За да се гарантира, че инспекторите притежават необходимите или изискваните се квалификация, компетентност, мандат, правомощия, статут и независимост, за да могат да извършват инспекции и да осигурят посоченото в алинея 1 на този Стандарт съответствие, се приемат подходящи разпоредби.

4. Там, където е приложимо, инспекциите се извършват на интервалите от време съгласно изискванията на Стандарт А5.1.3. Интервалите в никакъв случай не трябва да превишават три години.

5. Ако държава-членка получи жалба, която не счете за категорично необоснована, или получи доказателства, че кораб, който плава под нейно знаме, не отговаря на изискванията на тази Конвенция или има сериозни несъответствия в изпълнението на мерките, установени в Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция, държавата-членка предприема необходимите стъпки за разследване на случая и осигуряване на предприемането на действия за отстраняване на установените несъответствия.

6. Всяка държава-членка установява подходящи правила и осигурява тяхното ефективно въвеждане в сила, за да гарантира на инспекторите такъв статут и условия за изпълнение на техните задължения, които да им осигурят независимост при смяна на правителството, както и от неуместни външни влияния.

7. Инспекторите, на които са дадени ясни инструкции относно задачите, които трябва да изпълняват, и които са снабдени със съответните легитимационни документи, имат пълномощията:

(а) да се качват на борда на корабите, които плават под знамето на съответната държава-членка;

(б) да провеждат всякакви проучвания, тестове или разследвания, които сметат за необходими, за да бъдат сигурни, че нормите се спазват стриктно; и

(с) да изискват отстраняването на установените несъответствия и когато имат основание да вярват, че несъответствията представляват сериозно нарушение на изискванията на тази Конвенция (включително относно правата на моряците) или представляват сериозна заплаха за безопасността, здравето и сигурността на моряците, да забранят на кораба да напусне пристанището, ако не бъдат предприети необходимите мерки.

8. Всички действия, предприети в съответствие с алинея 7 (с) на този Стандарт, подлежат на обжалване пред съдебен или административен орган.

9. Инспекторите въз основа на собствената си преценка имат правото да дават съвети вместо да постановяват или да препоръчват предприемането на мерки по съдебен ред, когато не съществува явно нарушение на изискванията на тази Конвенция, което би

застрашило безопасността, здравето и сигурността на съответните моряци и когато няма регистрирани предишни подобни нарушения.

10. Инспекторите запазват конфиденциалността на източниците на жалби и оплаквания, съдържащи твърдения за опасност или несъответствие по отношение на условията на живот и труд на моряците или нарушения на законодателството, и по никакъв начин не информират корабособственика, представителя на корабособственика или оператора на кораба, че дадена инспекция е извършена като следствие от такава жалба или оплакване.

11. На инспекторите не се вменяват задължения, които поради техния брой или естество пречат на ефективното инспектиране или вредят по друг начин на тяхната власт или безпристрастност в отношенията им с корабособствениците, моряците и другите заинтересовани страни. По-специално на инспекторите е забранено:

(а) да имат пряк или непряк интерес в дейностите, които те инспектират; и

(б) да разкриват, дори след напускане на работа, търговски тайни или поверителни работни процеси или информация от личен характер, които могат да узнаят при изпълнение на служебните си задължения, като при нарушение на тази забрана трябва да подлежат на санкции и дисциплинарни наказания.

12. Инспекторите подават доклад до компетентната власт за всяка инспекция. Едно копие на доклада на английски език или на работния език на кораба се предоставя на капитана на кораба, а друго копие се поставя на таблото за съобщения на кораба за информация на моряците и при поискване се изпраща на техните представители.

13. Компетентната власт на всяка държава-членка поддържа регистър на инспекциите на условията за живот и труд на моряците на корабите, които плават под знамето на тази държава-членка, и публикува годишен доклад за инспекциите в рамките на един разумен срок, но не по-късно от шест месеца от края на годината.

14. При извършване на разследване, последващо сериозна злополука, докладът се предоставя на компетентната власт във възможно най-кратък срок, но не по-късно от един месец след приключване на разследването.

15. При извършване на инспекция или при предприемане на други мерки в съответствие с този Стандарт се полагат всички усилия за избягване на безпричинното задържане или забавяне на съответния кораб.

16. В съответствие с националното законодателство се заплащат компенсации за всяка претърпяна загуба или щета, резултат от неправомерното упражняване от страна на инспектора на дадените му правомощия. Тежестта на доказването при всички случаи пада върху ищеца.

17. Всяка държава-членка осигурява и налага ефективно подходящи глоби и други коригиращи мерки в случай на нарушение на изискванията на тази Конвенция (включително относно правата на моряците) и възпрепятстване на инспекторите при изпълнение на служебните им задължения.

Ръководство В5.1.4 - Инспектиране и въвеждане в сила

1. Компетентната власт и всички други служби или власти, частично или изцяло отговорни за инспектирането на условията на живот и труд на моряците, трябва да имат необходимите ресурси за изпълнение на функциите си. По-специално:

(а) всяка държава-членка трябва да предприеме необходимите мерки за осигуряване, когато е необходимо, на инспекторите на възможността да ползват помощта на технически експерти и специалисти при изпълнение на техните задължения; и

(b) на инспекторите трябва да се осигурят удобно разположени помещения, оборудване и транспортни средства, подходящи за ефективното изпълнение на техните задължения.

2. Компетентната власт трябва да разработи политика за изпълнение и въвеждане в сила, за да гарантира съответствие с тази Конвенция и да напътства по други начини дейностите по инспектиране и въвеждане в сила, свързани с тази Конвенция. Копия от тази политика трябва да се предоставят на всички инспектори и съответните длъжностни лица, както и да бъдат на разположение на обществеността, корабособствениците и моряците.

3. Компетентната власт трябва да създаде прости процедури, чрез които да може да получава поверителна информация относно възможни нарушения на изискванията на тази Конвенция (включително на правата на моряците), която да ѝ се предоставя пряко от моряците или от представители на моряците, и които процедури да позволяват на инспекторите да разследват спешно такива случаи, включително:

(a) да предоставят възможност на капитаните, моряците или представители на моряците да изискат извършването на инспекция, когато те сметат това за необходимо; и

(b) да осигуряват техническа информация и консултации на корабособствениците и моряците и съответните организации относно най-ефективните средства за изпълнение на изискванията на тази Конвенция и постигане на непрекъснато подобрене на условията, в които работят и живеят моряците на борда.

4. Инспекторите трябва да притежават подходяща квалификация и да бъдат достатъчни на брой, за да осигурят ефективното изпълнение на своите задължения, отчитайки следните фактори:

(a) важноста на задълженията, които инспекторите трябва да изпълняват и по-специално броя, вида и размера на корабите, подлежащи на инспектиране, както и броя и сложността на законовите разпоредби, които трябва да се въведат в сила;

(b) предоставения на разположение на инспекторите ресурс; и

(c) практическите условия, при които трябва да се извършват инспекциите, за да бъдат ефективни.

5. Освен ако националното законодателство не предвижда друго по отношение условията за набиране на кадри за държавна служба, инспекторите трябва да имат квалификация и подходяща подготовка, за да изпълняват своите задължения и когато това е възможно, да имат морско образование или опит като моряци. Те трябва да имат достатъчни познания относно условията на живот и труд на моряците, както и по английски език.

6. Трябва да се предприемат мерки за осигуряване на подходящо допълнително обучение на инспекторите по време на тяхната работа.

7. Всички инспектори трябва ясно да разбират обстоятелствата, при които се налага извършването на инспекция, обхвата на инспекцията в зависимост от различните обстоятелства и общите методи на инспектиране.

8. Инспекторите, притежаващи надлежни пълномощия, в съответствие с националното законодателство трябва най-малкото да имат правото:

(a) да се качват на борда на корабите свободно и без предварително известие, като при започване на инспекцията на кораба инспекторите трябва да уведомяват за присъствието си капитана или лицето, което командва, и ако това е подходящо, моряците или техни представители;

(b) да разпитват капитана, моряците и всички други лица, включително корабособственика или представител на корабособственика, по всички въпроси, отнасящи

се до прилагането на изискванията на законодателството, в присъствието на свидетел, определен от разпитваното лице;

(с) да изискват представянето на книжа, корабни дневници, регистри, свидетелства или други документи или информация, пряко свързани с въпросите, обект на инспекцията, за да могат да установят спазването на националното законодателство, което осигурява въвеждането в сила на тази Конвенция;

(d) да налагат поставянето на известията, изисквани според националното законодателство, което осигурява въвеждането в сила на тази Конвенция;

(е) с цел извършване на анализ да вземат или изнасят проби от продукти, товари, питейна вода, провизии, материали и вещества, които се използват или с които се борави;

(f) след извършването на инспекция да уведомяват незабавно корабособственика, оператора на кораба или капитана за несъответствията, които могат да навредят на здравето и безопасността на хората на борда на кораба;

(g) да подават сигнал до компетентната власт и ако е приложимо, до признатата организация за всяко несъответствие и злоупотреба, които не са конкретно обхванати от съществуващото законодателство, и да внасят предложения за подобрения на законодателството; и

(h) да уведомяват компетентната власт за всякакви трудови злополуки или професионални болести, от които са пострадали моряците, в случаите и по начина, предвидени в законодателството.

9. Когато предвидената в алинея 8(е) на това Ръководство проба се вземе или изнесе, корабособственикът или представител на корабособственика и когато това е подходящо, даден моряк, трябва да бъдат уведомени или да присъстват по време на вземането или изнасянето на пробата. Инспекторът трябва да запише надлежно количеството взета или изнесена проба.

10. Годишният доклад, публикуван от компетентната власт на всяка държава-членка по отношение на корабите, плаващи под нейно знаме, трябва да съдържа:

(a) списък на действащите закони и наредби, отнасящи се до условията на живот и труд на моряците, както и всички изменения, влезли в сила през годината;

(b) подробности относно организацията на системата за инспектиране;

(с) статистика на корабите и другите помещения, подлежащи на инспектиране, както и на корабите и другите помещения, които действително са били инспектирани;

(d) статистика на всички моряци, обхванати от националното законодателство;

(е) статистика и информация относно нарушенията на законодателството, наложените наказания и случаите на задържане на кораби; и

(f) статистика на докладваните трудови злополуки и професионални болести, от които са пострадали моряци.

Правило 5.1.5 - Процедури за разглеждане на жалби на борда на кораб

1. Всяка държава-членка изисква от корабите, които плават под нейно знаме, да имат установени на борда процедури за справедливото, ефективно и бързо обработване на жалби на моряците срещу евентуални нарушения на изискванията на тази Конвенция (включително относно правата на моряците).

2. Всяка държава-членка забранява и наказва всяка форма на преследване на моряци за подаване на жалби.

3. Разпоредбите на това Правило и свързаните с него части на Кодекса не накърняват правото на моряка да търси компенсация по съдебен ред, който той счита за подходящ.

Стандарт А5.1.5 - Процедури за разглеждане на жалби на борда на кораб

1. Като не накърнява евентуален по-широк обхват, който може да е предвиден от националното законодателство или колективните споразумения, установените на борда процедури могат да бъдат използвани от моряците за подаване на жалби по всички въпроси, които биха могли да представляват нарушение на изискванията на тази Конвенция (включително относно правата на моряците).

2. Всяка държава-членка гарантира, че националното законодателство установява подходящи процедури за разглеждане на жалби на борда с цел изпълнение на изискванията на Правило 5.1.5. С тези процедури се цели да се вземе решение по жалбите на възможно най-ниско ниво. Въпреки това при всички случаи моряците имат право да подават жалби директно до капитана и ако считат за необходимо, до съответните външни инстанции.

3. Процедурите за разглеждане на жалби на борда включват правото на моряка да бъде придружаван или представляван по време на процедурата по разглеждане на жалба, както и защита срещу евентуално преследване на моряците за подаване на жалби. Терминът "преследване" обхваща всички недобронамерени действия, предприети от всяко лице срещу даден моряк във връзка с жалба, която очевидно не е дребнава или злонамерена.

4. Всички моряци получават в допълнение към копието от моряшкия трудов договор и копие от процедурите за разглеждане на жалби на борда, приложими на кораба. То съдържа информация за контакт с компетентната власт на държавата, под чието знаме плава корабът, и на държавата, в която живее морякът, ако са различни, името на лицето или лицата на борда на кораба, които могат поверително да предоставят на моряците безпристрастни съвети относно техните жалби и да ги подпомогнат по друг начин при прилагането на процедурите за подаване на жалби, които са на тяхно разположение на борда на кораба.

Ръководство В5.1.5 - Процедури за разглеждане на жалби на борда на кораб

1. Освен ако съответните разпоредби на приложим колективен договор не предвиждат друго, компетентната власт в тесни консултации с организациите на корабособствениците и на моряците трябва да разработи модел за справедливи, бързи и добре документирани процедури за разглеждане на жалби на борда на всички кораби, които плават под знамето на държавата-членка. При разработването на тези процедури трябва да се отчитат следните елементи:

(a) вероятно е много жалби да са насочени конкретно срещу лицето, до което трябва да бъде отправена жалбата или дори до капитана на кораба; във всички случаи моряците трябва да имат възможността да подадат жалба директно до капитана и до външен орган; и

(b) за да се избегнат проблеми с евентуално преследване на моряците, които подават жалби в съответствие с тази Конвенция, процедурите трябва да насърчават определянето на лице на борда, което да може да консултира моряците относно предоставените им на борда процедури и при поискване от подаващия жалба моряк, присъствието на това лице на всички срещи или разглеждания на съдържанието на жалбата.

2. Процедурите, обсъждани по време на посочените в алинея 1 на това Ръководство консултации, трябва да включват като минимум следното:

(a) жалбите трябва да бъдат отправени до началника на отдела, в който работи подаващият жалбата моряк, или до неговия пряк ръководител;

(b) началникът на отдела или прекия ръководител трябва да се опитат да разрешат

проблема в рамките на определените срокове, съответстващи на сериозността на разглежданите проблеми;

(с) ако началникът на отдела или прекият ръководител не могат да разрешат проблема по задоволителен за моряка начин, последният може да се обърне към капитана, който трябва да се заеме със случая лично;

(d) моряците трябва по всяко време да имат правото да бъдат придружавани и представлявани от друг моряк по техен избор на борда на съответния кораб;

(е) всички жалби и решенията по тях трябва да бъдат записвани и копие да се предоставя на съответния моряк;

(f) ако дадена жалба не може да бъде разрешена на борда, въпросът трябва да се отнесе на брега до корабособственика, на когото трябва да бъде даден подходящ срок от време за решаване на въпроса, когато това е подходящо, в консултации със съответните моряци или с други лица, които те могат да посочат като техни представители; и

(g) във всички случаи моряците трябва да имат правото да подават своите жалби директно до капитана, корабоприетеля и компетентните власти.

Правило 5.1.6 - Морски произшествия

1. Всяка държава-членка провежда официално разследване на всички сериозни морски произшествия, довели до травми или загуба на човешки живот, в които участва кораб, плаващ под нейно знаме. Окончателният доклад от разследването е по принцип публично достояние.

2. Държавите-членки си сътрудничат помежду си с цел улесняване на разследването на посочените в алинея 1 на това Правило сериозни морски произшествия.

Стандарт А5.1.6 - Морски произшествия (Няма разпоредби)

Ръководство В5.1.6 - Морски произшествия (Няма разпоредби)

Правило 5.2 - Отговорности на държавата на пристанището

Цел: да предостави на всяка държава-членка възможността да изпълнява своите отговорности по силата на тази Конвенция по отношение на международното сътрудничество при прилагането и въвеждането в сила на стандартите на Конвенцията по отношение на чуждестранни кораби

Правило 5.2.1 - Проверки в пристанища

1. Всеки чуждестранен кораб, който при изпълнение на обичайните си функции в рамките на своята дейност или поради причини от оперативен характер посещава пристанище на държава-членка, може да бъде подложен на проверка в съответствие с алинея 4 на член V с цел установяване на съответствие с изискванията на тази Конвенция (включително относно правата на моряците), отнасящи се до условията на живот и труд на моряците на борда на кораба.

2. Всяка държава-членка приема Морското трудово свидетелство и Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция, които се изискват съгласно Правило 5.1.3, за prima facie доказателство за съответствие с изискванията на тази Конвенция (включително относно правата на моряците). В съответствие с това с изключение на определените в Кодекса случаи проверките в нейните пристанища се ограничават до проверка на свидетелството и декларацията.

3. Проверките в пристанищата се извършват от упълномощени служители в съответствие с изискванията на Кодекса и на други приложими международни споразумения, регламентиращи проверките по реда на държавния Пристанищен контрол в държавата-членка. Всички подобни проверки трябва да се ограничават до потвърждаване, че проверените области отговарят на съответните изисквания, установени в членовете и

правилата на тази Конвенция и само на Част А от Кодекса.

4. Проверките, които се извършват в съответствие с това Правило, се основават на действаща система от проверки и мониторинг по реда на държавния Пристанищен контрол, която да съдейства за гарантирането, че условията на работа и живот на моряците на корабите, които влизат в пристанището на съответната държава-членка, отговарят на изискванията на тази Конвенция (включително относно правата на моряците).

5. Предоставяните в съответствие с член 22 на Устава на Международната организация на труда доклади от държавата-членка съдържат информация относно посочената в алинея 4 на това Правило система, включително относно използвания метод за оценка на нейната ефективност.

Стандарт А5.2.1 - Проверки в пристанища

1. Когато упълномощен служител, намиращ се на борда на кораб за извършване на проверка, изиска, когато това е приложимо, Морското трудово свидетелство и Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция и установи, че:

(а) изискваните документи не са представени или не са поддържани или се поддържат недостоверно или че представените документи не съдържат информацията, която се изисква според тази Конвенция, или са невалидни поради друга причина; или

(б) има ясни основания да се смята, че условията на работа и живот на борда на кораба не отговарят на изискванията на тази Конвенция; или

(с) има основателни причини да се смята, че корабът е сменил знамето, под което плава, с цел да избегне спазването на тази Конвенция; или

(д) има жалба, твърдяща, че определени условия на живот и труд на борда на кораба не отговарят на изискванията на тази Конвенция;

той или тя може да извърши по-задълбочена проверка, за да се проверят условията на живот и труд на борда на кораба. Такива проверки се извършват във всички случаи, когато условията на живот и труд, за които се смята или твърди, че не съответстват на изискванията, представляват ясна заплаха за безопасността, здравето и сигурността на моряците или когато упълномощеният служител има основание да смята, че всяко несъответствие представлява сериозно нарушение на изискванията на тази Конвенция (включително относно правата на моряците).

2. Когато упълномощен служител извършва по-задълбочена проверка на чуждестранен кораб в пристанище на държава-членка при обстоятелствата, посочени в букви (а), (б) или (с) на алинея 1 на този Стандарт, принципно проверката обхваща областите, изброени в Приложение А5-III.

3. В случай на жалба, подадена в съответствие с алинея 1(d) на този Стандарт, принципно проверката се ограничава до областите, посочени в жалбата, въпреки че дадена жалба или нейното разследване може да даде сериозни основания за подробна проверка в съответствие с алинея 1(b) на този Стандарт. За целите на алинея 1(d) на този Стандарт "жалба" означава информация, подадена от моряк, професионална организация, асоциация, синдикат или, общо казано, всяко лице, имащо интерес към безопасността на кораба, включително интерес към рисковете по отношение здравето и безопасността на моряците на борда.

4. Когато в резултат на извършването на по-задълбочена проверка се установи, че условията на живот и труд на кораба не отговарят на изискванията на тази Конвенция, упълномощеният служител трябва незабавно да уведомява капитана на кораба за констатираните несъответствия, както и относно сроковете, в които трябва да бъдат

отстранени. В случай че упълномощеният служител счита подобни нарушения за значителни или ако те са предмет на жалба, подадена в съответствие с алинея 3 на този Стандарт, упълномощеният служител уведомява за тези несъответствия съответните организации на корабособствениците и на моряците в държавата-членка, в която е извършена проверката, и може:

(а) да уведоми представител на държавата, под чието знаме плава корабът;

(б) да предостави съответната информация на компетентните власти на следващото пристанище на посещение.

5. Държавата-членка, в която е извършена проверката, има право да предаде на генералния директор на Международното бюро по труда копие от доклада на служителя заедно с всички отговори на компетентните власти на държавата, под чието знаме плава корабът, получени в рамките на предвидения срок, с цел предприемането на действия, които се считат за необходими и целесъобразни, за да се поддържа регистър с такава информация, който да се предоставя на вниманието на всички страни, които биха били заинтересовани от това да се възползват от съответните процедури.

6. Когато в резултат на извършена по-задълбочена проверка от упълномощения служител се установи, че корабът не отговаря на изискванията на тази Конвенция и:

(а) условията на борда са очевидно опасни за безопасността, здравето и сигурността на моряците; или

(б) несъответствието представлява сериозно или повторно нарушение на изискванията на тази Конвенция (включително относно правата на моряците),

упълномощеният служител предприема стъпки, за да се увери, че корабът няма да отплава, докато всички несъответствия, посочени в буква (а) или (б) на тази алинея, не бъдат отстранени или докато упълномощеният служител не приеме план за действие за коригиране на такива несъответствия и се увери, че планът ще бъде изпълнен по възможно най-бърз начин. Ако се забрани отплаването на кораба, упълномощеният служител незабавно уведомява държавата, под чието знаме плава корабът, и поканва нейни представители да присъстват, ако това е възможно, изисквайки отговор от държавата на знамето в определен срок. Упълномощеният служител също така незабавно уведомява съответните организации на корабособствениците и на моряците в държавата на пристанището, в което е извършена проверката.

7. Всяка държава-членка гарантира, че на упълномощените служители са дадени указания съгласно посоченото в Част Б на Кодекса относно видовете обстоятелства, оправдаващи предвиденото в алинея 6 на този Стандарт задържане на кораб.

8. При изпълнение на своите задължения по този Кодекс всяка държава-членка полага всички възможни усилия, за да избегне необосновано задържане или забавяне на кораби. В случай на необосновано задържане или забавяне на даден кораб се заплащат компенсации за понесени загуби или щети. Тежестта на доказването при всички случаи пада върху ищеца.

Ръководство В5.2.1 - Проверки в пристанища

1. Компетентната власт трябва да разработи политика за проверяване, която да се следва от упълномощените служители, извършващи проверки съгласно Правило 5.2.1. Целта на тази политика трябва да бъде гарантирането на съгласуваност на проверките и предоставянето на други указания за тяхното извършване и за дейностите по въвеждането в сила на тази Конвенция (включително относно правата на моряците). Копие от тази политика трябва да бъде предоставено на всички упълномощени служители и трябва да

бъде на разположение на обществеността, корабособствениците и моряците.

2. При разработване на политика относно обстоятелствата, даващи основание за задържане на кораб в съответствие с алинея 6 на Стандарт А5.2.1, компетентната власт трябва да вземе предвид, че по отношение на нарушенията, упоменати в алинея 6(b) на Стандарт А5.2.1, сериозността може да се дължи на естеството на установеното несъответствие. Това е особено уместно в случай на нарушение на основни трудови права и принципи на моряците или техните социални права по членове III и IV. Например наемането на работа на лице под определената възраст трябва да се счита за сериозно нарушение, дори когато на борда има само едно такова лице. В други случаи трябва да се отчита броят на различните несъответствия, установени по време на проверката: например може да е необходимо констатирането на няколко несъответствия, свързани с настаняването или храната и сервирането, които не заплашват безопасността и здравето, преди да се приемат за представляващи сериозно нарушение.

3. Държавите-членки трябва максимално да сътрудничат помежду си по отношение приемането на международно договорени ръководства относно политиките за проверяване, особено тези, отнасящи се до обстоятелствата, които дават основание за задържане на даден кораб.

Правило 5.2.2 - Процедури за разглеждане на жалбите на моряците на брега

1. Всяка държава-членка гарантира, че моряците, които се намират на борда на кораби, посещаващи пристанище, намиращо се на нейна територия, и които твърдят, че е допуснато нарушение на изискванията на тази Конвенция (включително относно правата на моряците), имат правото да депозират жалба с цел да се подпомогне бързото и практическо отстраняване на това нарушение.

Стандарт А5.2.2 - Процедури за разглеждане на жалбите на моряците на брега

1. Жалба, подадена от моряк с твърдение за нарушение на изискванията на тази Конвенция (включително относно правата на моряците), може да бъде депозирана при упълномощен служител в пристанището на посещение на кораба, на който работи морякът. В тези случаи упълномощеният служител предприема първично разследване.

2. Когато това е подходящо, предвид естеството на жалбата, първичното разследване включва установяване дали са приложени предвидените в Правило 5.1.5 процедури за разглеждане на жалби на борда на кораба. Упълномощеният служител може също така да извърши по-задълбочена проверка в съответствие със Стандарт А5.2.1.

3. В случаите, когато това е подходящо, упълномощеният служител се старее да насърчи разрешаването на спора по дадена жалба на борда на кораба.

4. Ако в резултат на проведено разследване или извършена проверка в съответствие с този Стандарт се открие несъответствие, което попада в обхвата на алинея 6 на Стандарт А5.2.1, се прилагат разпоредбите на тази алинея.

5. Когато разпоредбите на алинея 4 на този Стандарт не се прилагат и спорът по жалбата не е разрешен на борда на кораба, упълномощеният служител незабавно уведомява държавата, под чието знаме плава корабът, и изисква становище и план за действие за отстраняване на нарушенията в рамките на определен срок от време.

6. Когато спорът по жалбата не е разрешен след действията, предприети в съответствие с алинея 5 на този Стандарт, държавата, на чиято територия се намира пристанището, изпраща копие от доклада на упълномощения служител до генералния директор на Международното бюро по труда. Докладът трябва да бъде придружен с всички отговори, получени от компетентната власт на държавата, под чието знаме плава

корабът, в определения за това срок. Уведомяват се така също и съответните организации на корабособствениците и на моряците в държавата, на чиято територия се намира пристанището. В допълнение към това държавата, на чиято територия се намира пристанището, редовно подава на генералния директор статистически данни и информация относно разрешените спорове по жалби. Подаването на докладите, както и на информацията и статистиката, цели на основата на действия, които могат да се считат за подходящи и целесъобразни, да се поддържа регистър с такава информация, който да се предоставя на вниманието на всички страни, които биха били заинтересовани от това да се възползват от съответните процедури, към които могат да прибягнат, включително организации на корабоприетелите и на моряците.

7. Изисква се предприемането на подходящи стъпки за запазване на поверителността на жалбите, подадени от моряците.

Ръководство В5.2.2 - Процедури за разглеждане на жалбите на моряците на брега

1. Когато упълномощеният служител разглежда жалба в съответствие със Стандарт А5.2.2, той трябва първо да провери дали жалбата е от общ характер, който засяга всички моряци на кораба или определена категория от тях, или се отнася само до индивидуалния случай на съответния моряк.

2. Ако жалбата е от общ характер, трябва да се обмисли предприемането на по-задълбочена проверка в съответствие със Стандарт А5.2.1.

3. Ако жалбата се отнася до индивидуален случай, трябва да се предприеме проучване на резултатите от прилагането на процедурите за разглеждане на жалби на борда за разрешаване на съответния спор. Ако такива процедури не са използвани, упълномощеният служител следва да предложи на жалбоподателя да се възползва от наличните такива процедури. За да бъде разгледана дадена жалба, преди да са използвани процедурите за разглеждане на жалби на борда на кораба, трябва да са налице основателни причини. Такива причини могат да бъдат неадекватността на процедурите или необоснованото забавяне на вътрешните процедури или страхът на жалбоподателя от преследване поради подаване на жалбата.

4. При всяко разследване на жалба упълномощеният служител трябва да предостави възможност на капитана, корабоприетеля и всички други засегнати лица да представят своята гледна точка.

5. В случай че държавата, под чието знаме плава корабът, в отговор на посоченото в алинея 5 на Стандарт А5.2.2 уведомяване от държавата, на чиято територия е пристанището, заяви готовност да се заеме със случая, посочи, че има действащи процедури за целта и представи приемлив план за действие, упълномощеният служител може да се въздържа от по-нататъшно действие по жалбата.

Правило 5.3 - Отговорности, свързани с предоставянето на работна ръка

Цел: да се гарантира, че всяка държава-членка изпълнява задълженията си по тази Конвенция по отношение на набирането и настаняването и социалното осигуряване на моряците.

1. Без с това да се накърнява принципът на отговорност на всяка държава-членка по отношение на условията на живот и труд на моряците на борда на корабите, които плават под нейно знаме, всяка държава-членка е отговорна така също за изпълнението на изискванията на тази Конвенция по отношение на набирането и настаняването на моряците, както и социалното осигуряване на моряците, които са нейни граждани или

пребивават постоянно или живеят под друга форма на постоянно местожителство на нейна територия, доколкото тази отговорност е установена от тази Конвенция.

2. Подробни изисквания за изпълнението на алинея 1 на това Правило се намират в Кодекса.

3. Всяка държава-членка създава ефективна система за проверка и мониторинг на изпълнението на нейните отговорности, свързани с предоставянето на работна ръка, в съответствие с тази Конвенция.

4. Докладите на държавата-членка до Международното бюро по труда в съответствие с член 22 на Устава на Международната организация на труда съдържат информацията относно посочената в алинея 3 на това Правило система, включително относно метода, по който се оценява нейната ефективност.

Стандарт А5.3 - Отговорности, свързани с предоставянето на работна ръка

1. Всяка държава-членка въвежда в сила изискванията на тази Конвенция относно дейността и практиките на службите за набиране и настаняване на моряците, установени на нейна територия, чрез система от проверки, мониторинг и прилагането на мерки по съдебен ред в случай на нарушения на лицензионните и другите оперативни изисквания, установени в Стандарт А1.4.

Ръководство В5.3 - Отговорности, свързани с набавяне на работна ръка

1. От частните служби за набиране и настаняване на моряци, установени на територията на държава-членка и предоставящи услугите на моряци за корабособственици независимо от тяхното местоположение, трябва да се изисква да поемат задължение за осигуряване на правилното изпълнение от страна на корабособствениците на условията на трудовото споразумение, което те са сключили с моряците.

ПРИЛОЖЕНИЕ А2-Г

(Ново - ДВ, бр. 54 от 2017 г. , в сила от 18.01.2017 г.)

Доказателство за финансово обезпечение съгласно Правило 2.5, ал. 2

Удостоверението или еквивалентният документ, посочени в Стандарт А2.5.2, ал. 7, съдържат следната информация:

- a) име на кораба;
- b) пристанище на регистрация на кораба;
- c) позивни на кораба;
- d) ИМО номер на кораба;
- e) име и адрес на предоставящия или предоставящите финансово обезпечение;
- f) данни за контакт на физическите или юридическите лица, отговорни за обработването на исканията на моряците;
- g) име на корабособственика;
- h) период на валидност на финансовото обезпечение; и
- i) потвърждение от предоставящия финансовото обезпечение, че това финансово обезпечение отговаря на изискванията на Стандарт А2.5.2

ПРИЛОЖЕНИЕ А4-Г

(Ново - ДВ, бр. 54 от 2017 г. , в сила от 18.01.2017 г.)

Доказателство за финансово обезпечение съгласно Правило 4.2

Удостоверението или друг документ, удостоверяващо наличието на финансово обезпечение, което се изисква съгласно Стандарт А4.2.1, ал. 14, съдържа следната информация:

- а) име на кораба;
- б) пристанище на регистрация на кораба;
- в) позивни на кораба;
- г) ИМО номер на кораба;
- д) име и адрес на предоставящия или предоставящите финансово обезпечение;
- е) данни за контакт на физическите или юридическите лица, отговорни за обработването на исканията на моряците;
- ж) име на корабособственика;
- з) период на валидност на финансовото обезпечение; и
- и) потвърждение от предоставящия финансовото обезпечение, че това финансово обезпечение отговаря на изискванията на Стандарт А4.2.1.

ПРИЛОЖЕНИЕ В4-Г

(Ново – ДВ, бр. 54 от 2017 г. , в сила от 18.01.2017 г.)

Образец на разписка за получаване и плащане на суми, упоменат в Ръководство В4.2.2

Кораб (име, пристанище на регистрация и ИМО номер): .....

Инцидент (дата и място) .....

Моряк/законен наследник и/или лице на негова издръжка .....

Корабособственик: .....

Долуподписаният: [име на моряка] [име на законния наследник на моряка или на лицето на негова издръжка]*, с настоящото удостоверявам получаването на сумата [вид на валутата и размер на сумата], погасяваща задължението на корабособственика да заплати договорено обезщетение за телесна повреда и/или смърт, съгласно условията на [моя] [на моряка]* трудов договор и с настоящото освобождавам корабособственика от неговите задължения съгласно цитираните условия.

Това плащане е извършено, без да е призната отговорност по отношение на никое от договорните вземания, и същото е прието, без да се накърнява [моето] [на законния наследник на моряка и/или на лицето на негова издръжка]* право на предявяване по съдебен ред на иск във връзка с проявена небрежност, допуснатата грешка или нарушение на законоустановените задължения, както и на правна помощ, предвидена по отношение на горепосочения инцидент или произтичаща от него.

Дата: .....

Моряк/законен наследник и/или лице на негова издръжка: .....

Подпис: .....

Потвърдил:

Корабособственик/представител на корабособственика .....

Подпис: .....

Предоставящ финансовото обезпечение: .....

*Ненужното се заличава.

ПРИЛОЖЕНИЕ А5-І

(Доп. – ДВ, бр. 54 от 2017 г. , в сила от 18.01.2017 г.)

Условията на работа и живот на моряците, които трябва да бъдат обект на преглед и одобряване от държавата, под чието знаме плава корабът, в съответствие със Стандарт А5.1.3, алинея 1 включват:

Минимална възраст за започване на работа

Медицинско свидетелство

Квалификации на моряците

Трудови договори на моряците

Ползване на услугите на лицензирани или сертифицирани или регулирани частни служби за набиране и настаняване на моряците

Работно време и почивки

Окомплектуване на кораба с екипаж

Жилищно настаняване

Условия за отдих и възстановяване на борда

Храна и сервиране

Безопасност и здраве и предотвратяване на злополуки

Медицинско обслужване на борда

Процедури за разглеждане на жалби на борда

Изплащане на трудови възнаграждения

Финансово обезпечение за репатриране

Финансово обезпечение във връзка с отговорността на корабособственика

ПРИЛОЖЕНИЕ А5-ІІ

(Доп. – ДВ, бр. 54 от 2017 г. , в сила от 18.01.2017 г.)

Морско трудово свидетелство

*(Бележка: Към настоящото свидетелство е прилож
Морската трудова конвенция)*

Издадено съгласно разпоредбите на член V и Глава 5
2006 г. (по-нататък наричана „Конвенцията“) от правителст

.....
(пълното наименование на държавата, под чието знам

от .....

*(пълното наименование и адрес на компетентната вла
упълномощена съгласно разпоредбите на*

Данни на кораба

Име на кораба .....

Отличителен номер или букви .....

Пристанище, в което е регистриран .....

Дата на регистрацията .....

Брутен тонаж¹ .....

ИМО номер .....

Вид кораб .....

Име и адрес на корабособственика².....

.....

С настоящото се удостоверява:

1. Че на този кораб е извършен преглед и е потвърдено, че същият отговаря на изискванията на Конвенцията и разпоредбите на приложената Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция.

2. Че е установено, че условията на работа и живот на моряците, както същите са определени в Приложение А5-І на Конвенцията, отговарят на националните изисквания на посочената държава, чрез които се изпълнява Конвенцията. Тези национални изисквания са обобщени в Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция, част 1.

Това свидетелство е в сила до ....., при условие че е извършен преглед в съответствие на Стандарт А5.1.3 и А5.1.4 на Конвенцията.

Това свидетелство е валидно само когато Декларацията за съответствие с Морската трудова конвенция, издадена в ..... на ....., е приложена.

Дата на извършване на прегледа, на която се основава настоящото свидетелство .....

Издадено в ..... на .....

Подпис на надлежно упълномощения служител, издаващ свидетелството

(Печат или щампа, според случая, на издаващия орган)

Потвърждения при задължителен междинен преглед и ако се изисква такъв, допълнителен преглед

С настоящото се удостоверява, че на кораба е извършен преглед в съответствие със Стандарт А5.1.3 и А5.1.4 на Конвенцията и че е установено, че условията на работа и живот на моряците, както същите са определени в Приложение А5-І на Конвенцията, отговарят на националните изисквания на посочената държава, чрез които се изпълнява Конвенцията.

Междинна проверка:

Подпис .....

(трябва да се извърши между втората и третата годишнина)

(подпис на упълномощен служител)
.....

Място .....

Дата .....

(печат или щампа, според случая, на органа)

Допълнителни потвърждения (ако се изискват такива)

С настоящото се удостоверява, че на кораба е извършен допълнителен преглед с цел потвърждаване, че корабът продължава да отговаря на националните изисквания, чрез които се изпълнява Конвенцията, както това се изисква съгласно Стандарт А3.1, алинея 3 на Конвенцията (повторна регистрация или значително изменение на жилищните условия) или поради други причини.

Допълнителен преглед:

Подпис .....

(ако се изисква)

(подпис на упълномощен служител)
.....

Място .....

Дата .....

(печат или щампа на органа, според случая)

Допълнителен преглед:

Подпис .....

(ако се изисква)

(подпис на упълномощен служител)
.....

Място .....

Дата .....

(печат или щампа, според случая, на издаващия орган)

Допълнителна проверка:

Подпис .....

(ако се изисква)

(подпис на упълномощен служител)

.....

Място .....

Дата .....

(печат или щампа на органа, според случая)

1 За корабите, които попадат в обхвата на временната схема за измерване на тонажа, приета от ИМО, брутният тонаж е този, който е включен в колонката ЗАБЕЛЕЖКИ на Международното мерително свидетелство (1969 г.). Вж. Член II (1) (с) от Конвенцията.

2 *Корабособственик* означава собственикът на кораба или всяка друга организация или лице, като например мениджър, агент или беърбоут чартър, което е поело отговорността за оперирането на кораба от собственика и което при поемането на такава отговорност се е съгласило да поеме задълженията и отговорностите, наложени на корабособствениците в съответствие с тази Конвенция, без значение дали друга организация или лица изпълняват някои от задълженията и отговорностите от името на корабособственика. Вж. Член II (1) (с) от Конвенцията

Морска трудова конвенция, 2006 г.

Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция

(Бележка: Тази декларация трябва да бъде приложена към Морското трудово свидетелство)

Издадена от..... *(името на компетентната власт съгласно определението в член 1.1)*

В съответствие с разпоредбите на Морската трудова конвенция, 2006 г., посоченият по-горе

Име на кораба

Номер по ИМО

е поддържан в съответствие със Стандарт А5.1.3 на Конвенцията.

Долуподписаният декларира от името на упоменатата компетентна власт, че:

- (а) разпоредбите на Морската трудова конвенция са изцяло транспонирани в националните изисквания;
- (б) тези национални изисквания се съдържат в националните разпоредби, към които има преки съответствия; съдържанието на тези разпоредби са предоставени, където това е нужно;
- (в) подробностите относно всякакви мерки с фактическа равностойност по член VI, алинея 1, *съответстващите национални изисквания, изброени по-долу* <в частта, предвидена за тази цел по-долу>;
- (д) всички изключения, направени от компетентната власт, в съответствие с Глава 3 са ясно посочени по-долу; и
- (е) към всички конкретни изисквания за типа кораб според националното законодателство съществуват съответстващи изисквания.

- 1. Минимална възраст (Правило 1.1) .....
- 2. Медицинско свидетелство (Правило 1.2) .....
- 3. Квалификации на моряците (Правило 1.3) .....
- 4. Моряшки трудови договори (Правило 2.1) .....
- 5. Ползване на услугите на лицензирани или сертифицирани или регулирани частни служби за медицински освидетелствания (Правило 1.4) .....
- 6. Работно време и почивки (Правило 2.3) .....
- 7. Окомплектуване на кораба с екипаж (Правило 2.7) .....
- 8. Жилищно настаняване (Правило 3.1) .....
- 9. Съоръжения за отдих и възстановяване на борда (Правило 3.1) .....
- 10. Храна и сервиране (Правило 3.2) .....
- 11. Безопасност, опазване на здравето и предотвратяване на злополуки (Правило 4.3) .....

12. Медицинско обслужване на борда (Правило 4.1) .....
13. Процедури за разглеждане на жалби на борда (Правило 5.1.5).....
14. Изплащане на трудови възнаграждения (Правило 2.2) .....
15. (Нова – ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Финансово обезпечение (Правило 2.5).....
16. (Нова – ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Финансово обезпечение във връзка с борда (Правило 4.2).....

Име .....

Длъжност .....

Подпис .....

Място .....

Дата .....

(печат или щампа на органа според списък)

Мерки, равностойни по същество

(Бележка: да се задраска ненужното)

Следните мерки, равностойни по същество, съгласно разпоредбите член VI, алинеи 3 и 4 на Конвенцията са цитирани по-горе, са отбелязани: (да се вмъкне описание, ако е приложимо)

.....

Не са предоставени мерки, равностойни по същество .....

Име .....

Длъжност .....

Подпис .....

Място .....

Дата .....

(печат или щампа на органа според списък)

Исключения

(Бележка: да се задраска ненужното)

Следните изключения, предоставени от компетентната власт, съгласно Глава 3 са посочени по-долу:

.....

Не са предоставени изключения .....

Име .....

Длъжност .....

Подпис .....

Място .....

Дата .....

(печат или щампа на органа според сл

Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция – Част I

Мерки, предприети, за да се гарантира текущото между прегледите спазване на изискванията

Корабособственикът, чието име е записано в Морското трудово свидетелство, към което е прилгнати следните мерки, за да гарантира текущото между прегледите спазване на изискванията:

(Да се изброят мерките, предприети от корабособственика, за да гарантира спазване на изискванията)

1. Минимална възраст (Правило 1.1) .....

2. Медицинско свидетелство (Правило 1.2) .....

3. Квалификации на моряците (Правило 1.3) .....

4. Моряшки трудови договори (Правило 2.1) .....

5. Ползване на услугите на лицензирани или сертифицирани или регулирани частни служби за медицински прегледи (Правило 1.4)

.....

6. Работно време и почивки (Правило 2.3) .....

7. Окомплектуване на кораба с екипаж (Правило 2.7) .....
8. Жилищно настаняване (Правило 3.1) .....
9. Съоръжения за отдых и възстановяване на борда (Правило 3.1) .....
10. Храна и сервиране (Правило 3.2) .....
11. Безопасност, опазване на здравето и предотвратяване на злополуки (Правило 4.3)
.....
12. Медицинско обслужване на борда (Правило 4.1) .....
13. Процедури за разглеждане на жалби на борда (Правило 5.1.5) .....
14. Изплащане на трудови възнаграждения (Правило 2.2) .....
15. (Нова – ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Финансово обезпечение (Правило 2.5).....
16. (Нова – ДВ, бр. 54 от 2017 г., в сила от 18.01.2017 г.) Финансово обезпечение във връзка с (Правило 4.2).

Долуподписаният декларирам, че посочените мерки са предприети за гарантиране текущото между съгласно изброените в Част I изисквания.

Име на корабособственика1 .....

Адрес на компанията .....

Име на лицето, упълномощено .....

Длъжност .....

Подпис на упълномощеното .....

Дата .....

(печат или щампа на кораба)

Горепосочените мерки са проверени от (наименование на компетентната власт или на признат преглед на кораба е установено, че отговарят на целите, определени в алинея 10 (b) на Стандарт А5.1. първоначално и текущо спазване на изискванията, установени в Част I на тази Декларация.

Име .....

Длъжност .....

Адрес .....

.....

Подпис .....

Място .....

Дата .....

(печат или щампа на органа,

1 *Корабособственик* означава собственикът на кораба или всяка друга организация или лице, и беърбоут чартър, което е поело отговорността за оперирането на кораба от собственика и което при п съгласило да поеме задълженията и отговорностите, наложени на корабособствениците в съответствие друга организация или лица изпълняват някои от задълженията и отговорностите от името на кора Конвенцията.

Временно Морско трудово свидетелство

Издадено в съответствие с разпоредбите на Член V конвенция, 2006 г. (по-нататък наричана „Конвенцията“) от
.....
(пълното наименование на държавата, под чието знаме
от .....
(пълното наименование и адрес на компетентната власт, упълномощена в съответствие с разпоредби

Данни на кораба	
Име на кораба	
Отличителен номер или букви	
Пристанище, в което е регистриран	
Дата на регистрацията	
Брутен тонаж ¹	
Номер по ИМО	
Вид кораб	
Име и адрес на корабособственика ²	
С настоящото се удостоверява за целите на алинея 7 на Стандарт А5.1.3 на Конвенцията, че:	
(а) на този кораб е извършен преглед, доколкото това е целесъобразно и практически осъществимо, по отношение на областите, изброени в Приложение А5-І на Конвенцията, отчитайки потвърдението на фактите, посочени в точки (b), (c) и (d) по-долу;	
(b) корабоприитежателят е доказал пред компетентната власт или признатата организация, че корабът разполага с подходящи процедури за спазването на Конвенцията;	
(c) капитанът е запознат с изискванията на Конвенцията и с отговорностите по тяхното изпълнение; и	
(d) съответната информация е била предоставена на компетентната власт или признатата организация с цел издаване на Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция.	
Настоящото свидетелство е валидно до ..... при условие, че е извършен преглед в съответствие с изискванията на Стандарт А5.1.3 и А5.1.4 на Конвенцията.	
Датата	на извършване на прегледа по подточка (a) е .....
Издаден	в ..... на .....

Подпис на упълномощеното лице, издаващо временното свидетелство			
<i>(печат или щампа на органа според случая)</i>			
<p>1 За корабите, които попадат в обхвата на временната схема за измерване на тонажа, приета от ИМО, брутният тонаж е този, който е включен в колонката ЗАБЕЛЕЖКИ на Международното мерително свидетелство (1969 г.). Вж. Член II (1) (с) от Конвенцията.</p>			
<p>2 <i>Корабособственик</i> означава собственикът на кораба или всяка друга организация или лице, като например мениджър, агент или беърбоут чартър, което е поело отговорността за оперирането на кораба от собственика и което при поемането на такава отговорност се е съгласило да поеме задълженията и отговорностите, наложени на корабособствениците в съответствие с тази Конвенция без значение дали друга организация или лица изпълняват някои от задълженията и отговорностите от името на корабособственика. Вж. Член II (1) (с) от Конвенцията.</p>			

ПРИЛОЖЕНИЕ А5-III

(Доп. – ДВ, бр. 54 от 2017 г. , в сила от 18.01.2017 г.)

Областите, които са обект на подробна проверка от страна на упълномощен служител в пристанище на държава-членка, който служител извършва проверка по линия на държавния Пристанищен контрол, в съответствие със Стандарт А5.2.1 са:

Минимална възраст

Медицинско свидетелство

Квалификации на моряците

Моряшки трудови договори

Ползване на услугите на лицензирани или сертифицирани или регулирани частни служби за набиране и настаняване на моряците

Работно време и почивки

Окомплектуване на кораба с екипаж

Жилищно настаняване

Съоръжения за отдих и възстановяване на борда

Храна и сервиране

Безопасност и здраве и предотвратяване на злополуки

Медицинско обслужване на борда

Процедури за разглеждане на жалби на борда

Изплащане на трудови възнаграждения

Финансово обезпечение за репатриране

Финансово обезпечение във връзка с отговорността на корабособственика

ПРИЛОЖЕНИЕ Б5-І – ОБРАЗЕЦ НА НАЦИОНАЛНА ДЕКЛАРАЦИЯ

Виж Ръководство В5.1.3, алинея 5

Морска трудова конвенция, 2006 г.

Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция – Част 1

(Бележка: Декларацията трябва да бъде приложена към Морското трудово свидетелство)

Издаден от: **Министерството на транспорта на Хxxxxxxxxxx**

В съответствие с разпоредбите на Морската трудова конвенция, 2006 г., посоченият по-долу кораб:

Име на кораба	Номер по ИМО	Брутен тонаж
ПРИМЕР	12345	1000

е поддържан в съответствие с изискванията на Стандарт А5.1.3 на Конвенцията.

Долуподписаният декларира от името на упоменатата компетентна власт, че:

(а) разпоредбите на Морската трудова конвенция са изцяло транспонирани в националните изисквания, упоменати по-долу;

(b) тези национални изисквания се съдържат в националните разпоредби, към които има препратки по-долу; обяснения относно съдържанието на тези разпоредби са предоставени, където това е нужно;

(c) подробностите относно всякакви мерки с фактическа равностойност по член VI, алинеи 3 и 4, са предоставени *<при съответстващите национални изисквания, изброени по-долу>* *<в частта, предвидена за тази цел по-долу>* (ненужното да се зачертае);

(d) всички изключения, направени от компетентната власт, в съответствие с Глава 3 са ясно посочени в частта, предвидена за тази цел по-долу; и

(e) към всички конкретни изисквания за типа кораб според националното законодателство също има препратки според съответните изисквания.

1. Минимална възраст (Правило 1.1)

Закон за търговското корабоплаване, № 123 от 1905 г. („Закон“), глава 10; Наредба за търговското корабоплаване („Наредба“), 2006 г., правила 1111-1222.

Минималните възрасти са тези, установени в Конвенцията.

„Нощ“ означава времето между 21:00 ч. и 6:00 ч., освен ако Министерството на морския транспорт („Министерство“) не одобри друг период.

Примери за опасна работа, до която се допускат само моряци, навършили 18 години или повече, са изброени в приложената таблица А. По отношение на товарните кораби никой на възраст под 18 години не може да работи в зоните на кораба, отбелязани в плана на кораба (трябва да бъде приложена към тази Декларация) като „опасни зони“.

2. Медицинско свидетелство (Правило 1.2)

Закон, глава 11; Наредба, правила 1223-1233

Медицинските свидетелства отговарят на изискванията на Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците (STCW), когато тези изисквания са приложими. В противен случай тези изисквания се прилагат с необходимото приспособяване.

Само квалифицирани очни лекари, включени в одобрен от Министерството списък, имат право да издават свидетелства за зрението.

При извършването на медицинските прегледи се следват препоръките на МОТ/ММО/СЗО, цитирани в Ръководство В.1.2.1

.....
...

.....
...

Декларация за съответствие с Морската трудова конвенция – **Част II**

Мерки, предприети, за да се гарантира текущото между прегледите спазване на изискванията

Корабособственикът, чието име е записано в Морското трудово свидетелство, към което е приложена тази декларация, е предприел следните мерки, за да гарантира текущото между прегледите спазване на изискванията:

(Избройте по-долу мерките, предприети от корабособственика, за да гарантира спазване на изискванията по всяка точка от Част 1)

1. Минимална възраст (Правило 1.1)

Рождената дата на всеки моряк е записана срещу неговото/нейното име в списъка на екипажа.

Капитанът или офицер, действащ от негово или нейно име („компетентен офицер“), проверява списъка в началото на всеки рейс и записва датата на проверката.

Всеки моряк на възраст под 18 години получава в момента на наемане на работа бележка, с която му/й се забранява да извършва нощна работа или работа, изрично обозначена като опасна (виж Част 1, точка 1 по-горе), както и всякаква друга опасна работа и с която се изисква от него/нея да се консултира с компетентния офицер в случай на съмнение. Компетентният офицер пази копие от бележката с подпис на моряка под „получено и прочетено“ и датата на подписване.

2. Медицинско свидетелство (Правило 1.2)

Компетентният офицер съхранява при пълна поверителност медицинските свидетелства заедно със списък, изготвен под негово ръководство, който съдържа функциите на всеки един моряк на борда, датата на текущото медицинско свидетелство(а) и отбелязания на свидетелството здравен статус.

В случай на съмнение относно медицинската годност на някой моряк за определена работа или работи компетентният офицер се консултира с лекаря на моряка или с друг квалифициран практикуващ лекар и записва резюме на заключенията на лекаря, както и името и телефонния номер на лекаря и датата на консултацията.

.....
...

.....
...